Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ДЕКАНСКОТО РЪКОВОДСТВО

24 март 2025 г. – 12 октомври 2026 г.

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД НА
ДЕКАНСКОТО РЪКОВОДСТВО НА ФИФ

Факултетска структура • управление • обучение • наука • качество

ПЛОВДИВ • 2026

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД
за дейността на Деканското ръководство на Философско-историческия факултет

24 март 2025 г. – 12 октомври 2026 г.

Деканско ръководство
проф. д-р Стойка Пенкова
доц. д-р Меглена Златкова
доц. д-р Георги Митрев
доц. д-р Стоян Антонов

СЪДЪРЖАНИЕ

I. СТРУКТУРНА ОРГАНИЗАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ.....6

1. Мисия и структурна организация на ФИФ.....6

2. Административно управление.....7

II. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ И КАДРОВА ПОЛИТИКА.....8

III. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ.....10

1. Организация на учебния процес.....10

2. Прием на студентите.....13

2.1. Бакалавърски програми.....13

2.2. Магистърски програми.....16

2.3. Докторски програми.....16

3. Учебна документация.....17

IV. АКРЕДИТАЦИЯ И КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕТО.....19

1. Акредитация.....19

2. Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния процес.....20

2.1. Комисия по управление на качеството и образователния продукт, акредитация, одити и рейтинг.....20

2.2. Външно и вътрешно одитиране на системата за управление на качеството.....21

2.3. Проведени анкетни проучвания.....21

2.4. Рейтингова класация 2025 г.....22

2.5. Управление на риска във факултетската система за качество.....23

3. Атестиране на преподаватели.....24

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО.....26

1. Научноизследователска дейност на катедрите във Философско-исторически факултет.....26

2. Организация на научноизследователската дейност и обобщени резултати за ФИФ.....29

2.1. Научни издания на ФИФ. Книги, монографии и научни сборници.....30
2.2. Научни проекти, международни мрежи и проектни инициативи.....32
2.3. Научни форуми, организирани от ФИФ.....34
3. Международна дейност и академичен обмен.....35
3.1. Erasmus+ мобилности и академичен обмен.....35
3.2. Курсове за входящи Erasmus+ студенти.....36
3.3. Входящи преподаватели, гостуващи учени и изследователи.....37
3.4. Изходящи преподавателски мобилности и международни командировки.....38
3.5. BIP, летни школи и международни образователни инициативи.....38
4. Дейност на научноизследователски центрове към катедрите на ФИФ.....40
4.1. Университетски център за високи постижения „Жан Моне“ към катедра „Приложна и институционална социология“.....40
4.2. Институт по социоанализа към катедра „Социология и науки за човека“.....40
5. Постижения на студенти и докторанти на ФИФ.....40
VI. ПАРТНЬОРСТВА, ПРАКТИКА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ.....45
1.Сайт и публичност на ФИФ.....45
2.Институционално развитие и публичност.....45
VII.ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА ФАКУЛТЕТА
1.Финансово състояние.....46
2.Препоръки за подобряване на финансовото състояние.....47
VIII.ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ПЕРИОД.....49
IX.ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ОТЧЕТНИЯ ДОКЛАД.....53
1. Отчет на заместник-декана по учебна дейност.....54
2. Отчет на заместник-декана по наука и международно сътрудничество.....58
3. Отчет на научния секретар по акредитация, одити и качество.....65
4. Отчет на катедра „Етнология“.....67
5. Отчет на катедра „История и археология“.....83
6. Отчет на катедра „Социология и науки за човека“.....87
7. Отчет на катедра „Приложна и институционална социология“.....112
8. Отчет на катедра „Теология“.....122
9. Отчет на катедра „Философия“.....130

Уважаеми господин Председател на Общото събрание,

Уважаеми колеги, преподаватели, служители, студенти и докторанти,

представям на Вашето внимание доклад, който да запознае академичната общност със състоянието и дейността на Философско-историческия факултет за отчетния период *24 март 2025 г. – 12 октомври 2026 г.* Съдържанието на този доклад е изцяло съобразен с чл. 47, ал. 5 от Правилника за дейността на ПУ „Паисий Хилендарски“ относно правомощията на Общото събрание и задълженията и отговорностите на деканското ръководство.

Докладът се основава на отчетите на ръководителите на катедри и периодично подаваната от тях информация и на обобщенията, направени от заместник-деканите доц. д-р Меглена Златкова, доц. д-р Георги Митрев и научния секретар на факултета доц. д-р Стоян Антонов за учебната и научноизследователската дейност, акредитацията, международното сътрудничество, атестацията на преподавателите, студентската дейност, управлението и администрирането на факултета. По-важните аспекти от тях са имплементирани в общия доклад, а в цялост са включени като приложения към него.

Уважаеми колеги, представям на вашето внимание конкретните данни по съответните раздели.

I. СТРУКТУРНА ОРГАНИЗАЦИЯ И АДМИНИСТРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Мисия и структурна организация на ФИФ

В работата си деканското ръководство на Философско-историческия факултет се ръководи от действащата нормативна рамка и стратегическите документи в областта на висшето образование, науката и управлението на качеството: Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Република България, Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021–2030 г., Национална стратегия за развитие на научните изследвания, Европейска и Национална квалификационна рамка, Визия за развитие на Пловдивския университет, както и вътрешноуниверситетските правилници и правила за административната, учебната, научноизследователската, международната и проектната дейност.

Философско-историческият факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ традиционно поддържа и развива интегративно пет професионални направления – *2.2. История и археология, 2.3. Философия, 2.4. Религия и теология, 3.1. Социология, антропология и науки за културата, 1.3. Педагогика на обучението по...,* в 16 бакалавърски програми в редовна и задочна форма на обучение, 14 магистърски програми и 7 докторски програми.

Многообразието от бакалавърски, магистърски и докторски програми във факултета спомага за удържане на една важна специфика на ФИФ, а именно интердисциплинарността в обучението, позволяваща специалностите да са в естествено и ползотворно сътрудничество помежду си, а постигнатото съчетание между различните области на социалното и хуманитарното знание да е уникално за националния образователен контекст. ФИФ си сътрудничи с Филологическия факултет за провеждане на обучение в още 3 бакалавърски, което извежда сътрудничеството на междуфакултетно ниво. Това развитие е пряко свързано с мисията на факултета да подготвя специалисти в областта на социалните и хуманитарните науки и педагогически кадри за обучението по история, философия и граждански науки.

Основната цел на Философско-историческия факултет е поддържането на високо качество на обучението, успешно провеждане на акредитационните процедури, изпълнение на следакредитационните препоръки и повишаване на рейтинговите показатели. Паралелно с това през отчетния период се отчита активна научноизследователска, проектна и международна дейност, която подпомага образователния процес и утвърждава факултета като значим академичен и научноизследователски център.

През отчетния период март 2025 – октомври 2026 г. деканското ръководство продължи усилията за стабилно институционално функциониране на факултета чрез активизиране на връзките с всички звена на Университета, с държавните образователни структури, с културни институции, училища, потребители на кадри и университети в страната и чужбина.

2. Административно управление

В отчетния период са проведени **20 заседания** на ДС и ФС, на които ръководителите на катедри и членовете на ФС редовно са информирани за всички процеси във факултета и университета. Текущите академични проблеми винаги са подлагани на обсъждане, така че да се стигне до извеждането на общофакултетна позиция и поведение.

Деканското ръководство активно участва във всички академични форуми – *Общо събрание на ПУ, Академичен съвет, Ректорски съвет, Бюджетна комисия, заседания на университетски комисии* и др. На тях се стремим максимално да отстояваме и защитаваме решенията на ФС, както и интереса на всяка една катедра от Факултета, съгласно действащата нормативна уредба.

Цялата факултетна документация се съхранява в Деканата и смея да твърдя, че се води изключително скрупульозно и акуратно. Тя винаги е на разположение за онези колеги, които имат желание да се запознаят с нея. В отчетния период се наблюдава една относителна нормалност в спазването на сроковете, определени за попълване на изпитните протоколи в *Административната система* и *Главните книги* на ПУ.

Личното ми впечатление е, че взаимодействията с представителите на *Факултетския студентски съвет (ФСС)* е на много добро ниво, ползотворно в контактите помежду ни. Доволна съм от тяхното адекватно и отговорно отношение по всеки ангажимент, който поемат.

Особено важни през периода бяха: актуализирането и разширяването на учебната документация; посрещането на експертни групи на НАОА; поддържането на нивото на направленията в рейтинговата система; участието в международна мобилност „Еразъм+“; реализирането на научни проекти и юбилейни инициативи, посветени на 30-годишнините от създаването на специалности „История“ и „Социология“.

Мога да обобщя, че цялостната организация на работата във ФИФ е подчинена на стремежа към висококачествена учебна, научноизследователска, проектна и административна дейност. Това предполага комплексна отговорност на декана, заместник-деканите, ръководителите на катедри, факултетските комисии, академичния и административния състав на факултета. Деканското ръководство полага усилия да поддържа атмосфера на диалогичност, екипност, уважение към колегите, студентите и администрацията, професионална етика и висок морал на работното място.

II. АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ И КАДРОВА ПОЛИТИКА

Обезпечеността на учебния процес с преподаватели на основен трудов договор във ФИФ се поддържа чрез шест катедри: „Етнология“, „История и археология“, „Приложна и институционална социология“, „Социология и науки за човека“, „Теология“ и „Философия“. Структурната рамка за отчетния период запазва организацията на факултета, отразена в предходния годишен отчет, като учебният процес е осигурен от хабилитиран и нехабилитиран академичен състав с необходимата научна и професионална квалификация.

Таблица 1. Структура на ФИФ през учебната 2025–2026 г.

Катедра	Брой	Ръководител	Проф.	Доц.	Гл.ас.	Ас.	С ОНС доктор
Етнология	**7**	**Доц. д-р Елица Стоилова**	**-**	**5**	**1**	**1**	**7**
История и археология	14	Доц. д-р Димитър Димитров	-	7	6	1	14
ПИС	9	Доц. д-р Тихомир Митев	2	4	1	2	9 (1 дн)
СНЧ	7	Проф. д-р Светлана Събева	2	3	2	-	7 (1 дн)
Теология	7	Проф. дтн Апостол Делипапазов	2	3	2	-	7 (2 дн)
Философия	7	Доц. д-р Валентин Аспарухов	-	3	3	1	6
Общо ФИФ	**51**		**6**	**25**	**15**	**5**	**50 (4 дн)**

През отчетния период във ФИФ са обявени и проведени 16 конкурса и са направени 6 нови назначения, които отразяват целенасочената политика за кадрово развитие и академично укрепване на факултета, която деканското ръководство отстоява през последните 5 години: 2 конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“; 6 конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“; 4 конкурса за заемане на академичната длъжност „главен асистент“; 4 защитени степени за ОНС „доктор“; 6 нови назначения – общо 23 процедури по научни и академични израствания и нови назначения към факултета.

Само за сведение ще припомня, че за целия първи мандат са отчетени общо 25 процедури по научни и академични израствания и нови назначения срещу 22 във ФИФ за изминалата година - моля да направите изводите си сами!

Таблица 2: Конкурси за научни и академични изграждания и нови назначения във ФИФ за 2025 – 2026 г.

Катедри	ОНС „доктор“	Главен асистент	Доцент	Професор	Нови назначения
Етнология	**1**	**-**	**3**	**-**	**1 ас.**
ИА	1	1 (Смолян)	-	-	2 доц. 1 ас.
ПИС	1	-	-	1	2 доц. 1 ас.
СНЧ	-	-	-	-	-
Теология	1	2	2	1	-
Философия	-	1	1	-	-
Общо за ФИФ	**4**	**3** **1 (Смолян)**	**6**	**2**	**7**

Мога да обобщя, че следваната от деканското ръководство кадрова политика през отчетния период е подчинена на няколкогодишните усилия, насочени към устойчиво развитие на академичния състав на факултета, съхраняване на приемствеността между поколенията преподаватели, стимулиране на публикационната и проектната активност и обвързване на кариерното развитие с потребностите на учебния процес и акредитационните изисквания.

III. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

1. Организация на учебния процес

Въз основа на утвърдените и публикувани правила за организация на учебния процес през отчетния период своевременно бяха изготвяни графиците на учебните занятия, разпределението на учебните зали и семинари, местата и сроковете за провеждане на практики, комисиите, графиците и залите за провеждане на държавни изпити и защити на дипломни работи. Заедно със задължителните дисциплини в учебните графици бяха включени избираемите и факултативните дисциплини, посочени от студентите като техен избор.

Преподавателите осигуряваха обучението на студентите не само в лекционните зали, но и чрез студентски практики, хоспитиране и други изнесени лекции и семинарни занятия в различни социални институции, музеи, православни храмове и др. Присъединявам се към мнението на заместник-декана по учебната дейност доц. д-р Георги Митрев, чийто отчет следвам по-долу, че заслугата за това е на целия академичен състав на факултета, който реално е ангажиран с преподаване и учебна дейност, затова и свършената работа през отчетния период в значителна степен е общо дело на всички преподаватели на ФИФ. За прецизната организация и провеждане на учебния процес през изтеклата академична година деканското ръководство се опираше на работата на административните секретари на факултета и по катедри Десислава Димитрова, Кремена Цанкова-Радойновска, Гергана Пирова, Десислава Босилкова, както и на инспектор Недялка Чиликова – не е нужно да обяснявам колко важна е тяхната работа за цялостната организация на учебната дейност в толкова разнолик по своите учебни планове и програми факултет. Отправям специалните благодарности на деканското ръководство към тях.

Тъй като във Факултетската комисия по учебна дейност (ФКУД) са включени представителите на деканското ръководство и всички ръководители на катедри, през отчетния период комисията реално е провела 20 редовни заседания (колкото са били и деканските съвет), сред които се открояват:

- обсъждане и предприемане на действия за налагане на **общ стандарт и макет на учебните планове на ФИФ**, какъвто до сега не е прилаган напълно. Новият макет на учебен план на ФИФ е на основата на новия университески макет за учебни планове, като към логото на ПУ е добавено и логото на факултета. Налагането му се извършва постепенно с обновяването на учебните планове на различните специалности, за което основна заслуга имат административните секретари на катедрите;
- **преработване на учебните плановете на отделните специалности с цел актуализиране и оптимизиране на учебния процес**. Обновяването на учебната

документация се извърши при пълно следване на установените университетески и факултетни правила и процедури. Многобройните промени в учебните планове за различните ОКС са правени по препоръки на НАОА, отидиращи комисии или предложения на преподаватели, студенти и специалисти от практиката. Целенасочено се приложи идеята за намаляване на броя на часовете в учебните планове чрез дефиринциран подход съобразно характера на отделните специалности и професионални направления, и при спазване на законовите изисквания за минимален и максимален брой часове в учебния план. Досега са оптимизирани само специалности с една професионална квалификация, като общият брой часове е намелен до около 2500 часа. Тези промени и редукции са извършвани само по предложения на катедрите, които ги администрират (КТ, КСА и др.). За хибридни специалности и такива с допълнителен профил за учител минималният брой часове остава значително по-голям. В първите месеци на отчетния период промени в учебните планове бяха предизвикани и от препоръки от НАОА, които трябваше бързо да се приложат във връзка със сроковете на акредитационната процедура в ПН 3.1. и по-конкретно за увеличаване дела на ИД в учебните планове. Това наложи доста еднократни промени, но и разработване на някои нови учебни планове;

- **гласуване на работни групи** и утвърждаване от ФКУД и ФС на ФИФ на 2 нови учебни плана в ОКС „бакалавър“ (КСА, КТ), 1 нова МП („Комуникация на науката и изследователската дейност“, редовно обучение, за специалисти и неспециалисти), 4 нови учебни плана на съществуващи МП („Европейски изследвания (Социология на ЕС)“, за специалисти и неспециалисти; „Социоанализа и междучовешки отношения“, за специалисти и неспециалисти), 1 нов общ учебен план на докторска програма „Социология“ с два профила; 2 нови учебни плана на СДК „Религия – Православие (за начален етап на училищното образование)“ в редовна и задочна форма на обучение и 1 индивидуален учебен план на студент от специалност „Философия“ – общо 12 нови учебни планове в различни форми на обучение;
- **промени в действащи учебни планове** на 13 бакалавърски специалности и 14 магистърски програми. Актуализирани са 68 плана за различни специалности и випуски като промените засягат около 318 дисциплини! Поне 41 от актуализациите са еднократни промени, съществена част от които са извършени в опит да се реагира спешно на забавено изпълнение на препоръки на НАОА или на предстоящи процедури за програмна акредитация, например на ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Тази интензивна дейност по актуализиране на учебни планове дори може да се каже, че излиза извън рамките на нормалното ритмично обновяване на учебни планове и затова в края на миналата учебна година

бяха направени призиви от страна на деканското ръководство към катедрите за ограничаване размера на този процес;

- **обсъждане на документацията за обучението на докторантите във ФИФ** (конспекти, индивидуални планове, годишни отчети и процедури). В седемте докторски програми на факултета се обучават 35 докторанта. В редовна форма – 25, в задочна форма – 3, в самостоятелна подготовка – 3 и проектна докторантура (редовна форма) – 4 докторанта. След обсъждане във ФКУД, на 20.07.2026 г. ФС на ФИФ прие „Правила за провеждане на конкурсни изпити за докторанти във ФИФ“. Започна и утвърждаването на конспектите за новите докторантски конкурси през уч. 2026/2027 г.

Други съществени дейности във ФКУД, които е трудно да се отчетат в количествен план, са свързани с целогодишните дейности във ФИФ и катедрите по обезпечаване на учебния процес. Те са свързани с обсъждането и гласуването на ИД и ФД във всяка една специалност във факултета. За настоящата уч. 2026/2027 г. например са гласувани около 488 профилиращи избираеми и факултативни курса в ОКС „бакалавър“ (Ф 25, Т 22, СНЧ 60, ПИС 53, ИА 289, Е 39). Въпреки, че между различните специалности има доста общи курсове, броят на специфичните курсове остава много голям и показва в най-голяма степен научния и преподавателския потенциал на ФИФ и реалните възможности за избор от страна на студентите. Гласувани са също и много учебни програми на дисциплини в различни специалности. Техният брой варира за отделните специалности около 40-50 броя и повече. Всяка година се разглеждат и гласуват и конспекти/програми за държавни изпити. Учебната дейност през отчетния период е пряко свързана и с обсъждането и утвърждаването на всички извънаудиторни форми, които се предвиждат в учебните планове. Това са учебните екскурзии, практически и пътуващи семинари и учебни летни практики.

Ежегодно се гласуват и необходимите хонорувани преподаватели. За настоящата уч. 2026/2027 г. например са утвърдени 95 преподавателя (Ф 12, Т 4, СНЧ 12, ПИС 19, ИА 34, Е 14), които допринасят съществено за високата научност и качество на учебния процес. Гласуват се и нехабилитираните преподаватели, които извеждат лекционни курсове.

Дейността на ФКУД относно организирането и обезпечаването на учебния процес във ФИФ се извършва при пълно съгласуване, от една страна с катедрените съвети на катедрите, а от друга с деканското ръководство и ФС на ФИФ. Това гарантира прозрачност и обективност на нейната работа.

Бих искала да изкажа лична благодарност на доц. д-р Георги Митрев, за неговата прецизна и акуратна работа по учебната документация – видно и от приведените по-горе дейности, изискваща специално внимание към детайлите, което той по мое мнение е овладял до съвършенство.

2. Прием на студентите

Във Философско-историческия факултет се осъществява обучение в 5 професионални направления, което изисква отговорност и професионална ангажираност на преподавателите, за да отговорят на критериите за високо качество на образователните и научноизследователските програми.

2.1. Бакалавърски програми

Доколкото пряко зависи от броя студенти, установени от МОН по сложен коефициент, приемът през отчетния период се запазва идентичен. Макар броят на записаните по първо желание студенти да е намалял с 10 %, все пак виждаме сравнително постоянен интерес към определени специалности.

Таблица 3. Прием в ОКС „Бакалавър“ във ФИФ за учебни 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 г.

БП	Форма	Вид	Брой приети			Приети по първо желание		
			2024-2025	2025-2026	2026-2027	2024-2025	2025-2026	2026-2027
ГТП	Р	ДТ	23	17	21	10	9	12
ГОФЧЕ	Р	ДТ	22	17	20	10	7	7
ГОФЧЕ	Р	ПО	-	1	-	-	1	-
ИЧЕ	Р	ДТ	23	21	20	8	14	15
Археология	Р	ДТ	12	8	8	8	6	3
Документалистика и архивистика	Р	ДТ	6	6	7	3	1	1
История	Р	ДТ	15	16	17	13	8	12
История	З	ПО	17	13	15	12	10	12
ИКН	Р	ДТ	9	11	11	5	7	8
Философия	Р	ДТ	16	16	14	7	6	5
Философия	Р	ПО	-	-	1	-	-	0
Теология	Р	ДТ	11	16	16	11	13	13
Теология	Р	ПО	1	1	-	1	1	-
ЕИПП	Р	ДТ	7	7	7	2	3	2
ЕИПП	Р	ПО	1	1	4	1	0	2
Културен туризъм	Р	ДТ	8	10	7	6	3	4
Културен туризъм	Р	ПО	4	-	-	2	-	-
КСА	Р	ДТ	10	9	10	6	3	2
СНЧ	Р	ДТ	16	13	15	3	5	1
СПИИ	Р	ДТ	7	8	9	2	3	2
Общо за ФИФ			**208**	**191**	**202**	**110**	**100**	**101**

По интересни са данните за броя на действащите студенти във ФИФ, приведени в *Таблица 4.* Сравнителният анализ показва, че се увеличава техният брой като резултат от

преизпълнения прием за тази учебна година и допълнителните бройки от платеното обучение, като увеличението спрямо предходната учебна година е с 11 %.

Таблица 4. Действащи студенти във ФИФ

Специалност	ОКС	Форма	2024/2025	2025/2026	2026/2027
География, технологии и предприемачество	**Б**	**редовна**	**77**	**77**	**80**
Гражданско образование, философия и чужд език	Б	редовна	**57**	**68**	**68**
История и чужд език	Б	редовна	**69**	**80**	**79**
Археология	Б	редовна	**30**	**34**	**34**
Документалистика и архивистика	Б	редовна	**17**	**17**	**19**
История	Б	редовна	**52**	**55**	**61**
История	Б	задочна	**47**	**51**	**55**
История и културно наследство	Б	редовна	**29**	**31**	**28**
Философия	Б	редовна	**40**	**39**	**39**
Теология	Б	редовна	**45**	**52**	**51**
Европейски изследвания, програми и проекти	Б	редовна	**8**	**15**	**24**
Културен туризъм	Б	редовна	**33**	**32**	**27**
Културна и социална антропология	Б	редовна	**24**	**27**	**29**
Социология и науки за човека	Б	редовна	**39**	**38**	**41**
Социология на правото, икономиката и иновациите	Б	редовна	**38**	**43**	**41**
Общо за ФИФ	**Б**	**редовна**	**605**	**659**	**676**

В същото време виждаме, че броят на отпадналите студенти е нараснал с цели 50 %, което задълбочава тенденцията за губене на студенти (понякога още от първата година на обучение) и несъмнено изисква целенасочени усилия в тази посока, за нейното преодоляване. Дипломираните ни студенти се запазват в сравнително постоянни граници.

Таблица 5. Прекъснали, приключили, семестриално завършили и дипломирани студенти във ФИФ

Специалност	2024 – 2025 г.				2025 – 2026 г.			
	Прекъснали	**Приключили**	**Сем.зав.**	**Дипломирани**	**Прекъснали**	**Приключили**	**Сем.завършили**	**Дипломирани**
ГТП	4	8	1	27	1	9	1	16
ГОЧЕ	0	1	0	4	0	7	0	0
ГОФЧЕ	4	9	0	1	8	14	3	3
ИЧЕ	4	19	0	13	6	13	4	7
Архео-логия	2	11	1	4	3	19	1	4
ДА	2	6	0	2	3	3	0	4
ДА (З)	0	4	0	0	-	-	-	-
Исто-рия	3	9	4	14	4	11	0	10
Исто-рия	3	10	0	16	4	13	0	9
ИКН	0	8	4	4	3	11	0	10
Философия	7	17	3	3	7	16	0	7
Теоло-гия	5	11	0	16	4	6	0	11
ЕИПП	0		0	0	3		0	0
Етноло-гия	-	-	-	-	0	1	0	0
КТ	2	18	5	4	3	11	1	14
КСА	2	5	0	0	5	7	0	3
Социална антропология	0	2	0	0	0	2	0	0
Социология	-	-	-	-	0	2	0	0
СНЧ	6	19	0	7	3	13	0	8
СПИИ	1	24	0	6	3	7	0	9
Общо за ФИФ	**43**	**181**	**18**	**121**	**60**	**165**	**10**	**115**

Като извод можем да обобщим, че всички форми на контакт, комуникация, съвместна дейност, летни практики, участие в общи проекти, конференции, изложби и други форуми са от съществено значение за осигуряването на бъдещи студенти, за оставането на вече записаните студенти в аудиториите и за трайния интерес от страна на потребителите на кадри към ФИФ.

2.2.Магистърски програми

Приемът в магистърски програми за настоящата учебна година все още тече, но можем да кажем, че интересът към тях през изминалата учебна година е значително по-висок и приемът е с 30 % по-голям.

Таблица 6. Прием в ОКС „Магистър“ във ФИФ за учебни 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 г.

Магистърски програми	Форма	Вид	Брой приети	
			2024/2025	2025/2026
ГОФ	Р	ПО	8	13
Археология и археологическо културно наследство	Р	ПО	7	6
Архиви, музеи и публична история	Р	ПО	2	6
Българската история в балкански и европейски контекст	Р	Осв. от ДТ	-	2
Българската история в балкански и европейски контекст	Р	ПО	5	5
История и цивилизации на стария и новия свят	Р	ПО	2	2
Биоетика, общество, култура	Р	Осв. от ДТ	-	1
Биоетика, общество, култура	Р	ПО	-	1
Философия и литература	Р	ПО	4	1
Православие - традиция и съвременност	Р	Осв. от ДТ	3	4
Православие - традиция и съвременност	Р	ПО	2	2
Европейски изследвания (Социология на ЕС)	Р	Осв. от ДТ	-	1
Европейски изследвания (Социология на ЕС)	Р	ПО	-	1
Социална медиация и комуникация	Р	ПО	1	-
Социоанализа и междучовешки отношения (теория, емпирия, клинични практики)	Р	ПО	-	3
Общо за ФИФ			**34**	**48**

2.3.Докторски програми

Във факултета тече обучение по 7 докторски програми – 5 в ПН 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“; 1 в ПН 2.2. „История и археология“ и 1 в ПН 2.4. „Религия и теология“.

Таблица 7. Докторски програми във ФИФ през отчетния период 2025 – 2026 г.

Докторски програми	ПН	Оценка от акредитация	Действащи докторанти	Отчислени с право на защита	Придобита ОНС „доктор“
Исторически изследвания	**2.2**	**8.75**	**12**	**1**	**1 защита на 19.09.2025**
Медицина, психология и вяра	2.4	8.22	11	1	1 защита на 21.10.2026
Социология	3.1	9.17	8	4	-
Етнология	3.1	9.13	6	2	-
Социална антропология	3.1	9.38	4	1	1 защита на 07.07.2025 г.
Науки за културата	3.1	9.33	2	1	-
Наука, технологии и свръхмодерен капитализъм	3.1	8.36	-	-	-
Общо за ФИФ			**43**	**11**	**3**

Общо за всички специалности и образователно-квалификационни степени във ФИФ през отчетния период 2025–2026 г. са обучавани 676 действащи студенти в бакалавърски програми, 48 студенти в магистърски програми и 43 докторанта – **общо 767 студенти, магистри и докторанти.** От тях в редовна форма – 706, в задочна форма - 55 студенти в бакалавърски програми и 6 докторанта в задочна и самостоятелна форма на обучение. Прекъсналите студенти са 60, няма докторанти, които да са отчислени без право на защита. Учебният процес отговаря на изискванията на нормативната база за обучение по образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ и образователно-научната степен „доктор“. Особено внимание се отделя на мнението на потребителите на кадри и на самите студенти при актуализирането на учебните програми и учебните планове.

3. Учебна документация

Образователният процес зависи в голяма степен от поддържането и обновяването на учебната документация. Тя задава конструктивната рамка, която своевременно и адекватно отразява търсенето на образователни продукти в конкурентната образователна среда. Вече коментирах по-горе огромната работа, свършена през отчетния период, насочена към актуализиране и създаване на нови учебни програми и планове.

Разполагането на учебната документация в университетската система за управление на учебния процес е задължителна стъпка във функционирането на официалната интернет

страница на ПУ. През отчетния период възлагането и отчитането на часовете в личните профили на преподавателите бяха диференцирани по раздели и дисциплини в електронно разработената материална книга и в своевременно попълваните прогнозни и текущи индивидуални планове. Преподавателите използваха служебните си електронни пощи за обратна връзка със студентите и докторантите на ФИФ. Включените в личните профили елементи, включително наукометричните данни и информацията към НАЦИД, се следяха и попълваха своевременно.

Усилията на деканското ръководство и ръководителите на катедрите бяха насочени към мониторинг на своевременното попълване на необходимите данни в електронната система, касаещи административното обслужване на студентите, учебната документация и личните профили на преподавателите.

IV. АКРЕДИТАЦИЯ И КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Акредитация

През отчетния период деканското ръководство и преподавателите от ФИФ посрещнаха експертни групи на НАОА във връзка с акредитирането на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за ПН 2.3. „Философия“ (2 – 4 април 2025 г.), ПН 2.4. „Религия и теология“ (22 – 24 април 2025 г.) и ПН 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“ (22 май 2026 г.).

С решение на АС от 19.03.2026 г. и след прилагане на *Методиката за изчисляване на оценката*, в ПН 2.3. „Философия“ получената оценка е променена от 9.25 на 9.28 със следните препоръки:

1) Да се увеличи броят на вътрешните одити за оценка на качеството на обучение. Срок: постоянен;

2) Да се увеличи броят на организираните научни конференции, форуми и школи, включително с участие на студенти. Срок: постоянен.

Следва да се отбележи, че ПН 2.3. „Философия“ в Пловдивския университет е на първо място по своята оценка сред всички национални ВУ, в които тече обучение по това професионално направление, а това е предпоставка за изкачване в следващата рейтингова система, а оттук и за увеличение на броя на приеманите студенти в специалността, който тази година беше намален.

С новата Методика от 8.71 на 8.79 се промени и оценката на ПН 2.2. „История и археология“, получена с решение на АС на НАОА от 13.02.2025 г.

На 10.09.2026 г. АС на НАОА на свое заседание даде оценка 8.95 на ПН 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“ със следните препоръки:

1) ПУ да осигури работно място за всеки преподавател от ПН 3.1. за работа и провеждане на консултации с обучаемите и да предприеме мерки за осигуряване на работещи санитарни възли за обучаемите по етажите на сградата, в която се провежда обучението на студентите от направлението. Срок: Постоянен;

2) Да се затвърди тенденцията за увеличаване на относителния дял на избираемите дисциплини в учебните планове на специалностите от ПН 3.1. Срок: Постоянен;

3) Да се предприемат мерки и да се изпълни изискването на чл. 57, ал. 1 от Закона за физическото възпитание и спорта, като се осигури минимален хорариум на задължителните занимания от 60 часа годишно за целия период на обучението. Срок: началото на 2027/2028 учебна година.

На 05.10.2026 г. се получи доклада на ЕГ за програмната акредитация на ПН 2.4. „Религия и теология“. Да се надяваме, че там процедурата също ще приключи с добри резултати.

2. Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния процес

Политиката за осигуряване, оценяване и поддържане на качеството на обучение и процедурите, които я конкретизират, са водещи стандарти за работата във факултета. Философско-историческият факултет следва изградената от Пловдивския университет система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение, функционирането на която е регламентирано чрез редица документи, публикувани на официалния сайт на университета и факултета.

2.1. Комисия по управление на качеството и образователния продукт, акредитация, одити и рейтинг

Като част от системата, осигуряваща текущ мониторинг и поддържане на високото качество на образованието и обучението във всички специалности във факултета, са дейностите на функциониращата към факултета *Комисия по управление на качеството и образователния продукт, акредитация, одити и рейтинг.* Факултетската комисия по управление на качеството и акредитацията е с председател доц. д-р Стоян Христов Антонов, научен секретар по качество и акредитация към факултета, и включва представители на отделните катедри и на студентите и докторантите.

Комисията следва утвърдена от ФС *Работна програма*, която се актуализира при необходимост за съответната академична година. Предстои приемането на *Регламент* за нейната работа.

Факултетската комисия по качество и акредитация провежда регулярни заседания, чиито протоколи се публикуват на сайта на факултета. В тях акцент са резултатите от рейтинговата система на професионалните направления, по които тече обучение във ФИФ. Друг много важен показател, от който зависят положителните резултати на ФИФ, е анкетното проучване на всички заинтересовани страни. Активността на студенти, потребители на кадри и възпитаници на ФИФ е важна мисия и както неведнъж сме коментирали, в нея следва да участва целият преподавателски екип.

2.2.Външно и вътрешно одитиране на системата за управление на качеството

Важен аспект от дейностите на *Факултетската комисия по качество и акредитация* са дейностите по подготовката на одитираните от факултета звена за провеждане на външни и вътрешни одити, както и включването в организираните от *Университетската комисия по качество* регулярни обучения на вътрешни факултетски одитори. През отчетния период във факултета са проведени външни и вътрешни одити, които имаха за цел да проверят съответствието на факултетската система за качество на образованието със *Системата за качество на ПУ.*

- *Външен одит* на Факултета е проведен два пъти:
  - ✓ 29.05.2025 (в Катедра „История и археология“)
  - ✓ 15.05.2026 (в Катедра „Приложна и институционална социология“).
- *Вътрешен планов одит* на направленията във Факултета е извършен както следва:
  - ✓ ПН 1.3. Педагогика на обучението по… (26.11.2025);
  - ✓ ПН 2.2. История и археология (30.05.2025; 29.05.2026);
  - ✓ ПН 2.3. Философия (28.04.2025);
  - ✓ ПН 2.4. Религия и теология (23.10.2025);
  - ✓ ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата (26.11.2025).

Външните и вътрешните одити се насочиха към проверка на съответствието спрямо учебната дейност, преподавателския и административния състав, учебните ресурси и подпомагането на студентите, текущия мониторинг и периодичния преглед на учебните програми, оценяването на резултатността, безопасността на труда и др. Те регистрираха административна изрядност в управлението на качеството в съответните катедри и професионални направления на ФИФ.

- *Обучение на одитори*

Двама преподаватели от ФИФ успешно завършиха курса за вътрешни одитори, Система за управление на качеството ISO 9001:2015. По този начин всички членове на Комисията без един са преминали през обучение за одитори.

2.3. Проведени анкетни проучвания

През отчетния период март 2025 – октомври 2026 г. в катедрите и факултета по *График,* приет от *Комисията* и утвърден от ФС, са проведени анкетни проучвания съобразно нуждите

на съответните професионални направления и във връзка с предстоящите акредитационни процедури. Пред катедрените съвети регулярно са представяни анализите от проучванията и на основата на тях са вземани съответни решения.

Отчитайки тежестта на индикатора „качество на обучението“ за критериалната система на НАОА, следва да отдадем заслуженото на председателя на комисията Стоян Антонов и на нейните членове, които акуратно извършват нелеката задача да организират провеждането на анкетни проучвания сред студентите, докторантите, преподавателите и потребителите на кадри, както и да събират и обобщават данните, получени от тях.

2.4. Рейтингова класация 2025 г.

Професионалните направления на ФИФ през 2025 година запазват стойностите по основни групи индикатори. ПН 1.3. „Педагогика на обучението по...“ заема трето място от повече от девет висши училища, с обща оценка 46 точки. Според *Рейтинговата система на висшите училища в България* оценката за 2025 г. на ПН 2.2. „История и археология“ в ПУ е 41 точки. ПН 2.4. „Религия и теология“ има 36 точки. ПН 3. 1. „Социология, антропология и науки за културата“ е на трето място от общо 6 висши училища и запазва оценката си от 43 точки. Макар навсякъде оценките да не са от най-блестящите, при това запазвайки особеното мнение за начина, по който *Рейтинговата система* „мери“ силните и слабите страни на висшите училища (при които много отчетливо се вижда разликата между „столични“ и „извънстолични“ висши училища в индикатори като „базработица“ и „принос към бюджета“, имащи голяма тежест в общата оценяваща система), все пак в *Комисията по качество* често се обсъждат **конкретни дейности и мерки** за повишаване на рейтинговите показатели по направленията, по които се осъществява обучение във Философско-историческия факултет. Част от тези мерки са насочени към:

- поддържане на бакалавърски, магистърски и докторски програми, съобразени с ексклузивността на образователните и научноизследователските проблематики, интересите и потребностите на обучаемите, очакванията на потребителите на кадри и пазара на труда;
- създаване, поддържане и разширяване на контактите с потребители на кадри и устойчиви партньорства в академичното национално и международно простраснство и сред широката публичност;
- поддържане и разширяване на контактите със студентите и възпитаниците на ФИФ;
- поощряване на студентската активност за включване в проектна дейност, научни форуми и международна мобилност;

- повишаване на публикационната активност в научни списания и на индексите за цитируемост на преподавателите от факултета;
- търсене на възможности за оптимизиране на учебната среда и подобряване на материално-техническата база.

2.5. Управление на риска във факултетската система за качество

Съобразно изискванията на стандарта за качество БДС EN ISO 9001:2015 за идентификация на рискове и възможности в *Системата за управление на качеството на ПУ,* през отчетния период 2025 – 2026 г. всяка катедра попълни формуляр за оценка на риска. Това позволи да са зададат **годишните оперативни цели** за целия факултет и да се определят рисковете, които биха затруднили тяхното изпълнение.

Годишните цели са:

1) постигане на определения от АС на НАОА капацитет за прием на студенти в бакалавърските, магистърските и докторските програми, администрирани от Факултета;

2) постигане на по-висока оценка в националната рейтингова система чрез високи научни постижения и ексклузивност на академичния състав;

3) повишаване на качеството на образователните услуги ;

5) обновяване и развитие на академичния състав, подчинено на политика за развитие на катедрите в дух на приемственост и продължаващо развитие в нови направления;

6) осигуряване на качествена и безопасна работна среда и академичен дух, академична и колегиална атмосфера;

7) постигане на по-висока мотивация и качество при провеждане на учебния и научния процес;

8) подготовка на висококвалифицирани специалисти и мотивиране на студентите за активно учене.

Като фактори с относително по-висок риск се очертават индикаторите „Интерес от страна на студенти/докторанти“ и „Социално-икономически и демографски условия“, както и „Намаляване на капацитета на държавен прием в ПН 1.3., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1., „Неусвояване на утвърдената бройка за държавния прием на студенти по съответните специалности от ПН към ФИФ“, „Риск от демотивация на студентите за активно учене и увеличаване на броя на отпадналите студенти“, „Риск от понижена позиция в националната рейтингова класация и понижени акредитационни оценки, водещи до намален държавен прием“, „Липса на зали за присъствено провеждане на учебните занятия“, „Недостатъчна публикационна и научна активност“ и др.

Анализът на рисковете позволява да се предприемат определени действия за тяхното преодоляване като разкриване на нови бакалавърски програми и популяризиране на действащите от страна на студентите и докторантите; подготовка на стратегия за разширяване на възможностите за следдипломна квалификация; дейности по подобряване на резултатите по индикаторите на рейтинговата система и критериите на НАОА; осъществяване на регулярен мониторинг на качеството на образователния процес от *Системата за осигуряване и оценка на качеството*; осъвременяване на методите на обучение; провеждане на индивидуални консултации на студентите с преподавателите по ключови дисциплини; включване на студентите в дейността на кръжоците към катедрите и изследователските центрове; поддържане на актуални учебни планове и програми и методи на преподаване; поддържане на модерна информационна и материално техническа база; разработване на електронни учебни материали; мотивиране и ангажиране на студентите чрез поставяне на задачи за самостоятелна или групова работа и привличане към НИД; увеличаване на дела на практическото обучение чрез въвеждане на ИД и ФД под формата на Практикуми.

За намаляване на рисковите фактори се препоръчва целогодишна кандидатстудентска кампания, включване на потребители на кадри в проекти и факултетски събития, поддържане на връзка с възпитаници, активно използване на социални мрежи и специализирани издания, огласяване на научните и художествено-творческите дейности, провеждане на семинари, дискусии и публични лекции както във факултета, така и в различни населени места.

3. Атестиране на преподаватели

Атестирането на академичния състав на Философско-историческия факултет е неизменна и много важна част от цялостната *Система за управление на качеството на образователния продукт*. За целта в началото на настоящия мандат е гласувана *Комисия по атестиране (КА)*, като са включени представители на всяка катедра, спазвайки регламента за двугодишен мандат и продължителност на участие в комисията за не повече от два мандата. *Комисията по атестиране* на академичния състав на ФИФ работи по утвърден годишен график и съгласно с разпоредбите на чл. 57 от ЗВО и чл. 106 ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на ПУ, както и Правилниците за атестиране на АС на ПУ и ФИФ. Всички документи на КА при ФИФ се съхраняват в архива на Комисията. Поради наличието на лични данни, както и на информация с чувствителен характер, част от архива не е публична съгласно Регламент (ЕС) 2016/679.

На основание постъпили данни от Отдел „Управление на човешките ресурси“ Комисията по атестация към ФИФ ежегодно изработва и предлага на Факултетния съвет за утвъждаване график за провеждане на процедури по атестиране на академичния състав. На тази

основа за отчетния период Комисията по атестация с председател доц. д-р Георги Митрев е извършила **8 процедури за атестиране** на преподаватели във ФИФ: 1 професор, 1 доцент и 6 нехабилитирани преподавателя. Всички атестирани са с обща положителна оценка. В един случай при нехабилитираните преподаватели е направена препоръка за повишаване на публикационната активност, а в друг – за академично израстване.

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Научноизследователската дейност е неделима част от професионалния ангажимент на преподавателите от Факултета. За организацията, отчитането и стимулирането на научноизследователската дейност във ФИФ основна заслуга има ресорния заместник-декан доц. д-р Меглена Златкова, която е председател на факултетската *Комисия по научна дейност*, както и представител на Факултета в *Управителния съвет на НПД.* Доц. Златкова работи в полза на интересите на Факултета при разработване на стратегии и нормативни документи, свързани с организацията, отчетността и финансирането на научните изследвания чрез вътрешни фондове, информирайки своевременно факултетската академична общност за взетите решения.

1. Научноизследователска дейност на катедрите във Философско-исторически факултет

Научноизследователската и проектната дейност в ФИФ се осъществява чрез координираното взаимодействие на шесте катедри и научноизследователските центрове към тях, които формират основната институционална рамка за развитие на научния и творческия потенциал на факултета. Тази дейност се реализира в акредитираните професионални направления и е насочена към утвърждаване на високи академични стандарти, добри изследователски практики и професионално развитие на преподавателския състав. Водещ принцип е органичната обвързаност между научноизследователската и образователната дейност. Така се създават условия за придобиване на задълбочени знания, формиране на професионални компетентности и изграждане на академична среда, съчетаваща научни изследвания, творческа практика и качествено висше образование, както е видно от приведените по-долу обобщения на отчетите, представени от ръководителите на катедри.

- **Катедра „Етнология“**

През отчетния период катедрата демонстрира висока интензивност на научноизследователската дейност, изразена в 8 организирани или съорганизирани научни събития, 27 участия в научни форуми, 8 проектни инициативи, 19 отчетени публикационни единици, 4 публикации под печат, 2 издателски продукта и 3 участия в редакционни колегии. Дейността има ясно изразено международно измерение, което се проявява както чрез участия в научни форуми в чужбина, така и чрез включване в международни научни мрежи и инициативи,

включително COST Action, международни конференции и редакционни колегии. Съществена характеристика е интердисциплинарният профил на научната дейност, обхващащ етнология, антропология, българистика, културно наследство, гражданска наука и екология, устойчиво развитие, социални трансформации, дигитализация и изследване на локални общности. Публикационната активност е подкрепена от 2 монографии, 17 научни статии и студии и 4 публикации под печат, включително публикации в издания, представени като индексирани в Web of Science, както и публикации в Q3 и Q4 издания.

В обобщение, научната дейност на катедрата се характеризира с висока публикационна продуктивност, устойчива проектна активност, значително международно присъствие и активно участие в национални и международни научни мрежи, което свидетелства за устойчив научен капацитет и добра степен на интеграция в съвременната национална и европейска академична среда.

- **Катедра „История“**

В отчетния период катедрата е реализирала най-малко 30 отделни измерими резултата и дейности в областта на научноизследователската, проектната, публикационната, издателската и академичната дейност, без да се включват поотделно всички участия в редакционни колегии и дейности по програмата „Млади учени“. Дейността на катедрата се характеризира с устойчива публикационна активност, проектна ангажираност, участие в национални и международни научни мрежи и системно организиране на научни форуми. Налице е съчетаване на научноизследователска дейност с издателска и публична академична активност, включително работа със студенти и развитие на академичната среда. От количествена гледна точка основните резултати са: 3 научни форума, 4 проектни инициативи, 17 научни публикации, 2 публикации в WoS/Scopus, 3 издателски продукта, 10 участия в редакционни колегии, 2 гост-лекции и 1 публична лекция на преподавател от катедрата.

- **Катедра „Социология и науки за човека“**

През периода 2025-2026 г. преподавателите от катедра „Социология и науки за човека“ развиват интензивна научноизследователска дейност. Катедрата е организирала две научни събития с национално значение, юбилейната конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията" и заключителното събитие „Социологията като траектория на живота“, както и пет други събития, насочени към докторантите и студентите на катедрата. Членовете ѝ имат 73 участия в международни и национални научни форуми, проведени в България и в дванадесет други държави. Проектната дейност обхваща 5 проекта, два от които са ръководени от членове

на катедрата. За активната публикационна дейност свидетелстват 42 публикации, сред които статии в списания с квартили Q1 и Q2 и глави в томове на международни издателства. Издателската дейност включва пет издания, членство в редколегиите на пет научни списания и редактиране на две книжни поредици.

- **Катедра „Приложна и институционална социология“**

Общата оценка показва, че катедрата поддържа висока степен на научна активност с ясно изразено международно измерение. Особено значими са участието в 2 международни европейски проекта, включително по Horizon Europe и EU4Health, наличието на 5 публикации, посочени като индексирани в Scopus/WoS, както и 50% дял на международните участия сред всички отчетени участия с научни доклади. Проектната активност допълнително се характеризира с устойчив възпроизводствен потенциал, доколкото наред с изпълняваните 6 проекта са подадени още 3 нови проектни предложения. Това показва не само текуща проектна ангажираност, но и активност по отношение на привличането на ново финансиране. Можем да обобщим, че научноизследователската дейност на катедрата може да бъде характеризирана като структурирана, международно ориентирана и проектно интензивна, с едновременно присъствие на публикационни резултати, научни форуми, европейски проекти, развитие на млади изследователи и международна академична комуникация.

- **Катедра „Теология“**

Отчетният период за катедрата се характеризира с участие на преподавателите в 12 научни форума, реализация и/или ръководене на 6 проектни и програмни инициативи, 2 монографии, 2 учебни помагала, 17 индивидуално посочени публикационни единици на преподаватели и 28 научни публикации на студенти и докторанти. През 2025 г. са публикувани 13 тома на електронното научно списание „Мисъл, слово, текст“, в чиято редакционна дейност участват преподаватели от катедрата. Научната и проектната дейност има международно измерение чрез участия и инициативи в България и в чужбина, включително в Европа и извън нея. Получените резултати свидетелстват за устойчиво развитие на научноизследователската и публикационната дейност, за активно участие в национални и международни научни мрежи и за последователно включване на студенти и докторанти в научната работа на катедрата.

- **Катедра „Философия“**

През отчетния период катедрата реализира устойчива научноизследователска, проектна, конферентна и издателска дейност, включително участие в национални и международни научни инициативи. Основните резултати се обобщават, както следва: 2 национални научни конференции, организирани и проведени в рамките на проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“ – на 24–25 юни 2025 г. и 15–16 май 2026 г. в Пловдив; 2 броя на електронното списание на *Студентския философски семинар „Кайрос“*, подготвени и публикувани за периода 2025–2026 г.; участие на членове на катедрата в организацията и реализацията на проекти и научни конференции на Академична ризома „Критика и хуманизъм“; множество индивидуални участия на преподаватели в национални и международни научноизследователски проекти, научни форуми и конференции, както и в медийни изяви; реализирана значителна публикационна и преводаческа дейност на членовете на катедрата. В обобщение, дейността на катедрата се характеризира с устойчива научна продуктивност, активна проектна ангажираност, участие в организирането на научни форуми и поддържане на собствена студентска научна издателска платформа.

2. Организация на научноизследователската дейност и обобщени резултати за ФИФ

В този параграф ще покажем как приведените по-горе резултати на отделните катедри оформят картината на цялостната факултетска научноизследователска дейност.

През отчетния период продължи координацията на научноизследователската дейност на ФИФ, включително събирането, проверката и обобщаването на индивидуалните отчети на преподавателите. За календарната 2025 г. научноизследователската дейност на щатните преподаватели на ФИФ е оценена с общо 6199,08 точки. Обобщеният отчет е изпратен с доклада на декана до заместник-ректора проф. д-р Теменужка Йовчева на 25.02.2026 г., след разглеждане на индивидуалните отчети от комисия, назначена със заповед на декана и председателствана от доц. д-р Меглена Златкова.

В отчетните данни за 2025 г. са включени проектни предложения, публикационна активност, монографии и книги, участия в научни форуми, редакционни и експертни дейности и независими цитирания. Отчетени са 1 предложение за национален проект като ръководител, 2 участия в национални проектни предложения като член, 5 предложения за международни проекти като ръководител и 6 участия като член. Публикационните показатели включват 5 отчетни единици за статии в Scopus/Web of Science Q2, 3 за Q3, 2,49 за Q4, 1 без квартил и 71,08 отчетни единици за статии в други бази. Отчетени са 6 монографии извън Scopus/Web of Science, 41,33 участия с доклад в международни форуми и 98,09 в национални форуми, както и 82 независими цитирания в Scopus/Web of Science и 177 извън тях.

Таблица 8. Публикации на преподаватели от ФИФ в Scopus и/или WoS

Научни статии в Scopus и/или WoS	2024	2025
Q1	–	-
Q2	3	5
Q3	3	3
Q4	5	3
Без Q	4	1
Общ брой	**15**	**12**

1.1. Научни издания на ФИФ. Книги, монографии и научни сборници

Библиографската справка за 2025 - 2026 г. съдържа повече от десет монографии и научни сборници на колеги от факултета. Сред тях е факултетният сборник „Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти“, съставен от Георги Митрев, Стоян Антонов и Меглена Златкова, сборникът „Природа и култура: наративи, практики, идентичности“, както и вторият том на антологията „Социални изследвания на науката и технологиите“, съставен от Тихомир Митев. Издаден е и сборникът „Социологията като траектория на живота“ със съставители Нина Николова, Милена Ташева и Дарин Тенев, който представя работата по администрирания от катедрата проект „Социология и науки за човека: едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“.

В справката са включени монографични издания на Бориславa Петкова, Стоян Антонов, Стойка Пенкова, Мартина Минева, Ева Ковачева и Стоян Чиликов. Изданията са част от устойчивото присъствие на факултета в хуманитарните и социалните науки и отразяват тематичното разнообразие на научната работа в отделните катедри.

Трябва да се отбележи и публикуването на броеве 7 и 8 на електронното списание на Студентски философски семинар „Кайрос“, 2025-2026 г., издавано от катедра „Философия“, както и регулярното издаване от катедра „История и археология“ на научното списание „Пловдивски исторически форум“. Подготвени за печат и издадени са кн. 1 за 2025 г. (със средства от магистърските програми към катедра „История и археология“) и сборникът „XX-ти студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“. Издаден е и албум с фотоисторията на Студентски историко-археологически клуб „Проф. Велизар Велков“ по повод 30-годишнината от създаването му със съставители доц. д-р Георги Митрев и докторант Кристиян Лъсков и с финансовата подкрепа на Поделение Научна и проектна дейност“ при ПУ „Паисий Хилендарски“.

Публикационната активност на Факултета е достъпна в специализираната система за анализ на научната информация – САНИ. Броят публикации на един преподавател на първи ТД във ФИФ е 1.78 за 2025 г. В съдържателно отношение научната публикационна дейност през периода има богато тематично разнообразие, което е резултат от многообразието на професионалните направления във ФИФ и палитрата от различни специалности, които се развиват в тях.

Таблица 9. Научни публикации за периода 2025 – 2026 г.

Година	Вид научни публикации						Общ брой
	Монографии		Студии		Статии		
	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	
2024	4	–	–	–	65	15	**84**
2025	8	–	–	–	71	12	**91**

През 2025 г. преподавателите на ФИФ са участвали в 98 национални и 43 международни научни форума (общо 141). Така за годината 1 преподавател на ОТД има средно 2.76 участия в някакъв научен форум (кръгли маси, национални и международни научни сесии, семинари и конференции). Не без значение в това отношение е членството на редица преподаватели в международни редакционни колегии на престижни списания, регистрирани в SCOPUS, Web of Science, ERIH+, CEEOL, EBSCO и др., както и членството на организациите и на членовете на изследователския състав в международни научни мрежи и/или научни дружества.

Таблица 10. Научни активности на преподаватели от ФИФ за периода 2025 – 2026 г.

Година	Научни активности						Общ брой
	Съставителства		Участие в редакционни колегии		Участие в научни форуми		
	Под 300 стр.	Над 300 стр.	Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Национални	Международни	
2024	10	2	41	4	105	46	**208**
2025	3	2	40	4	98	43	**190**

Важен индикатор за атрактивността и иновативността на разгръщаните в публикациите на преподавателите от ФИФ идеи е тяхната цитируемост. През отчетния период данните за цитиранията показват 82 цитирания в Wos/Scopus и 177 извън тези бази данни, което е сериозен показател за публичния образ на Факултета в националното и международното академично пространство, наред с другите форми на представителство като художествено-творчески, спортни дейности, изготвени рецензии и т.н. Можем да отчетем 1.6 цитирания в Wos/Scopus и 3.47 извън тези бази данни на 1 преподавател на ОТД към ФИФ.

Таблица 11. Рецензии и цитирания в периода 2025 – 2026 г.

Година	Изготвяне на рецензия за монография, книга и научен редактор	Независими цитирания		Дейности с художествено-творчески и спортен характер	
		Извън WoS/Sc	В WoS/Sc	Национални	Международни
2024	68	194	110	85	9
2025	–	177	82	85	8

1.2. Научни проекти, международни мрежи и проектни инициативи

ФИФ продължи участието си в национални и международни научни проекти и мрежи. В предоставените справки са представени инициативи по Horizon Europe, CLEAR, CURTAIN, ДУЕкоС и други проектни формати. Съществено направление е участието в COST Actions, които съчетават научни мрежи, работни групи, краткосрочни научни мисии и международни срещи.

Трябва да се отбележи, че приключи проектът ДУЕКОС, в който имаше ангажирани преподаватели и изследователи от ФИФ, както и проект „Бъдеще в миналото на въглеродния отпечатък“ в рамките на същата научноизследователска програма. Резултатите бяха представени на заключителни научни конференции. Успешно бяха оценени и първите етапи на два проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания на ПУ „Паисий Хилендарски“, вторият от които е на млади учени. Те продължават и през втория си етап като работата по тях беше удължена до 31 май 2027 г. Успешно приключи и постдокторантурата към ФИФ на гл. ас. д-р Десислав Георгиев.

Таблица 12. Проекти, разработвани във ФИФ в периода 2025 – 2026 г.

Година	№ на проекта	Наименование на проекта	Ръководител на проекта	Сума
2023 2024 2025 2026	BG-RRP-2.004-0001-C01	Стратегическата, научноизследователска и иновационна програма за развитие на ПУ Паисий Хилендарски: „ДИГИТАЛНИ УСТОЙЧИВИ ЕКОСИСТЕМИ – ТЕХНОЛОГИЧНИ РЕШЕНИЯ И СОЦИАЛНИ МОДЕЛИ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ЕКОСИСТЕМИ (ДУЕкоС) Доц. д-р Елица Стоилова Доц. д-р Меглена Златкова Доц. д-р Стойка Пенкова Доц. д-р Тихомир Митев	проф. д-р Невена Милева	Научна група 3.1.3 *512 017.80* Научна група 3.2.2 *316 443.74*
2025 2026	BG-RRP-2.004-0001-C01.	Проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, финансиран от Европейския съюз – NextGenerationEU, чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, проект ДУЕКОС BG-RRP-2.004-0001-C01.	Доц. д-р Валентин Аспарухов	2024: 30 790.88 2025: 8 564.99

2025 2026		„Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“, ФНИ	доц. д-р Нина Николова	117 726,00 29872,93
2025 2026	ФП2025-ФИФ-002.	Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство. НПД към ПУ „Паисий Хилендарски“ – член екип.	Доц. д-р Елица Стоилова	40 000
2025 2026		„Ролята на социологията в корпоративния свят“, Фонд Научни изследвания към Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, конкурс „Млади учени и постдокторанти г.“	доц. д-р Тихомир Митев	14 776,34 €
2025	ЧФ25-ФИФ-006	Проект „XX национални студентски научни четения: Европейското културно-историческо наследство“, Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“	доц. д-р Димитър Димитров	
2026	ЧФ26-ФИФ-005	Проект „XXI национални студентски научни четения: Европейското културно-историческо наследство“, Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“	доц. д-р Димитър Димитров	
2025 2026	101219448 — CURTAIN	Beating Cancer Inequalities through Literacy in Europe (CURTAIN). EU4Health Programme. Activity: EU4H-2024-PJ-02-2. (доц. д-р Тихомир Митев, ас. д-р Венелин Петров)	Проф. д-р Иван Чалъков	80 604,06 €
2025 2026	101104432	Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation – 4P-CAN по конкурс HORIZON-MISS-2022-CANCER-01 (Research and Innovation actions supporting the implementation of the Mission on Cancer), програма Horizon Europe.	Проф. д-р Иван Чалъков	337 € 0,00

На таблицата по-долу виждате разпределението на точките за НИД по катедри. Данните са за календарната 2024-2025 г., така както се отчитат пред НПД. Средният брой точки на 1 преподавател във ФИФ за периода е приблизително **122 т.**

Таблица 13. НИД на преподавателите от ФИФ за отчетния период

Катедра	**Общ брой точки**		**Среден брой точки на преподавател (подлежащ на отчет)**	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**
Етнология	1173	1270	168	181
История и археология	1814	1176	113	78
ПИС	596	540	75	60
СНЧ	1399	1279	233	213
Теология	892	1110	112	159
Философия	600	824	86	118
Всичко	**6474**	**6199**	**125**	**122**

1.3.Научни форуми, организирани от ФИФ

Научните форуми са индикатор за интензивното участие на Философско-историческия факултет в академичния живот на университета и за неговата роля като център за интердисциплинарни социални и хуманитарни изследвания.

През отчетния период основните звена на ФИФ организираха или участваха в множество научни прояви, като имаше няколко важни годишнини и честванията.

Катедра „Етнология“ организира и проведе Национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“ (14 ноември 2025 г., Пловдивски университет). През май 2026 г. бяха проведени Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, в които се включиха студенти и докторанти от различни университети. Съвместно с проф. Lorenzo Mariano Juárez, University of Extremadura беше организиран международен научен семинар „Храната, културата и самотата“ (16 юни 2026 г., Пловдивски университет).

Катедра „История и археология“ организира и проведе Национална конференция „Преходи и трансформации в историята“ (11 – 12 декември 2025 г., Пловдив), посветена на 30-годишнината от създаването на специалност „История“ в Пловдивския университет. През 2026 г. катедрата е организатор на дискусионен форум „Балкани – Кавказ“ (26.03.2026 г., Пловдив), както и на кръглата маса „Непознатата епопея“, посветена на 150-годишнината от Априлското въстание (19 май 2026 г., Пловдив).

Честванията по повод 30-годишнината от създаването на специалност „Социология“ в Пловдивски университет преминаха под знака на Националната научна конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, организирана съвместно от двете социологически катедри (21-23 ноември, 2025, Пловдив, концепция на С. Събева).

Тук трябва да включим и още едно важно честване, отбелязано от Катедра „Теология“ с Национална научна конференция с международно участие „100 години Теология в България, 15 години Теология в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, проведена на 9-11 май 2025 г. в хотел „Елица“ – Пампорово, и с Отворена кръгла маса „100 години Теология в България, 15 години Теология в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, проведена на 19-21 ноември 2025 г. в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и изнесени доклади в гр. Сапарева баня.

Паралелно с това катедра „Социология и науки за човека“ е организирала множество други събития като заключително събитие „Социологията като траектория на живота“, 21 април 2026 г., гр. Пловдив, вкл. премиера на едноименния електронен сборник, представящ резултати от работата по проект на катедрата; Ден на отворените врати „Социологията, човекът, гражданинът“, Пловдив, 25 март 2025 г.; няколко сесии на Семинара по експериментална хуманитаристика и др.

Катедра „Приложна и инситуционална социология“ се включи в честванията на 30-годишнината на специалност „Социология“ със своя научна сесия. Заедно с това отбеляза и „Двадесет и пет години студентски изследователски практики „Наука, технологии, иновации“ с отделна Конференция, проведена на 10.06.2025 г. в зала Компас, в която участваха студенти, докторанти и млади учени от катедрата, както и утвърдени учени от ПУ и други образователни и научни институции от страната.

През този период Катедра „Философия“ организира и проведе две национални научни конференции, в рамките на проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, финансиран от Европейския съюз – NextGenerationEU, чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, проект ДУЕКОС BG-RRP-2.004-0001-C01 (Пловдив, 24-25 юни 2025 и 15-16 май 2026), на които бяха представени важни резултати от работата по проекта.

Мога да обобщя, че през отчетния период преподавателите от шесте катедри развиваха интензивна научна и проектна дейност чрез участие в национални и международни конференции, семинари, кръгли маси, научни четения, изложби и други академични и културни прояви. Техните участия бяха реализирани както присъствено, така и чрез онлайн платформи, което разшири академичните контакти и видимостта на научните резултати на факултета.

2. Международна дейност и академичен обмен

ФИФ е един от факултетите с най-много подписани международни договори с чуждестранни университети и изследователски звена. Непрекъснатото стимулиране на академичната мобилност и активизиране на участието на преподаватели и студенти в международни образователни програми и научноизследователски проекти е в ресора на заместник-декана доц. д-р Меглена Златкова, чийто отчет ще следвам в представянето на резултатите на факултета.

2.1. Erasmus+ мобилности и академичен обмен

Международната дейност на ФИФ през периода се характеризира с интензивен студентски и преподавателски обмен, развитие на устойчиви партньорства и разширяване на краткосрочните и смесени формати. За академичната 2025/2026 г. общофакултетната справка отчита 7 входящи студентски мобилности за обучение, 2 изходящи преподавателски мобилности с цел преподаване, 4 изходящи преподавателски мобилности с цел обучение, 6 входящи преподавателски мобилности с цел преподаване и 5 входящи мобилности на преподавателски/непреподавателски персонал с цел обучение. Предстои и мобилност в новоподписания договор със Замбия на един преподавател и един докторант.

Сред входящите студенти през 2025/2026 г. са участници от Германия, Грузия, Румъния, Португалия, Франция и Турция. Наред със семестриалното обучение е реализирана и краткосрочна докторантска практика. Изходящите студентски мобилности за обучение и краткосрочни формати са в Италия, Португалия, Гърция, Хърватия, Франция и други партньорски държави. Част от мобилностите, започнали през септември 2026 г., продължават и след края на отчетния период и поради това са разграничени от приключилите мобилности.

2.2. Курсове за входящи Erasmus+ студенти

Факултетът поддържа англоезичен пакет от дисциплини за входящи Erasmus+ студенти. В предоставения списък за 2025/2026 г. са включени 23 позиции – 17 през зимния и 6 през летния семестър. Те обхващат антропология, история, археология, културно наследство, философия, психоанализа, музейни изследвания и интеркултурна комуникация. Поддържането на този пакет създава възможност за индивидуализирани учебни програми на входящите студенти и подпомага интернационализацията на обучението във ФИФ.

Многообразието на специалности в петте професионални направления, които покриват голям спектър от хуманитарното и социалното познание, обяснява и предлагането на разнообразни тематични модули на курсове на английски език (а в някои случаи и на други чужди езици), които биха могли да бъдат интегрирани при обучението в бакалавърски, магистърски и докторски програми на чуждестранни студенти.

Предлаганите модули са съвместими и с обучение в специалности от педагогически, хуманитарни, социални и природоматематически науки. Курсовете от тези модули могат да бъдат четени и като самостоятелни и да бъдат включени, както в списъци със задължителни, така и в избираеми и факултативни дисциплини.

Тематичните модули предлагат, както базови познания в основните хуманитарни полета като философия, история и археология, етнология, антропология, социология и богословие, така и модули за компетентности за интеркултурна комуникация, социоанализа и междучовешки отношения, културно и историческо наследство, биокултурни наследства, екология и гражданска наука. Модулите са, както следва:

- Анализ на дигиталната действителност и социални данни;
- Археология на българските земи;
- Биоетика;
- Биокултурни наследства: биологично и културно разнообразие, устойчивост и гражданска наука (примери от България);
- Богословие и християнска култура: образи, идеи, традиции;
- България през епохата на социализма;

- История на Византия и средновековните Балкани;
- Културни наследства в България и Балканите;
- Социални изследвания на науката и технологиите;
- Съвременна философия;
- Статистически методи в социологията;
- Философия на психиатрията и психоанализа.

3.3. Входящи преподаватели, гостуващи учени и изследователи

През отчетния период ФИФ развива активна дейност по приемане и академично домакинство на чуждестранни преподаватели и изследователи както по програма „Еразъм+“, така и в рамките на международни научни мрежи, COST Actions и краткосрочни изследователски престои.

- 2025 г. Maria Karampeiia, Anastasios Maras, Athina Tsigkaropoulou и Athanasios Kapsalis от Ecclesiastical Academy of Athens; Olivier Givre от Université Lumière Lyon 2; Diana-Elena Cindulet от Lucian Blaga University of Sibiu; Aikaterini Markou от Democritus University of Thrace; Gül Yörük Kumcu от Çankırı Karatekin University; Ana Tetruashvili от European University, Грузия.
- 2026 г. Alexandra Ioana Muntean от Lucian Blaga University of Sibiu; Anastasios Maras, Athanasios Kapsalis и Athina Tsigkaropoulou от Ecclesiastical Academy of Athens; Madona Mshvildadze и Nikoloz Tskvitinidze от European University, Грузия; Lorenzo Mariano Juárez от University of Extremadura; Borja River Jiménez от University of Santiago de Compostela; David Conde Caballero от University of Extremadura; Miriam Mary Brgles, PhD, от Загреб в рамките на COST Action CA24125 CRICULT.

През юни 2026 г. гостуващите изследователи Lorenzo Mariano Juárez, Borja River Jiménez и David Conde Caballero участваха в международната работилница Food, Culture and Loneliness, организирана от Катедра „Етнология“. В рамките на COST Action CA24125 CRICULT Miriam Mary Brgles осъществи Short-Term Scientific Mission с проект Photovoice Mapping of Emerging Cultural Heritage in Plovdiv. ФИФ е домакин на теренната работа, работните срещи и анализа, като престоят допринася и за развитие на сътрудничеството между изследователи от Пловдив и Загреб.

По покана на катедра „Етнология“ гост-лектори изнесоха публични лекции. Д-р Джустина Селвели изнесе лекция на тема “Living with Environmental Injustice: Roma and Other Minoritized Communities in Central and Balkan Europe” (8 април 2026 г., Пловдивски университет), а публичната лекция на д-р Франческо Трупия беше на тема “Bulgaria between the

Posts: Post-socialism, post-colonialism, and post-memory" (11 март 2026 г., Пловдивски университет).

В рамките на отчетния период доц. Ана Тетруашвили (European University of Georgia) изнесе две публични лекции през март и октомври 2025 г. по покана на катедра „История и археология".

Доц. д-р Андрей Кузнецов се включи с 2 лекции пред студенти и докторанти, обучаващи се в програмите, администрирани от катедра „Приложна и институционална социология": 1) „Невидимата архитектура на изкуствения интелект: основи, фундаментални истини и етнография на алгоритмите" (29.04.2026 г., за студенти, докторанти, преподаватели, съвместно с Academia Iuventutis); 2) „Изчисления и експерименти: Как практически да въведем изкуствения интелект в лабораторните науки" (30.04.2026 г.).

На *Семинара по експериментална хуманитаристика,* организиран от Катедра „Социология и науки за човека" публична лекция изнесе д-р Мариана Боднарук от Варшавския университет (13.11.2025).

3.4. Изходящи преподавателски мобилности и международни командировки

През отчетния период преподаватели от ФИФ реализираха активна международна мобилност с цел преподаване, обучение, участие в научни форуми, проектни срещи и работа в международни научни мрежи. Дестинациите обхващат широк европейски и международен географски ареал, включително Гърция, Турция, Грузия, Италия, Ирландия, Франция, Германия, Полша, Испания, Португалия, Румъния, Словения, Унгария, Хърватия, Кипър, Великобритания, Норвегия и Армения.

Наред с мобилностите по програма „Еразъм+", съществен дял от международната активност е свързан с участие в международни научни форуми, работа по проекти и включване в устойчиви академични мрежи и партньорства. Тези дейности допринасят за разширяване на международната видимост на ФИФ, за развитие на съществуващите институционални партньорства и за създаване на нови възможности за съвместни научни, образователни и проектни инициативи.

3.5. BIP, летни школи и международни образователни инициативи

През отчетния период продължи развитието на краткосрочни интензивни международни формати. Шестима студенти са включени в BIP на Université Lumière Lyon 2 „Intercomprehension among Slavic Languages" (20–26.04.2026 г.): Даниела Здравкова Димитрова, Десислава Пламенова Петрова, Ема Мартинова Нанкина, Ивайло Танев Паунски, Дуйгу Гюнай Мустафа

и Нина Светозарова Божкова. Форматът разширява възможностите за краткосрочна студентска мобилност и надгражда партньорството с Lyon 2.

Важен резултат от международното сътрудничество е и лятната школа „Young People and the Environment – Water and the Future“, проведена в Пловдив от 30.06 до 04.07.2025 г. Организатори от страна на Пловдивския университет са катедри „Етнология“ и „Приложна и институционална социология“ към ФИФ и ФИСН, а международни партньори са Католическият университет в Загреб, Université Lumière Lyon 2 и Democritus University of Thrace. Инициативата е свързана с развитието на университетска мрежа за сътрудничество между четирите университета.

Можем да обобщим, че периодът 01.04.2025–30.09.2026 г. показва висока интензивност на научната и международната дейност на ФИФ. Наред с традиционните форми на Erasmus+ обмен се развиват краткосрочни мобилности, BIP, летни школи, гостуващи изследователски престои и участие в международни научни мрежи. Научноизследователската активност се характеризира със значителен обем отчетени резултати, публикационна и проектна дейност и участие в национални и международни форуми. Особено важна тенденция е свързването на международната мобилност с по-дългосрочни академични партньорства: съвместни образователни формати, международни работилници, COST мрежи, проектни инициативи и гостуващи изследователи. Това позволява международната дейност да се развива не като поредица от отделни пътувания, а като устойчива инфраструктура за научно и образователно сътрудничество. Към отчета се прилагат подробни справки за мобилностите, международните командировки, Erasmus+ курсовете и научноизследователските показатели, които дават възможност за проследимост на представените обобщения.

Таблица 14. Ключови количествени показатели

Показател	Стойност / период
НИД – общо точки	**6199,08 (календарна 2025 г.)**
Входящи студенти за обучение	7 (акад. 2025/2026 г.)
Изходящи преподаватели за преподаване	2 (акад. 2025/2026 г.)
Входящи преподаватели за преподаване	6 (акад. 2025/2026 г.)
Входящи преподаватели/персонал за обучение	5 (акад. 2025/2026 г.)
Erasmus+ дисциплини в предоставения списък	23 позиции: 17 зимен + 6 летен семестър
Студенти в BIP Lyon 2, април 2026	6
Студенти стажанти в туристически дейности	12

3. Дейност на научноизследователски центрове към катедрите на ФИФ

3.1. Университетски център за високи постижения „Жан Моне“ към катедра „Приложна и институционална социология“

През отчетния период преподаватели и докторанти от катедра „ПИС“ работиха активно към *университетския център за високи постижения „Жан Моне“*, функциониращ към катедрата. Наред с научноизследователската дейност по проектите, те се включиха и в полиси-активности и работа с местните общности при изпълнение на задачите по проекта Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation (4P-CAN), като няколко събития „Фестивал на здравето“, организиран от Центъра, срещи, посветени на връзката между психичното и физическото здраве, превенцията и личната отговорност към начина на живот, футболен турнир с деца между 12 г. и 14 г. от с. Брягово и с. Искра, част от инициативите за здраве по проект 4P CAN.

3.2. Институт по социоанализа към катедра „Социология и науки за човека“

Дейността на Катедра „Социология и науки за човека“ е тясно обвързана с изследователските и издателските програми на *Института по социоанализа* към катедрата. Една от дългогодишните съвместни инициативи са проведените през 2025 и 2026 г. летни практики по „Социоанализа и психоанализа“ за бакалаври и магистри, като се интегрират темите на летните практики с актуалните проекти на Института, посветени на социоанализата на идеологическото страдание и социоанализата на самонаследяването. Сътрудничеството между Института, Катедрата и изследователски екип от Катедра „Социология“ на СУ е подкрепено от две академични прояви: панела „Социоанализата като критическа наука: актуални изследвания“ в рамките на юбилейната конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“ и реализацията на тематичния брой на списание Хетеродоксия „Социоанализа на самите нас и диагностика на обществото“, под съставителството на д-р Боряна Бунджулова (СУ) и д-р Паула Ангелова (ПУ), който предстои да излезе от печат през ноември 2026 г.

4. Постижения на студенти и докторанти на ФИФ

- **Катедра „Етнология“**

През отчетния период студентската и докторантската научноизследователска дейност в катедра „Етнология“ се развива активно и в различни взаимосвързани направления – участие в научни форуми, работа по изследователски проекти, теренни изследвания, публикационна дейност и включване в научни и образователни инициативи. Дейността показва постепенно въвличане на студентите и докторантите в реални изследователски процеси и в научната общност на катедрата. Съществено място заема участието в научни форуми. Докторанти и студенти представят собствени изследвания с доклади и презентации на национални и международни конференции и научни четения. В Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“ през май 2026 г. са представени множество студентски и докторантски разработки, което показва значителна активност и тематично разнообразие. Студентската научноизследователска работа е особено видима и при представянето на резултатите от летните теренни практики на специалност „Културна и социална антропология“. Тези участия показват връзката между практическото теренно обучение и формирането на изследователски умения.

Важен компонент е включването на студенти и докторанти в проектната дейност. Това демонстрира участието на младите изследователи не само във форуми, но и като част от реални изследователски екипи и теренна работа. Публикационната активност също представлява важна част от научноизследователското развитие. В отчетния период са публикувани разработки на докторанти и студенти, включени в сборника „Природа и култура: наративи, практики, идентичности“. Сред тях са текстове на Анна Зангова-Петкова, Мария Ангелова, Виктория Недевска, Алекс-Саби Леви и Георги Иванов. През 2026 г. е публикувана и статия на Елица Капушева в списание „Кайрос“, посветена на преплитанията и трансформациите в Маришкия въглищен регион. Тази публикационна дейност свидетелства за преход от учебно-изследователски задачи към представяне на резултати в научни издания. Допълнителна възможност за развитие на изследователските компетентности е участието в международни и образователни инициативи. Трима студенти от специалност „Културна и социална антропология“ – Ема Нанкина, Захарина Тонева и Цветелина Шашева – участват в лятната школа „Young People and the Environment – Water and the Future“, ориентирана към изследователски методи и подходи към екологични проблеми. Така студентската научна работа се свързва с интердисциплинарни и международни формати. Докторантската научноизследователска дейност се характеризира с по-активно участие в конференции, проектна и теренна работа, както и с публикуване на резултати. В отчетния период е проведена и публична защита на дисертацията на Бистра Драгойкова на тема „Младежи инфлуенсъри: биографични стратегии и практики“, което е конкретен резултат от развитието на докторантската подготовка в катедрата.

Обобщено: за периода март 2025 г. – октомври 2026 г. студентската и докторантската научноизследователска дейност се отличава с разнообразие от теми и форми на участие. Налице

е устойчива връзка между теренното обучение, участието в научни форуми, проектната работа и публикационната активност. Особено отчетливо са застъпени изследванията върху културното и природното наследство, социо-екологичните отношения, паметта и идентичността, местните общности, дигиталните трансформации и социалните процеси. Дейността показва активното включване на студентите и докторантите в научната среда на катедра „Етнология“ и създава условия за надграждане на техните изследователски, теренни и комуникационни умения.

- **Катедра „История и археология“**

През 2025–2026 г. студентите и докторантите от катедра „История и археология“ активно участваха в научни, проектни и академични инициативи. В областта на научната дейност докторанти взеха участие в организираната от катедрата конференция „Преходи и трансформации в историята“, проведена на 11–12 декември 2025 г. Студенти и докторанти участваха и в XX-тите студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“, организирани от Студентския историко-археологически клуб „Проф. Велизар Велков“ съвместно с катедра „История и археология“ на 25–26 октомври 2025 г. Студенти представиха свои разработки и в националната научна конференция „Васил Левски, българската емиграция и освобождението на България“, проведена в Карлово на 20–21 ноември 2025 г.

В рамките на проектната и публикационната дейност са реализирани 8 студентски публикации в сборника „XX-ти студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“, издаден от Университетското издателство „Паисий Хилендарски“ през 2026 г. Студентите активно се включиха и в инициативите на катедра „История и археология“, свързани с популяризирането на историческото образование и привличането на бъдещи студенти, както и в кандидатстудентската кампания на катедрата, включително в организацията и провеждането на ежегодните куизове за ученици и в *Деня на отворените врати* за специалностите с исторически профил. Значим принос за академичния и културния живот има и Студентският историко-археологически клуб „Проф. Велизар Велков“. Клубът организира и участва в ежегодните национални студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“, както и в разнообразни инициативи, сред които лекции и дискусии, експедиции, представяния на книги, студентски куизове, студентско кино и други академични и културни събития. Чрез тази дейност клубът създава възможности за научна изява, професионално развитие и активно участие на студентите в академичната общност.

- **Катедра „Социология и науки за човека“**

През периода 2025–2026 г. студентите, магистрантите и докторантите на катедра „Социология и науки за човека“ развиват активна и разнообразна научноизследователска дейност. Те са участвали общо в 12 научни форума, включващи международни и национални конференции, докторантски конференции, кръгли маси и студентски научни сесии. Сред темите на представените изследвания са социалното познание, психоанализата, емоциите, идентичността, паметта, дигиталните трансформации и съвременните социални процеси. Особено важна среда за научна изява на младите изследователи е *Семинарът по експериментална хуманитаристика.* През отчетния период той е организирал една публична лекция на чуждестранен гост-лектор и три научни сесии, в които магистранти и докторанти са представили чрез 7 доклада резултати от собствената си изследователска работа. Младите изследователи са активно включени и в проектната дейност на катедрата. Публикационната активност е друг съществен показател за развитието на младите изследователи. В отчета са посочени 5 публикации на редовните докторанти в рецензирани и реферирани издания, сборници и периодични издания. Научната активност на студентите и докторантите е подкрепена и от организираните от катедрата научни събития. Сред тях са конференцията „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, заключителното събитие „Социологията като траектория на живота“, както и поредица от семинарни сесии. Тези формати създават възможности за представяне на собствени изследвания, дискусия с преподаватели и утвърдени изследователи и изграждане на научни контакти.

Обобщено: студентската и докторантската научноизследователска дейност се характеризира с висока степен на активност и разнообразие от форми на научна изява. Участието във форуми, проектната работа, публикациите и дейността на *Семинара по експериментална хуманитаристика* показват устойчиво включване на младите изследователи в научния живот на катедрата и създават условия за развитие на самостоятелни изследователски, аналитични и комуникационни компетентности.

- **Катедра „Приложна и институционална социология“**

През отчетния период студентите, обучаващи се в програмите, администрирани от катедрата, развиват активна научноизследователска дейност, която се реализира основно чрез участия в научни форуми и конференции, включване в изследователски проекти, публикационна дейност и участие в научни инициативи на катедрата. Тази активност показва постепенно и устойчиво включване на студентите в научната среда и свързване на обучението с реални изследователски практики.

В рамките на отчетния период студнтите и докторантите имат 8 участия в научни форуми. В тези прояви са представяни изследователски резултати по теми, свързани със социалната уязвимост, образованието, дигитализацията, екологичните проблеми,

политическите процеси и социалните трансформации. Студентите и докторантите са включени и в 3 изследователски проекта. Участието в проектите създава възможности за придобиване на практически изследователски умения и за работа в екип с преподаватели и изследователи. Публикационната активност също е съществен компонент на студентската и докторантската научна дейност. Направени са 6 публикации. Сред тях са публикации в ICERI2025 Proceedings, предстоящи публикации от доклади на научни форуми, статия на Росица Антонова в юбилеен сборник и публикация на Станислава Квестаж в списание „Sociological Problems“, посветена на технологичните и социо-етичните аспекти на физическата интеграция между хората и изкуствения интелект.

Важна среда за научна изява на студентите и докторантите е кръжокът по социология „Sancta simplicitas“. Той функционира като форум и платформа за публични лекции, представяне на научни и дисертационни текстове и срещи с изследователи. През периода са проведени публични лекции, представяне на текст по дисертация и събитие, посветено на 25-годишнината на студентската изследователска практика „Наука, технологии, иновации“.

- **Катедра „Теология“**

Катедра „Теология“ отчита 28 научни публикации на студенти и докторанти в електронно списание „Мисъл, слово, текст“ – от том 21 (26) до том 33(38) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

VI. ПАРТНЬОРСТВА, ПРАКТИКА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

1. Сайт и публичност на ФИФ

През отчетния период беше разработен и вече функционира новият сайт на Философско-историческия факултет – logos.uni-plovdiv.bg. Той е замислен не само като източник на актуална административна и учебна информация, но и като пространство за представяне на академичния живот на ФИФ – научните постижения, проектите, международните партньорства, мобилностите, публичните инициативи и дейностите на преподавателите и студентите. Развитието на сайта е продължаващ процес и през следващата година предстои неговото съдържателно обогатяване и актуализиране. За това разчитаме на активното съдействие на колегите от всички катедри, така че сайтът да представя пълноценно многообразието и динамиката на дейностите във ФИФ и да допринася за по-добрата видимост на факултета в национална и международна академична среда. ФИФ развива партньорства с институции и организации извън университета, които подкрепят практическото обучение, публичното присъствие и връзката между академично знание и професионални полета. В предоставените справки е документирано сътрудничество със *Съвет по туризъм* – Пловдив и *Тракийски туристически район*, както и участие на 12 студенти от ФИФ като стажанти в дейности, свързани с културен и събитиен туризъм. Документирано е и сътрудничество при пътуващ семинар по нематериално културно наследство в Харманли.

Партньорствата се развиват и чрез академично домакинство, гостуващи учени, международни работилници и проектни мрежи. Този тип дейности имат значение не само като отделни събития, а и като механизъм за устойчиво включване на преподаватели и студенти в международни научни и образователни общности. Можем дасе похвалим, че на 21 септември се сключи и Меморандум за академично сътрудничество с Център за ръкописи в Тбилиси в Грузия и бяха обсъдени възможности за бъдещи академични дейности.

2. Институционално развитие и публичност

Работата по международната и научната дейност е свързана и с институционалното представяне на ФИФ. Продължава използването и актуализирането на факултетния сайт за информация за мобилности, международни инициативи, научни събития и възможности за преподаватели и студенти. Международните контакти и мрежи се използват за разширяване на партньорствата, за подготовка на нови проектни предложения и за създаване на възможности за входяща и изходяща мобилност.

VII.ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА ФАКУЛТЕТА

1. Финансово състояние

Наред с положителните резултати в образователната, научноизследователската, проектната и международната дейност, един от съществените въпроси пред Философско-историческия факултет е неговата финансова устойчивост. Този въпрос изисква открито обсъждане и целенасочени действия, тъй като възможностите за развитие на образователния продукт, поддържане на академичния състав и реализиране на научната мисия на факултета са пряко свързани с наличието на стабилна финансова основа.

По предоставените финансови данни разходите за възнаграждения на преподавателите на основен трудов договор и хоноруваните преподаватели възлизат на 1 760 000 евро, докато приходите от субсидия за обучението на 670 студенти във ФИФ са в размер на 716 000 евро. Съпоставката между тези два показателя показва разлика от 1 044 000 евро. Тази разлика очертава сериозно предизвикателство пред финансовото обезпечаване на преподавателската дейност и налага задълбочен анализ на приходите, разходите и механизмите за финансиране на факултета. Необходимо е да се намери устойчив баланс между качеството на обучението, кадровото обезпечаване и финансовите възможности на факултета. Това не означава механично намаляване на преподавателския състав или ограничаване на образователната и научната дейност. Подобен подход би могъл да засегне качеството на обучението, изпълнението на акредитационните изисквания и развитието на отделни професионални направления. Необходимо е вместо това да се приложи диференциран подход, основан на реалните данни за студентския интерес, учебната натовареност, кадровите потребности, приходите и разходите на всяка специалност и катедра.

Сред основните задачи следва да бъдат оптимизирането на учебната натовареност и използването на преподавателския ресурс; разширяването на приема и задържането на студентите; развитието на магистърски и други образователни програми с доказан обществен интерес; както и по-активното привличане на средства чрез научни и образователни проекти, договори за обучение, партньорства и продължаващо образование.

Особено важно е финансовото планиране да бъде обвързано с дългосрочната академична стратегия на факултета. Всяко решение относно кадровия състав, броя на групите, хоноруваната заетост и развитието на специалностите трябва да отчита както финансовите последици, така и академичната необходимост от съответната дейност. Следва да се търсят решения, които запазват силните страни на ФИФ, ограничават

неефективните разходи и създават условия за постепенно намаляване на финансовия дефицит.

Финансовата устойчивост не е само счетоводен въпрос. Тя е условие за запазването на академичния капацитет на факултета, за кадровата приемственост, за качественото обучение и за възможността научните резултати да се развиват и утвърждават. Всяка година на бюджетната комисия на факултета, съставена от ръководителите на катедри се представят финансовите показатели за специалностите, администрирани от съответните катедри. Тези показатели трябва да се анализирит по катедри, за да се определят измерими цели за подобрение и да се обсъждат резултатите с академичния състав на катедрите. Целта на подобен анализ е не просто балансиране на бюджета в краткосрочен план, което за съжаление е непостижимо с оглед на структурния недостиг на финансиране, а изграждане на модел на развитие, при който академичните приоритети, кадровата политика и финансовите възможности на Философско-историческия факултет се планират съгласувано и прозрачно.

2. Препоръки за подобряване на финансовото състояние

Всяка катедра внимателно да обмисля кои дейности могат да бъдат оптимизирани, без да се застрашава качеството на обучение:

- *Оптимизиране на образователния процес*
- ✓ брой студенти по курс и форма на обучение;
- ✓ разходи за преподаватели на ОТД и хонорувани;
- ✓ реална учебна натовареност и брой учебни групи;
- ✓ приходи и разходи по магистърски програми;
- ✓ принос от проекти и други дейности, доколкото е приложимо.
- *Оптимизиране на преподавателската заетост*

Да се направи преглед на съотношението между преподаватели на основен трудов договор, хонорувани преподаватели, учебна натовареност и броя на студентските групи.

Възможните мерки включват по-добро координиране на сходни дисциплини, планиране на групите според реалния студентски избор, съобразяване на избираемите курсове с минимално необходимия брой участници и по-ефективно използване на наличния академичен ресурс. Необходимо е да се разграничат задължителните кадрови потребности за акредитацията и качеството от дейности, при които има възможност за организационна оптимизация. По този начин биха се ограничили предотвратимите разходи

за преподаване, без автоматично и еднакво съкращаване на хора или дисциплини във всички катедри.

- *Увеличаване на приема и задържане на студентите*

Увеличението до 676 бакалаври, отчетено в документа, е положителна тенденция, но трябва да бъде подкрепено с конкретни цели за приема и задържането:

- ✓ Целогодишна кампания в училища и гимназии
- ✓ По-активно представяне на професионалната реализация на завършилите..
- ✓ Менторство и ранна подкрепа за студенти с риск от отпадане
- ✓ Анализ на причините за прекъсване и отписване.
- ✓ Развитие на платени и субсидирани форми на обучение в съответствие с разрешения прием и реалното търсене.

- *Развитие на магистърски и продължаващи обучения*

Да се направи анализ на търсенето на магистърски програми, краткосрочни квалификации и обучения за външни организации. Нови програми следва да се разкриват след оценка на интереса, кадровия капацитет, разходите и очакваните приходи, а не само въз основа на академична възможност. Това би довело до диверсифициране на приходите и по-добро използване на експертизата на факултета.

- *По-активна проектна и договорна дейност*

Научният потенциал, международните партньорства и опитът по проекти са ресурс, който може да бъде използван още по-целенасочено. Необходимо е да се търсят конкурентни национални и европейски проекти, договори за изследвания и експертни услуги, обучения за публични институции и организации, както и партньорства с културни институции, общини и неправителствени организации.

Всичко това са мерки, чрез които да се опитаме да въздействаме върху финансовия недостиг. Не бива да подхождаме към проблема единствено чрез механично съкращаване на разходи, защото академичният състав, качеството на обучението и акредитационните изисквания са основата, върху която се гради нашият факултет. Опитите ни за финансово оздравяване трябва да тръгват от анализите по катедри и специалности и по-доброто планиране на преподавателската заетост, развитието на образователни програми с реален интерес и по-активно привличане на проектно и договорно финансиране. Нашата цел трябва да бъде не просто ограничаване на дефицита, а изграждане на финансово по-устойчив факултет, който запазва академичната си идентичност, развива научния си потенциал и осигурява качествено образование.

VIII. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ПЕРИОД

Всички приведени данни и посочени резултати показват, че като цяло Философско-историческият факултет работи системно, последователно и с ясно съзнание за своята академична, културна и обществена мисия. Данните очертават една обща картина на институционална стабилност, висока интензивност на учебната документация, активни акредитационни процедури и разнообразна научноизследователска и проектна дейност. Ще маркирам основните пунктове, в които се разгръщаше дейността на ФИФ.

- Деканското ръководство действаше целенасочено за изпълнение на мандатната програма и за поддържане на високо качество на учебната, научноизследователската и художествено-творческата дейност.
- Факултетният съвет и факултетските комисии работиха ритмично, като особено натоварена беше дейността на *ФКУД* и *Комисията по акредитация, одит, рейтинг и управление на качеството и образователния продукт към ФИФ* във връзка с актуализирането на учебната документация, акредитацията и управлението на качеството.
- През учебната 2025–2026 г. ФИФ проведе активна кандидатстудентска кампания със срещи със зрелостници, дни на отворените врати, презентации, консултации и инициативи, насочени към училища, гимназии и потенциални кандидати.
- През учебната 2026 – 2027 година във ФИФ са приети 202 студенти в 16 бакалавърски програми в редовна, задочна и платена форма на обучение, което е свидетелство за постоянния интерес към определени специалности.
- През отчетния период във ФИФ се обучават 676 студента в бакалавърски програми, които са с 11 % повече от миналата учебна година, като учебният процес е организиран в съответствие с нормативните изисквания и спецификата на отделните професионални направления.
- Разработена и актуализирана е огромна по обем учебна документация в отговор на привеждането ѝ в съответствие с нормативните изисквания и предстоящите акредитационни процедури.
- ФИФ посрещна експертната група на НАОА във връзка с акредитацията на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 2.3. „Философия“, ПН 2.4. „Религия и теология“ и ПН 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“, като отчете най-високата оценка 9.28 сред националните ВУ, обучаващи във философски бакалавърски и магистърски програми.

- Външните и вътрешните одити регистрираха административна изрядност в управлението на качеството.
- Проведените анкетни проучвания сред студенти, докторанти и потребители на кадри показаха висока степен на удовлетвореност от качеството на обучението и дадоха полезни насоки за увеличаване на практическата подготовка.
- През отчетния период са реализирани 23 процедури за присъждане на ОНС „доктор“, академично израстване и нови назначения.
- Реализирани са значими вътрешни, национални и международни научноизследователски проекти.
- Проведени са важни научни форуми и значими юбилейни инициативи, включително 30 години от създаването на специалности „История“ и „Социология“ в Пловдивския университет и 100 години преподаване на богословска наука в България.
- Публикационната активност на преподавателите е сравнително висока – отчетени са над 90 научни публикации (монографии, студии, статии) в академични издания в България и чужбина.
- Международната дейност и академичният обмен по програма „Еразъм+“ продължиха да бъдат важен инструмент за повишаване на качеството на обучението, научната видимост и международното присъствие на ФИФ.

Тези конкретни постижения формират и **основните изводи за дейността на факултета през отчетния период**, които могат да се групират в няколко важни рубрики:

- *Кадрово укрепване и приемственост:* факултетът е постигнал значителен напредък в кадровото си развитие чрез успешно проведени конкурси и назначения, което гарантира приемственост между поколенията преподаватели и поддържа високото качество на обучение.
- *Актуализация на учебната документация:* извършена е мащабна работа по актуализиране и създаване на нови учебни планове и програми, съобразени с препоръките на НАОА и съвременните изисквания на образователния пазар.
- *Стабилен прием на студенти:* въпреки лек спад в броя на приетите по първо желание студенти, общият брой на действащите студенти във факултета се е увеличил, което показва запазен интерес към предлаганите специалности.
- *Висока научноизследователска и проектна активност:* факултетът поддържа активна научноизследователска дейност, участва в множество проекти и международни мрежи, което допринася за утвърждаването му като значим академичен и научноизследователски център.

- *Ефективна международна дейност:* успешно се реализират мобилности по програма „Еразъм+“, организират се международни форуми и се развива академичен обмен с университети в чужбина.
- *Добра административна организация:* деканското ръководство и административният състав осигуряват ефективна организация и управление на учебния процес, което се отразява положително на цялостната дейност на факултета.

Направените изводи позволяват да се очертаят **препоръки за бъдещи действия в ключови пунктове,** към които да се насочи работата на деканското ръководство и академичния състав на факултета през следващия отчетен период:

- *Образование:* да се запази тенденцията към актуализиране на учебните планове и програми, но с по-координирано и ритмично планиране. Да се продължи процесът на оптимизация на учебните планове с цел намаляване на натоварването на студентите и повишаване на тяхната мотивация, като същевременно се запази високото качество на обучение.
- *Прием и задържане на студентите:* да се засили целогодишната кандидатстудентска кампания и работата за ограничаване на отпадането. Необходимо е да се анализират причините за увеличения брой отпаднали студенти и да се предприемат мерки за тяхното задържане, като например въвеждане на допълнителни форми на подкрепа, менторски програми и по-гъвкави учебни планове.
- *Повишаване на публичността и привличане на кандидати:* да се засили публичността на факултета чрез активна комуникация с училища, културни институции и медии, за да се популяризират предлаганите специалности и да се привлекат повече кандидати.
- *Качество:* да се използват системно резултатите от анкетите, одитите и рейтинговите индикатори.
- *Наука:* да се стимулира участието в международни проекти, публикациите в индексирани издания и интердисциплинарните инициативи.
- *Кадрово развитие:* да се поддържа приемствеността и да се обвързват академичните назначения не с конкретното запълване на дадена свободна бройка, а с дългосрочните потребности на програмите.
- *Международно сътрудничество:* да се разширяват партньорствата и студентските мобилности.
- *Студентска научна активност:* да се развиват семинари, кръжоци, центрове и проектни форми, в които студентите да са реални участници.
- *Обществена ангажираност:* да се развиват модели като „Фестивал на здравето“ и публичните лекции като мост между академичната среда и обществото.

- *Развитие на партньорствата с бизнеса и институциите:* да се разширят партньорствата с работодатели, държавни институции и неправителствени организации с цел осигуряване на повече възможности за студентски практики и реализация на завършилите.
- *План за финансово оздравяване*: по-добро планиране на преподавателската заетост, развитие на образователни програми с реален интерес и по-активно привличане на проектно и договорно финансиране като условие на възможност за запазването на академичния капацитет на факултета, за кадровата приемственост, за качественото обучение и за възможността научните резултати да се развиват и утвърждават.

Мога да обобщя, че представеният отчет добавя важна информация за конкретните механизми, чрез които факултетските приоритети да се реализират на ниво отделни звена. Той показва, че отчетната 2025–2026 година е година на устойчиво развитие, образователна стабилизация и институционална сигурност. Постигнатите резултати очертават ясна перспектива за по-нататъшно развитие на факултета като регионален център за социално и хуманитарно знание, който запазва академичната си идентичност, развива научния си потенциал и осигурява качествено образование.

12.10.2026 г. От името на деканското ръководство:

проф. д-р Стойка Пенкова

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ОТЧЕТНИЯ ДОКЛАД

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ОТЧЕТ НА ДОЦ. Д-Р ГЕОРГИ МИТРЕВ

ЗАМ.-ДЕКАН НА ФИФ ПО УЧЕБНА ДЕЙНОСТ,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ФАКУЛТЕТНАТА КОМИСИЯ ПО УЧЕБНА ДЕЙНОСТ И НА ФАКУЛТЕТНАТА КОМИСИЯ ПО АТЕСТАЦИЯ

(ЗА ПЕРИОДА 24.03.2025 г. - 12.10.2026 г.)

УЧЕБНА ДЕЙНОСТ И ДЕЙНОСТ НА ФКУД

Отчетът е насочен основно към работата на деканското ръководство във връзка с организацията на учебния процес, състоянието на учебната документация и работата на Факултетната комисия по учебна дейност (ФКУД). Обстоятелството, че целият преподавателски и административен състав на факултета е реално ангажиран с преподаване и учебна дейност, прави свършената работа през отчетния период в значителна степен общо дело на целия състав на факултета. Освен това много от въпросите по учебната документация и организацията на учебния процес се разглеждат първоначално в катедрените съвети. Всяка катедра обезпечава обучението на различен брой специалности, но като цяло ФИФ извършва прием и обучение в 14 специалности в редовна форма и 1 специалност в задочна форма в ОКС „бакалавър“, 13 програми в ОКС „магистър“ и 7 програми в ОНС „доктор“. Някои от магистърските програми имат редовна и задочна форма и учебни планове за специалисти и неспециалисти, което увеличава действителния обем на учебната документация.

От гледна точка на учебната документация през отчетния период на първо място се предприеха действия за налагане на общ стандарт и макет на учебните планове на ФИФ, какъвто до сега не е прилаган напълно. Новият макет на учебен план на ФИФ е на основата на новия университески макет за учебни планове, като към логото на ПУ е добавено и логото на факултета. Налагането му се извършва постепенно с обновяването на учебните планове на различните специалности, за което основна заслуга имат административните секретари на катедрите.

Постепенно преработваме учебните плановете на отделните специалности с цел актуализиране, но и оптимизиране на учебния процес. Обновяването на учебната документация се извършва при пълно следване на установените университетески и факултетни правила и процедури. Многобройните промени в учебните планове за различните ОКС са правени по препоръки на НАОА, отидиращи комисии или предложения на преподаватели, студенти и специалисти от практиката. Целенасочено се прилага идеята за намаляване на броя на часовете

в учебните планове, като се прилага дефиринциран подход съобразно характера на отделните специалности и професионални направления, и при спазване на законовите изисквания за минимален и максимален брой часове в учебния план. Досега са оптимизирани само специалности с една професионална квалификация, като общият брой часове се намалява до около 2500 часа. Тези промени и редукции са извършвани само по предложения на катедрите, които ги администрират (КТ, КСА и др.). За хибридни специалности и такива с допълнителен профил за учител минималният брой часове остава значително по-голям.

В първите месеци на отчетния период промени в учебните планове бяха предизвикани и от препоръки от НАОА, които трябваше бързо да се приложат във връзка със сроковете на акредитационната процедура в ПН 3.1. и по-конкретно за увеличаване дела на ИД в учебните планове. Това наложи доста еднократни промени, но и разработване на някои нови учебни планове.

Общо за периода март 2025 – октомври 2026 г. са рабработени от работни групи и гласувани и утвърдени от ФКУД и ФС на ФИФ 2 нови учебни плана в ОКС „бакалавър“ (КСА, КТ), 1 нова МП („Комуникация на науката и изследователската дейност“, редовно обучение, за специалисти и неспециалисти), 4 нови учебни плана на съществуващи МП („Европейски изследвания (Социология на ЕС)“, за специалисти и неспециалисти; „Социоанализа и междучовешки отношения“, за специалисти и неспециалисти), 1 нов общ учебен план на докторска програма „Социология“ с два профила; 2 нови учебни плана на СДК „Религия – Православие (за начален етап на училищното образование)“ в редовна и задочна форма на обучение и 1 индивидуален учебен план на студент от специалност „Философия“.

Дейността на ФКУД през отчетния период се свързва и с голям брой промени в действащи учебни планове на 13 бакалавърски специалности и 14 магистърски програми. Актуализирани са 68 плана за различни специалности и випуски като промените засягат около 318 дисциплини! Поне 41 от актуализациите са еднократни промени, съществена част от които са извършени в опит да се реагира спешно на забавено изпълнение на препоръки на НАОА или на предстоящи процедури за програмна акредитация, например на ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Тази интензивна дейност по актуализиране на учебни планове дори може да се каже, че излиза извън рамките на нормалното ритмично обновяване на учебни планове и затова в края на миналата учебна година бяха направени призиви от страна на деканското ръководство към катедрите за ограничаване размера на този процес.

Цялата документация във връзка с обучението на докторантите във ФИФ (конспекти, индивидуални планове, годишни отчети и процедури) също се проследява и обсъжда във ФКУД и гласува във ФС на ФИФ. В седемте докторски програми на факултета се обучават 35 докторанта. В редовна форма – 25, в задочна форма – 3, в самостоятелна подготовка – 3 и проектна докторантура (редовна форма) – 4 докторанта. След обсъждане във ФКУД, на 20.07.2026 г. ФС на ФИФ прие „Правила за провеждане на конкурсни изпити за докторанти във

ФИФ“. Започна и утвърждаването на конспектите за новите докторантски конкурси през уч. 2026/2027 г.

Други съществени дейности във ФКУД, които е трудно да се отчетат в количествен план, са свързани с целогодишните дейности във ФИФ и катедрите по обезпечаване на учебния процес. Те са свързани с обсъждането и гласуването на ИД и ФД във всяка една специалност във факултета. За настоящата уч. 2026/2027 г. например са гласувани около 488 профилиращи избираеми и факултативни курса в ОКС „бакалавър“ (Ф 25, Т 22, СНЧ 60, ПИС 53, ИА 289, Е 39). Въпреки, че между различните специалности има доста общи курсове, броят на специфичните курсове остава много голям и показва в най-голяма степен научния и преподавателския потенциал на ФИФ и реалните възможности за избор от страна на студентите. Гласувани са също и много учебни програми на дисциплини в различни специалности. Техният брой варира за отделните специалности около 40-50 броя и повече. Всяка година се разглеждат и гласуват и конспекти/програми за държавни изпити. Учебната дейност през отчетния период е пряко свързана и с обсъждането и утвърждаването на всички извънаудиторни форми, които се предвиждат в учебните планове. Това са учебните екскурзии, практически и пътуващи семинари и учебни летни практики. Ежегодно се гласуват и необходимите хонорувани преподаватели. За настоящата уч. 2026/2027 г. например са утвърдени 95 преподавателя (Ф 12, Т 4, СНЧ 12, ПИС 19, ИА 34, Е 14), които допринасят съществено за високата научност и качество на учебния процес. Гласуват се и нехабилитираните преподаватели, които извеждат лекционни курсове.

Дейността на ФКУД относно организирането и обезпечаването на учебния процес във ФИФ се извършва при пълно съгласуване, от една страна с катедрените съвети на катедрите, а от друга с деканското ръководство и ФС на ФИФ. Това гарантира прозрачност и обективност на нейната работа.

АТЕСТИРАНЕ ВЪВ ФИФ

На основание постъпили данни от Отдел „Управление на човешките ресурси“ Комисията по атестация към ФИФ ежегодно изработва и предлага на Факултетния съвет да утвърди график за провеждане на процедури по атестиране на академичния състав. На тази основа и при спазване изискванията на Правилника за атестиране на академичния състав, за периода 24.03.2025 г. – 12.10.2026 г. Комисията по атестация е извършила 8 процедури за атестиране на преподаватели във ФИФ: 1 професор, 1 доцент и 6 нехабилитирани преподавателя. Всички атестирани са с обща положителна оценка. В един случай при нехабилитираните преподаватели е направена препоръка за повишаване на публикационната активност, а в друг – за академично израстване.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Подготовка и издаване на Сборник „Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти. 20 години Философско-исторически факултет“. Пловдив, 2025.

Функционален експерт на ФИФ в проекта на МОН „От висше образование към заетост“.

Пловдив .....

30.09.2026 (доц. д-р Георги Митрев)

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗАМЕСТНИК-ДЕКАНА

доц. д-р Меглена Златкова

Философско-исторически факултет

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Отчетен период: 1 април 2025 – 30 септември 2026 г.

Настоящият отчет обобщава дейностите в ресорите научноизследователска и международна дейност на Философско-историческия факултет (ФИФ), както и свързаните с тях партньорства, международни образователни инициативи, мобилности, академичен обмен и публично представяне. Когато изходните справки са за календарна 2025 г. или за академичната 2025/2026 г., това е изрично посочено, тъй като тези периоди не съвпадат напълно с отчетния период.

I. Научноизследователска дейност

1. Организация и обобщени резултати

През отчетния период продължи координацията на научноизследователската дейност на ФИФ, включително събирането, проверката и обобщаването на индивидуалните отчети на преподавателите. За календарната 2025 г. научноизследователската дейност на щатните преподаватели е оценена с общо 6199,08 точки. Обобщеният отчет е изпратен с доклада на декана до заместник-ректора проф. д-р Теменужка Йовчева на 25.02.2026 г., след разглеждане на индивидуалните отчети от комисия, назначена със заповед на декана и председателствана от доц. д-р Меглена Златкова.

В отчетните данни за 2025 г. са включени проектни предложения, публикационна активност, монографии и книги, участия в научни форуми, редакционни и експертни дейности и независими цитирания. Отчетени са 1 предложение за национален проект като ръководител, 2 участия в национални проектни предложения като член, 5 предложения за международни проекти като ръководител и 6 участия като член. Публикационните показатели включват 5 отчетни единици за статии в Scopus/Web of Science Q2, 3 за Q3, 2,49 за Q4, 1 без квартил и 71,08 отчетни единици за статии в други бази. Отчетени са 6 монографии извън Scopus/Web of Science, 41,33 участия с доклад в международни форуми и 98,09 в национални форуми, както и 82 независими цитирания в Scopus/Web of Science и 177 извън тях.

Трябва да се отбележи, че приключи проектът ДУЕКОС, в който имаше ангажирани преподаватели и изследователи от ФИФ, както и проект „Бъдеще в миналото на въглеродния

отпечатък“ в рамките на същата научно-изследователска програма. Резултатите бяха представени на заключителна конференция. Успешно бяха оценени и първите етапи на два проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания на ПУ „Паисий Хилендарски“, вторият от които е на млади учени. Те продължават и през втория си етап като работата по тях беше удължена до 31 май 2027 г. Успешно приключи и постдокторантурата към ФИФ на гл. ас. д-р Десислав Георгиев.

2. Книги, монографии и научни сборници

Библиографската справка за 2025 г. съдържа осем книги, монографии и научни сборници. Сред тях е факултетният сборник „Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти“, съставен от Георги Митрев, Стоян Антонов и Меглена Златкова, както и сборникът „Природа и култура: наративи, практики, идентичности“. В справката са включени монографични издания на Бориславa Петкова, Стоян Антонов, Стойка Пенкова, Мартина Минева, Ева Ковачева и Стоян Чиликов. Изданията са част от устойчивото присъствие на факултета в хуманитарните и социалните науки и отразяват тематичното разнообразие на научната работа в отделните катедри.

3. Научни проекти, международни мрежи и проектни инициативи

ФИФ продължи участието си в национални и международни научни проекти и мрежи. В предоставените справки са представени инициативи по Horizon Europe, CLEAR, CURTAIN, ДУЕкоС и други проектни формати. Съществено направление е участието в COST Actions, които съчетават научни мрежи, работни групи, краткосрочни научни мисии и международни срещи.

II. Международна дейност

1. Erasmus+ мобилности и академичен обмен

Международната дейност на ФИФ през периода се характеризира с интензивен студентски и преподавателски обмен, развитие на устойчиви партньорства и разширяване на краткосрочните и смесени формати. За академичната 2025/2026 г. общофакултетната справка отчита 7 входящи студентски мобилности за обучение, 2 изходящи преподавателски мобилности с цел преподаване, 4 изходящи преподавателски мобилности с цел обучение, 6 входящи преподавателски мобилности с цел преподаване и 5 входящи мобилности на преподавателски/непреподавателски персонал с цел обучение. Предстои и мобилност в новоподписания договор със Замбия на един преподавател и един докторант.

Сред входящите студенти през 2025/2026 г. са участници от Германия, Грузия, Румъния, Португалия, Франция и Турция. Наред със семестриалното обучение е реализирана и краткосрочна докторантска практика. Изходящите студентски мобилности за обучение и краткосрочни формати са в Италия, Португалия, Гърция, Хърватия, Франция и други

партньорски държави. Част от мобилностите, започнали през септември 2026 г., продължават и след края на отчетния период и поради това са разграничени от приключилите мобилности.

2. Курсове за входящи Erasmus+ студенти

Факултетът поддържа англоезичен пакет от дисциплини за входящи Erasmus+ студенти. В предоставения списък за 2025/2026 г. са включени 23 позиции – 17 през зимния и 6 през летния семестър. Те обхващат антропология, история, археология, културно наследство, философия, психоанализа, музейни изследвания и интеркултурна комуникация. Сред дисциплините са Anthropology of Urban Places, Visual Anthropology, Ethnographic Methods of Research, Anthropology of Food, Anthropology of Childhood, Communist Heritage Landscapes in Bulgaria, Balkan Modernities: Pieces of a Puzzle, Museum Studies и други. Поддържането на този пакет създава възможност за индивидуализирани учебни програми на входящите студенти и подпомага интернационализацията на обучението във ФИФ.

3. Входящи преподаватели, гостуващи учени и изследователи

През отчетния период ФИФ развива активна дейност по приемане и академично домакинство на чуждестранни преподаватели и изследователи както по програма „Еразъм+“, така и в рамките на международни научни мрежи, COST Actions и краткосрочни изследователски престои.

- **2025 г.** Maria Karampeiia, Anastasios Maras, Athina Tsigkaropoulou и Athanasios Kapsalis от Ecclesiastical Academy of Athens; Olivier Givre от Université Lumière Lyon 2; Diana-Elena Cindulet от Lucian Blaga University of Sibiu; Aikaterini Markou от Democritus University of Thrace; Gül Yörük Kumcu от Çankırı Karatekin University; Ana Tetruashvili от European University, Грузия.
- **2026 г.** Alexandra Ioana Muntean от Lucian Blaga University of Sibiu; Anastasios Maras, Athanasios Kapsalis и Athina Tsigkaropoulou от Ecclesiastical Academy of Athens; Madona Mshvildadze и Nikoloz Tskvitinidze от European University, Грузия; Lorenzo Mariano Juárez от University of Extremadura; Borja River Jiménez от University of Santiago de Compostela; David Conde Caballero от University of Extremadura; Miriam Mary Brgles, PhD, от Загреб в рамките на COST Action CA24125 CRICULT.

През юни 2026 г. гостуващите изследователи Lorenzo Mariano Juárez, Borja River Jiménez и David Conde Caballero участват в международната работилница Food, Culture and Loneliness. В рамките на COST Action CA24125 CRICULT Miriam Mary Brgles осъществява Short-Term Scientific Mission с проект Photovoice Mapping of Emerging Cultural Heritage in Plovdiv. ФИФ е домакин на теренната работа, работните срещи и анализа, като престоят допринася и за развитие на сътрудничеството между изследователи от Пловдив и Загреб.

4. Изходящи преподавателски мобилности и международни командировки

През отчетния период преподаватели от ФИФ реализират активна международна мобилност с цел преподаване, обучение, участие в научни форуми, проектни срещи и работа в международни научни мрежи. Дестинациите обхващат широк европейски и международен географски ареал, включително Гърция, Турция, Грузия, Италия, Ирландия, Франция, Германия, Полша, Испания, Португалия, Румъния, Словения, Унгария, Хърватия, Кипър, Великобритания, Норвегия и Армения.

Наред с мобилностите по програма „Еразъм+“, съществен дял от международната активност е свързан с участие в международни научни форуми, работа по проекти и включване в устойчиви академични мрежи и партньорства. Тези дейности допринасят за разширяване на международната видимост на ФИФ, за развитие на съществуващите институционални партньорства и за създаване на нови възможности за съвместни научни, образователни и проектни инициативи.

5. BIP, летни школи и международни образователни инициативи

През отчетния период продължи развитието на краткосрочни интензивни международни формати. Шест студенти са включени в BIP на Université Lumière Lyon 2 „Intercomprehension among Slavic Languages“ (20–26.04.2026 г.): Даниела Здравкова Димитрова, Десислава Пламенова Петрова, Ема Мартинова Нанкина, Ивайло Танев Паунски, Дуйгу Гюнай Мустафа и Нина Светозарова Божкова. Форматът разширява възможностите за краткосрочна студентска мобилност и надгражда партньорството с Lyon 2.

Важен резултат от международното сътрудничество е и лятната школа Young People and the Environment – Water and the Future, проведена в Пловдив от 30.06 до 04.07.2025 г. Организатори от страна на Пловдивския университет са катедри „Етнология“ и „ПИС“ на ФИФ и ФИСН, а международни партньори са Католическият университет в Загреб, Université Lumière Lyon 2 и Democritus University of Thrace. Инициативата е свързана с развитието на университетска мрежа за сътрудничество между четирите университета.

III. Партньорства, практика и обществена дейност

Сайт и публичност на ФИФ

През отчетния период беше разработен и вече функционира новият сайт на Философско-историческия факултет – logos.uni-plovdiv.bg. Той е замислен не само като източник на актуална административна и учебна информация, но и като пространство за представяне на академичния

живот на ФИФ – научните постижения, проектите, международните партньорства, мобилностите, публичните инициативи и дейностите на преподавателите и студентите. Развитието на сайта е продължаващ процес и през следващата година предстои неговото съдържателно обогатяване и актуализиране. За това разчитаме на активното съдействие на колегите от всички катедри, така че сайтът да представя пълноценно многообразието и динамиката на дейностите във ФИФ и да допринася за по-добрата видимост на факултета в национална и международна академична среда.

ФИФ развива партньорства с институции и организации извън университета, които подкрепят практическото обучение, публичното присъствие и връзката между академично знание и професионални полета. В предоставените справки е документирано сътрудничество със Съвет по туризъм – Пловдив и Тракийски туристически район, както и участие на 12 студенти от ФИФ като стажанти в дейности, свързани с културен и събитиен туризъм. Документирано е и сътрудничество при пътуващ семинар по нематериално културно наследство в Харманли.

Партньорствата се развиват и чрез академично домакинство, гостуващи учени, международни работилници и проектни мрежи. Този тип дейности имат значение не само като отделни събития, а и като механизъм за устойчиво включване на преподаватели и студенти в международни научни и образователни общности. Можем дасе похвалим, че на 21 септември се сключи и Меморандум за академично сътрудничество с Център за ръкописи в Тбилиси в Грузия и бяха обсъдени възможности за бъдещи академични дейности.

IV. Научни и публични събития

През периода ФИФ участва в организирането и съорганизирането на научни форуми, международни работилници, публични лекции, теренни и образователни инициативи. Сред откроящите се формати са международната работилница Food, Culture and Loneliness през юни 2026 г., лятната школа Young People and the Environment – Water and the Future през юни–юли 2025 г., както и дейности, свързани с международните мрежи и гостуващите изследователи. Научните и публичните прояви са използвани и като среда за включване на студенти, за създаване на нови партньорства и за представяне на научните резултати на факултета пред по-широка аудитория.

V. Институционално развитие и публичност

Работата по международната и научната дейност е свързана и с институционалното представяне на ФИФ. Продължава използването и актуализирането на факултетния сайт за информация за мобилности, международни инициативи, научни събития и възможности за преподаватели и студенти. Международните контакти и мрежи се използват за разширяване на

партньорствата, за подготовка на нови проектни предложения и за създаване на възможности за входяща и изходяща мобилност.

VI. Обобщение

Периодът 01.04.2025–30.09.2026 г. показва висока интензивност на научната и международната дейност на ФИФ. Наред с традиционните форми на Erasmus+ обмен се развиват краткосрочни мобилности, BIP, летни школи, гостуващи изследователски престои и участие в международни научни мрежи. Научноизследователската активност се характеризира с значителен обем отчетени резултати, публикационна и проектна дейност и участие в национални и международни форуми.

Особено важна тенденция е свързването на международната мобилност с по-дългосрочни академични партньорства: съвместни образователни формати, международни работилници, COST мрежи, проектни инициативи и гостуващи изследователи. Това позволява международната дейност да се развива не като поредица от отделни пътувания, а като устойчива инфраструктура за научно и образователно сътрудничество.

Към отчета се прилагат подробни поименни и количествени справки за мобилностите, международните командировки, Erasmus+ курсовете и научноизследователските показатели, които дават възможност за проследимост на представените обобщения.

Ключови количествени показатели

Показател	**Стойност / период**
НИД – общо точки	**6199,08 (календарна 2025 г.)**
Входящи студенти за обучение	7 (акад. 2025/2026 г.)
Изходящи преподаватели за преподаване	2 (акад. 2025/2026 г.)
Входящи преподаватели за преподаване	6 (акад. 2025/2026 г.)
Входящи преподаватели/персонал за обучение	5 (акад. 2025/2026 г.)
Erasmus+ дисциплини в предоставения списък	23 позиции: 17 зимен + 6 летен семестър
Студенти в BIP Lyon 2, април 2026	6
Студенти стажанти в туристически дейности	12

Във Факултета се обучават студенти в 5 направления *(1.3 Педагогика на обучението по.., 2.2 История и археология, 2.3 Философия, 2.4 Религия и теология, 3.1 Социология, антропология и науки за културата*), които покриват голям спектър от хуманитарното и социално познание. Във връзка с това предлагаме тематични модули на курсове на английски език (а в някои случаи и на други чужди езици), които биха могли да бъдат интегрирани при обучението в бакалавърски, магистърски и докторски програми на чуждестранни студенти.

Предлаганите модули са съвместими и с обучение в специалности от педагогически, хуманитарни, социални и природоматематически науки. Курсовете от тези модули могат да

бъдат четени и като самостоятелни и да бъдат включени, както в списъци със задължителни, така и в избираеми и факултативни дисциплини.

Тематичните модули предлагат, както базови познания в основните хуманитарни полета като философия, история и археология, етнология, антропология, социология и богословие, така и модули за компетентности за интеркултурна комуникация, социоанализа и междучовешки отношения, културно и историческо наследство, биокултурни наследства, екология и гражданска наука.

Модулите са, както следва:

1. Анализ на дигиталната действителност и социални данни;
2. Археология на българските земи
3. Биоетика;
4. Биокултурни наследства: биологично и културно разнообразие, устойчивост и гражданска наука (примери от България);
5. Богословие и християнска култура: образи, идеи, традиции;
6. България през епохата на социализма
7. История на Византия и средновековните Балкани
8. Културни наследства в България и Балканите;
9. Социални изследвания на науката и технологиите;
10. Съвременна философия;
11. Статистически методи в социологията;
12. Философия на психиатрията и психоанализа.

30.09.2026 г. Изготвил:

Гр. Пловдив доц. д-р Меглена Златкова

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ОТЧЕТ

НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АКРЕДИТАЦИЯ, ОДИТ, РЕЙТИНГ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОДУКТ

ВЪВ ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ

НА ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

(24.03.2025 – 12.10.2026)

1. Организационна дейност

За оптимизиране и координиране на дейностите на Факултета, свързани с управление на качеството на обучение, на 12.05.2025 (решение на ФС, Протокол №204) бе конституирана Комисия по акредитация, одит, рейтинг и управление на качеството на образователния продукт (по-нататък Комисията), обединяваща двете дотогавашни комисии (*Комисия по акредитация, одит и рейтинг* и *Комисия по управление на качеството и образователния продукт*), в която участват представители на всички катедри и се председателства от научния секретар.

Комисията следва утвърдена от ФС Работна програма, която се актуализира при необходимост за съответната академична година. Предстои приемането на Регламент за нейната работа.

2. Дейности по акредитация

За отчетния период приключиха две акредитационни процедури – в професионалните направления 2.3. *Философия* (оценка 9.28) и 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* (оценка 8.95).

Започнаха процедурите в 2.4. *Религия и теология* и 1.3. *Педагогика на обучението по…*

3. Дейности по одити

Външен одит на Факултета е проведен два пъти: на 29.05.2025 (в Катедра *История и археология*) и на 15.05.2026 (в Катедра *Приложна и институционална социология*).

Вътрешен планов одит на направленията във Факултета бе извършен както следва:

ПН 1.3. *Педагогика на обучението по…* (26.11.2025);

ПН 2.2. *История и археология* (30.05.2025; 29.05.2026);

ПН 2.3. *Философия* (28.04.2025);

ПН 2.4. *Религия и теология* (23.10.2025);

ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* (26.11.2025).

Обучение на одитори

Двама преподаватели от ФИФ успешно завършиха курса за вътрешни одитори *Система за управление на качеството ISO 9001:2015. Одит процес* (12-13.02.2026). По този начин всички членове на Комисията без един са преминали през обучение за одитори.

4. Други дейности по управление на качеството

Провеждане от страна на катедрите и в съответствие на професионалните направления на анкетни проучвания по утвърден График, приет от Комисията и утвърден от ФС. Пред катедрените съвети регулярно са представени анализите от проучванията и на основата на тях са вземани съответни решения.

30.09.20206 г.

Изготвил:

доц. д-р Стоян Антонов

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

Отчет за дейността на катедра „Етнология“

за периода март 2025 г. – октомври 2026 г.

От доц. д-р Елица Стоилова

Ръководител на катедра „Етнология“

I. Образователна дейност

През отчетния период катедра Етнология администрира образователни програми в трите образователни степени – 2 бакалавърски програми и 2 две съвместно с други катедри, 3 магистърски и 3 докторски програми.

Това са:

- бакалавърски програми

- „Културна и социална антропология“
- „Културен туризъм“
- „История и културно наследство“, съвместно с катедра „История и археология“
- „Английски език и културно наследство“ съвместна програма с ФФ.

- магистърски програми

- „Социална медиация и комуникация“
- „Културен мениджмънт“
- „Етнология и културно наследство“

- докторски програми

    - Етнология
    - Социална антропология
    - Науки за културата

През 2025 г. и 2026 г. катедрата участва в **подготовка на процедури по вътрешен одит** (26.11.2025 г.) и в **процедури по програмна акредитация** (10.2025-06.2026 г.) на ПН 3.1.

През отчетния период са **актуализирани учебните планове на всички специалности, администрирани от катедра „Етнология“** в трите образователни степени.

II. Научно-изследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите от катедрата

Проведени конференции, научни сесии, кръгли маси и други събития (име на научния форум, време и място на провеждане)

Организирани и съорганизирани събития

1. 27.03.2025 г., Пловдивски университет, Заседателна зала – международна кръгла маса „Българистиката в Букурещ – академични траектории, изследователски перспективи“; организиране и провеждане: Борислава Костова.
2. 2025 г., Пловдивски университет – „Световен ден на антропологията“; Светослава Манчева – член на организационния екип.
3. 03.06–04.07.2025 г. Лятна школа „Young People and the Environment – Water and the Future“ по проект ДУЕКОС; Меглена Златкова – участие в организирането и научното ръководство;
4. 1–10.08.2025 г., Пловдив и Родопите – международен летен интердисциплинарен пътуващ семинар „Културна карта на България – Родопите“, трета част; Борислава Костова – организиране и провеждане.
5. 27–30.08.2025 г., Яш, Румъния – XXIII Международен колоквиум по хералдика; Стоян Антонов – член на научния комитет.
6. 14.11.2025 г., Пловдивски университет – национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“; Елица Стоилова, Мария Кисикова и Светослава Манчева– членове на организационния екип.
7. 15–16.05.2026 г., Пловдив – Национални етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“; Меглена Златкова, Светослава Манчева – организатори.
8. 16.06.2026 г., Пловдивски университет – международен семинар „Храната, културата и самотата“; Меглена Златкова – съорганизиране с проф. Lorenzo Mariano Juárez, University of Extremadura.

Участия в научни форуми през 2025та и 2026-та

1. 11–12.06.2025 г., Сегедски университет, Унгария – „Българистични четения – Сегед 2025“; Борислава Костова: „Летният пътуващ семинар „Културна карта на България – Родопите“ като модел за теренно и интердисциплинарно обучение по българистика в чужбина“.
2. 24–25.06.2025 г., Пловдив – национална научна конференция „Бъдеще в капана на въглеродното минало“. Мария Кисикова: „Въглища и зелен преход. Жизнени и обществени трансформации (по примера на ТЕЦ Марица 3, Димитровград)“;
3. 24–25.06.2025 г., Пловдив – национална научна конференция „Бъдеще в капана на въглеродното минало“. Светослава Манчева: „Биокултурно знание и практики на общностите в маришкия въглищен район“.

4. 03.07.2025 г., Пловдив – конференция по проект ДУЕКОС. Елица Стоилова и Стойка Пенкова: „Биокултурният подход и потенциалът му за интердисциплинарни изследвания“
5. 24–25.06.2025 г., Пловдив – национална научна конференция „Бъдеще в капана на въглеродното минало“. Меглена Златкова и Добринка Парушева: „Наследяване на живот в защитена територия. Разкази и практики в Природен парк Странджа“;
6. 24–25.06.2025 г., Пловдив – национална научна конференция „Бъдеще в капана на въглеродното минало“. Меглена Златкова – участие в колективен доклад „Биокултурен подход към оценката на някои екосистемни услуги в ПП Странджа“.
7. 27–30.08.2025 г., Яш – XXIII Международен колоквиум по хералдика; Стоян Антонов: „Coats of Arms Attributed to Bulgarian Territories: a Resource for Possible Provincial Arms in the Present Day“.
8. 25–27.09.2025 г., Musée des civilisations de l'Europe et de la Méditerranée, Marseille, France – Cinquièmes rencontres d'études balkaniques „Balkan matters! Cultures matérielles dans les Balkans“: Меглена Златкова: доклад „When the children are gone... The transformations of the schools in a naturally protected and depopulated border region of Bulgaria. The case of Strandja Mountain“.
9. 25–27.09.2025 г., Marseille, France – Меглена Златкова съвместен доклад с Dessislava Dimitrova и Teodora Ivanova „Geography of food – do geographical indications support local knowledge and nature conservation“.
10. 25–27.09.2025 г., Marseille, France – Меглена Златкова съвместен доклад с Dessislava Dimitrova и Teodora Ivanova „Neglecting the intangible heritage of tangible resources – local plant resources and related traditions on a crossroads“.
11. 06–07.11.2025 г., Пловдив – International Conference on Green Technologies and Sustainable Ecosystems: Меглена Златкова съвместен доклад с проф. Добринка Парушева „From Living Practices to Institutional Biocultural Knowledge: Cultural Heritage and Sustainability in Strandzha Mountain“.
12. 16–17.10.2025 г., София – национална научна конференция „Терени и посоки. Етномузиколожки, фолклористични и антропологични измерения и перспективи“, в чест на доц. Наталия Рашкова; Мария Кисикова: „Работа с архивни документи – аспекти на етноложкото изследване“.
13. 17–19.10.2025 г., ИЕФЕМ–БАН – конференция „Религия, образование, общество“; Бориславa Костова: „Преподаване на религии в академична среда: дисциплината „История и антропология на религиите“ в Пловдивския университет“.

14. 03–08.11.2025 г., Антигуа, Гватемала – World Anthropological Union 2025 Congress; Светослава Манчева – онлайн доклад „Sensing environments and ecological anthropology of cultural and natural heritages of the coal region in Bulgaria“.
15. 14 Ноември 2025 г. Пловдив –национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“ Е. Стоилова, участие с доклад на тема „От тероар към пазар“ на тема „От тероар към пазар“Доклади: Елица Стоилова – „От тероар към пазар“
16. 14 Ноември 2025 г. Пловдив –национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“ Мария Кисикова – „Природно наследство в музеен разказ. По примера на „Музея на родопския карст“ в гр. Чепеларе“
17. 14 Ноември 2025 г. Пловдив –национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“ Светослава Манчева – „Културно и природно наследство и локални социо-екологични практики. По примера на село Райново, общ. Димитровград“;
18. 14 Ноември 2025 г. Пловдив –национална научна конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“ Меглена Златкова – „Трансформациите на училищата в природно защитен и обезлюден граничен регион. Случаят Странджа“.
19. 21–22.03.2026 г., Дъблин, Ирландия – форум „История без граници: Съхраняване на българската памет в чужбина“; Борислава Костова: „Между фолклорния мит и националния трикольор: Мартеницата като жив образователен ресурс в българските училища зад граница“.
20. 23–24.03.2026 г., София – Ethnologia Academica, Софийски университет „Св. Климент Охридски“: Меглена Златкова, доклад „Между антропология и екология: теоретични перспективи към биокултурното наследство и културните екосистемни услуги в защитени територии“
21. 23–24.03.2026 г., София – Ethnologia Academica, Софийски университет „Св. Климент Охридски“: Меглена Златкова, доклад „История и антропология, историческа антропология? Записки от терена“.
22. 11-14.06. 2026, Перуджа, Food *Conference Perugia*, проведена в Umbra Institute, Елица Стоилова, участие с доклад: „*Terroir Products as Socio-Ecological: Models for the Sustainable Use of Natural Resources through Culinary Heritage*“.
23. 16–17.09.2026 г., Collegium Polonicum, Słubice, Полша – COST Action CA24125 CRICULT, MC Meeting и WG Conference „Intangible Cultural Heritage in Times of Crisis: Transformations, Risks and Governance“ – Меглена Златкова: участие в две работни групи и кратко заснето представяне.

24. 08–11.10.2026 г., Dolno Konjsko/Ohrid, Северна Македония – 12th InASEA Conference „The Social Life of Informality: Vernacular Governance, Clientelism, and Grey Economies in Southeast Europe“: Меглена Златкова- планиран съвместен доклад с Милена Драгова „From Local Practices to Heritage: Negotiating Heritage through Cultural Projects in Bulgaria“.
25. 15-16 май 2026 г., гр. Пловдив, Научна конференция „Бъдеще в капана на въглеродното минало“. Мария Кисикова, доклад на тема: „Управлението на кадри – системни дефицити и стратегически ресурси. Миньорите от „Марбас“, Димитровград“.
26. 11-14 юни 2026 г., гр. Поморие, Заключителна конференция по проект „Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“. Мария Кисикова, доклад (колективен) на тема „Марица Изток: капани на невъобразимото бъдеще“.
27. 2-4.10.2026, Шеста международна научна конференция „Непознатите“, Пловдив. Стоян Антонов: Пленарен доклад: „Детериториализация и ретериториализация на наследството (примери и бележки)“.

Участие в кръгли маси и дискусионни форуми

1. 27.03.2025 г., Пловдивски университет, Заседателна зала – международна кръгла маса „Българистиката в Букурещ – академични траектории, изследователски перспективи“; организиране и провеждане: Борислава Костова
2. 27.11.2025 г., Пловдивски университет – Меглена Златкова: участие в кръгла маса „Медиацията – начин за противодействие на агресията в образованието и обществото“, организирана от Юридическия факултет на ПУ, Националната асоциация на медиаторите и Института по медиация и управление на спорове.

Проекти с участие на членовете на катедрата

1. ФП25-ФИФ-002 „Конструиране и употреба на социо-екологичното наследство“, ФНИ към ПУ „Паисий Хилендарски“; научен ръководител Елица Стоилова; член на екипа Мария Кисикова и Светослава Манчева. Период: 2025–2027 г.
2. Д24-ФИФ-002 „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, в рамките на ДУЕКОС, ФНИ към ПУ, 2024–2026 г.; Мария Кисикова и Светосалва Манчева – член на екипа.
3. BG-RRP-2.004-0001-C01 „Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“ (ДУЕКОС); Членове на екипа: Меглена Златкова и Елица Стоилова, Период: 2022-2025

4. Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“, МОН, № Д01-205/ДСД 8, 2022–2026 г.; ръководител проф. д.ф.н. Любка Липчева-Пранджева; участник Борислава Костова.
5. Be Part of the Nature, Erasmus+, KA1, № 2024-3-PL01-KA152-YOU-000097752; 22.08–01.09.2025 г., Brzozów, Полша; приемаща организация Poza Horyzont Development Support Association; Борислава Костова – организиране и провеждане на дейности.
6. COST Action CA24125 CRICULT – Cultural Heritage in Crisis; Меглена Златкова – член на Management Committee, участие в WG2 и WG4, WG2 TF2 и WG4 „Crisis Matrix“, 2025-2026
7. „Светът е моят дом и офис“. Дигиталното номадство в България – мобилни животи и местни трансформации“, КП-06-ПН100/16, ИЕФЕМ–БАН, 2025-2027г.; Елица Стоилова и Светослава Манчева– членове на колектива.
8. BG05SFPR001-3.004-0016-C01 „Подкрепа за развитие на проектна докторантура на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски““; Меглена Златкова – участие в дейности и мобилности, 2026

Публикационна дейност на членовете на катедрата

Монографии

1. Антонов, Стоян. 2025. *Синхронизации: преходи и трансформации в българското село*. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“. 173 с. ISBN 978-619-281-023-8.
2. Петкова, Борислава. 2025. *Дяволът. Опит за реконструкция на фолклорния образ*. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. 380 с. ISBN 978-619-281-014-6.

Статии

1. Петкова, Борислава. Дяволът помощник. За един (не)очакван образ на злото в българските фолклорни приказки. – В: Митрев, Георги, Стоян Антонов, Меглена Златкова (съст.). Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти. Сборник с доклади от научната конференция, посветена на 20-годишнината от създаването на Философско-историческия факултет към Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. 2025. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. с. 120 – 135. ISBN: 978-619-7768-54-1.
2. Петкова, Борислава. Тялото на дявола – видимо и невидимо (по материали от българския словесен фолклор) – В: Илиева, Ангелина, Анелия Манова, Валентина

Ганева-Райчева, Мария Славчева, Мариянка Борисова, Николай Вуков (съст.). Разказващият човек и светът на фолклора. Сборник, посветен на проф. д.ф.н. Албена Георгиева. 2025. София: Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, с. 172 – 184. ISBN 978-619-245-561-3.

3. Петкова, Бориславa. Дяволът. Опит за реконструкция на фолклорния образ. Пловдив. 2025. Пловдивско университетско издателство. ISBN: 978-619-281-014-6. 380 с.
4. Penkova, Stoyka, Elitza Stoilova, and Milena Tasheva. 2025. “Specifics of the Biocultural Approach and Its Potential for Interdisciplinary Studies: On the Example of Anthropobiotic Community.” Ecologia Balkanica, Plovdiv University Press “Paisii Hilendarski,” September 16, 2025. https://doi.uni-plovdiv.bg/handle/store/722
5. Кисикова, Мария. 2025. „Житейски наративи и памет за мястото. Пловдив, улицата, банята“. Семинар_BG, 27. URL: https://seminar-bg.eu/spisanie-seminar-bg/broy27/878-kissikova.html. ISSN 1313-9932
6. Кисикова, Мария. 2025. “Жизнени и обществени трансформации в контекста на зеления преход (по примера на ТЕЦ Марица 3, Димитровград)” В: сп . Кайрос, бр. 7, с. 24-71, ISSN: 2534-8442
7. Кисикова, Мария. 2025. "Разказване на истории и разбиране. Етноложки проекции" В: Хуманитарното и социалното познание - разкази и хоризонти. Сборник с доклади от научната конференция, посветена на 20-годишнината от създаването на Философско-историчекия факултет към ПУ "Паисий Хилендарски", Митрев Г., Ст. Антонов, М. Златкова (съст.). Пловдив: УИ "П. Хилендарски", с.96-120. ISBN 978-619-7768-54-1
8. Манчева, С. 2025. Антропологически подход към трансформациите в маришкия въглищен регион в България. В: Кайрос, бр. 7, 51-69. ISSN: 2534-8442 DOI: 10.69085/kairos20257051 https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1387217
9. Антонов, Стоян. 2025. Синхронизации: преходи и трансформации в българското село. Пловдив: Университетско издателство „П. Хилендарски“, 2025. ISBN 978-619-281-023-8. 173 с.
10. Антонов, Стоян. 2025. „Civic Heraldry and Identity of Bulgarian Migrant Groups“. In: Genealogica & Heraldica XXXVI. Origins, Journeys, Destinations. Proceedings of the 36th International Congress of Genealogical and Heraldic Sciences. Boston: American Ancestors, pp. 37–49. ISBN 978-0-88082-450-7.
11. Petrova, Slaveya; Zlatkova, Meglena; Nikolov, Bogdan; Dakova, Megi. „Assessment of some ecosystem services in the region of Rhodope Mountain, Bulgaria“. Ecologia Balcanica, Vol. 17, Issue 2, December 2025, pp. 35–39. Q4.

12. Zlatkova, Meglena; Parusheva, Dobrinka. „From living practices to institutional knowledge: Biocultural heritage and sustainability in Strandzha Mountain (Bulgaria)“. Ecologia Balcanica, Vol. 17, Issue 2, December 2025, pp. 273–280. Q4.
13. Penkova, Stoyka, Elitza Stoilova, and Milena Tasheva. 2025. “Specifics of the Biocultural Approach and Its Potential for Interdisciplinary Studies: On the Example of Anthropobiotic Community.” Ecologia Balkanica, Plovdiv University Press “Paisii Hilendarski,” September 16, 2025. https://doi.uni-plovdiv.bg/handle/store/722
14. Златкова, М.; Парушева, Д. 2025. „Градски практики на хранене в Природен парк „Странджа““. В: Известия на Регионалния исторически музей – Габрово, т. X, с. 233–245.
15. Златкова, М. 2025. „Паметници на владетел на кон: център, периферия и памет в балканския град“. В: Културологични метаморфози на паметта. Велико Търново: Фабер, с. 239–250.
16. Златкова, М.; Парушева, Д. 2025. „Конструиране на защитена територия – разкази и документи за черноморска Странджа. Антропологични и екологични аспекти“. В: Митрев, Г.; Антонов, С. (съст.). Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, с. 197–213.
17. Antonov, Stoyan. Civic Heraldry and Identity of Bulgarian Migrant Groups. In: Genealogica & Heraldica XXXVI. Origins, Journeys, Destinations. Proceedings of the 36th International Congress of Genealogical and Heraldic Sciences, Boston 24th–28th September 2024. Boston: American Ancestors, 2025, 37 – 49. ISBN 978-0-88082-450-7.
18. Златкова, М. 2025. „Да засадиш (в) града“: градското градинарстване и модели на градско обитаване. Seminar_BG, бр. 30, с. 105–135, ISSN 1313-993X.
19. Кисикова 2026. Управление на кадри – системни дефицити и пропаганда. Миньорите от „Марбас“, Димитровград. В: Кайрос, бр 8, с. 117-133. ISSN: 2534-8442

Публикации под печат

- Петкова, Бориславa. 2025. „Хан Аспарух и създаването на мартеницата или за маскулинното начало на празника Баба Марта“. В: Троева, Е., А. Алексиева, Д. Атанасов, И. Страхилов (съст.). Миналото: разкази, репрезентации, възстановки. София: Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“. Под печат.
- Кисикова 2026. Труд, празници и пропаганда. Деня на миньора в „Марбас“, Димитровград. В: История, бр. 5, под печат. (Web of Science, Q3)
- Кисикова 2026. Работа с архивни документи – аспекти на етноложкото изследване. В: Сб. Терени и посоки. Етномузиколожки, фолклористични и антропологични измерения

и перспективи. Научен сборник в чест на доц. д-р Наталия Рашкова. София: БАН, под печат.

- Kissikova 2026. The community center as a venue of cultural life in the village. The case of the community center in the village of Pchelarovo, Bulgaria. In: Cultural production, Users and Architecture: Sites of Education and Culture in Socialist Countries, под печат.

Издателска дейност на катедрата

- Митрев, Георги; Антонов, Стоян; Златкова, Меглена (съст.). 2025. Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти. Сборник с доклади от научната конференция, посветена на 20-годишнината на Философско-историческия факултет. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-54-1. Съставителството на Стоян Антонов и Меглена Златкова е представено като едно общо издание.
- Парушева, Добринка; Манчева, Светослава (съст.). 2025. Природа и култура: наративи, практики, идентичности. Сборник от конференция „Студентски етноложки срещи 2024“. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5.

Членство в редакционни колегии

1. Меглена Златкова – ETNOLOŠKA TRIBINA, Journal of the Croatian Ethnological Society – член на редакционна колегия; изданието е в Web of Science.
2. Меглена Златкова – Списание „Живи наследства“ – издание на Регионален център за нематериално културно наследство към ЮНЕСКО – София – член на редакционна колегия.
3. Стоян Антонов – „Македонски Хералд / Macedonian Herald“, ISSN 2671-3136, http://heraldika.org.mk/macedonian-herald/.

Публични лекции на гост преподаватели

1. Проф. Lorenzo Mariano Juárez, University of Extremadura – участие в международния семинар „Храната, културата и самотата“, 16.06.2026 г., Пловдивски университет.
2. Публичната лекция на д-р Джустина Селвели на тема “Living with Environmental Injustice: Roma and Other Minoritized Communities in Central and Balkan Europe”, 8 април 2026
3. д-р Франческо Трупия на тема “Bulgaria between the Posts: Post-socialism, post-colonialism, and post-memory”, 11 март 2026.

III. Международно сътрудничество

1. 20–26.04.2026 г., М. Златкова, Загреб, Хърватия – Erasmus+ staff mobility в Catholic University of Croatia; академични срещи и работа с партньори.

2. 15–18.09.2026 г., M. Zlatkova, Słubice, Полша / Frankfurt (Oder), Германия – международна мобилност за участие в COST Action CA24125 CRICULT.
3. 9.04–10.05.2026 г. Б. Костова – Университет в Лодз, Полша – гост-лектор, 60 ч. хорариум.

Външна мобилност / международни инициативи

1. 20–24.04.2026 г. – BIP Lyon 2 с участие на шест студенти.

2. 29–30.04.2026 г. – посещение на Democritus University of Thrace с група от 42 участници.

Създадени международни научни мрежи и други форми на сътрудничество

• COST Action CA24125 CRICULT – член на Management Committee; участие в WG2 и WG4. -Златкова

• UNESCO Intangible Cultural Heritage Global Facilitators Network – участие в тематични срещи на 23.04.2026 г. („Urban contexts“) и 04.06.2026 г. („Conflict & displacement“). Златкова

• Поддържане и развитие на Erasmus+ партньорства, включително със Zagreb и Lyon 2; работа по международни BIP инициативи. Златкова

- Член на Научния комитет (Scientific Committee) на XXIII Международен, колоквиум по хералдика (23 Международен колоквиум по хералдика на Международната академия по хералдика (23rd International Heraldry Colloquium of the Académie Internationale d'Héraldique (AIH)), , Ст, Антонов
- Член на Почетния комитет (Консултативния съвет) (Honorary Committee
- (Advisory Board)) на 24 Международен колоквиум по хералдика на
- Международната академия по хералдика (24th International Heraldry
- Colloquium of the Académie Internationale d'Héraldique (AIH)), Ст. Антонов

IV. Академично развитие

- **Академични израствания- проведени 3 конкурса за хабилитация през 2025**
  1. Публичната лекция на доц. д-р Бориславa Петкова на тема "Да не чуе дяволът!" Произход и измерения на злото в българския фолклор.“, 10.10.2025 г.
  2. Публичната лекция на доц. д-р Стоян Антонов на тема: "Синхронизации: преходи и трансформации в българското село", 2 юли 20125.
  3. Публичната лекция доц. д-р Мария Кисикова, „Читалище и Време:, 30 май 2025 г.

- **проведени процедури за придобиване на научно-образователната степен „доктор“**
  1. 07.07.2025 г. публична защита на дисертацията на Бистра Драгойкова за придобиване на образователна и научна степен Доктор. Темата на доктората: "Младежи инфлуенсъри: биографични стратегии и практики", научен ръководител проф. д-р Добринка Парушева.

V. Студентска и докторантска научно-изследователска дейност

- ***Участие в научни форуми***

1. Милена Драгова, докторант — участие с доклад „Анализ на процесите на осмисляне, идентифициране и институционално налагане на културно наследство на местно ниво“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г., Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Заседателна зала, Ректорат, етаж 1.
2. Захарина Тонева, КСА, 3 курс — участие с доклад „„Градината – огледало на душата“ – философия на градинари от Пловдивско“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г.
3. Георги Иванов, докторант — участие с доклад „Атмосферното като елемент от сензориума: към една атмосферна (крипто) етнография (по емпирични данни от сензорни пейзажи на тишина)“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г.
4. Алекс Леви, докторант — участие с доклад „Социо-екологични практики сред уязвими групи в училищна среда по примера на СУ „Христо Смирненски“, гр. Брезово, община Брезово, област Пловдив“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г.
5. Надя Янкова, докторант — участие с доклад „„Да не пречим на природата“ – раждането с дула като опит за демедикализация на раждането“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г.
6. Искра Тодорова, докторант — участие с доклад „Колекцията „Български модерн“ на РИМ–Русе като културно наследство. Интерпретации и музейни репрезентации“ в научната конференция „Културни пейзажи: природа, памет и наследство“, 14 ноември 2025 г.
7. Захарина Тонева, 3 КСА — участие с доклад „Селски и градски терени – споделен първи опит на един студент по културна антропология“ в научния форум за представяне на летните практики на студентите от специалност „Културна и социална антропология“, 19 януари 2026 г., Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
8. Ема Нанкина, 3 КСА — участие с доклад „Водните ресурси – перспективи на съвременните градски обитатели“ в научния форум за представяне на летните практики на студентите от специалност „Културна и социална антропология“, 19 януари 2026 г., Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
9. Цветана Шашева, 3 КСА — участие с доклад „Отношението на местните към отпадъка (по примера на общността в с. Загражден)“ в научния форум за представяне на летните практики

на студентите от специалност „Културна и социална антропология“, 19 януари 2026 г., Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

10. София Георгиева, 2 КСА — участие с доклад „Как читалището обединява общността в малко населено място. Роля и въздействие“ в научния форум за представяне на летните практики на студентите от специалност „Културна и социална антропология“, 19 януари 2026 г., Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

11. Деветнадесети международни Цар-Шишманови дни – Самоков, Искра Тодорова сдоклад на тема: „Носиите като културно наследство: съвременничиталищни практики (по примери от Русенско и Беленско)“; 2026

12. Четиринадесети Арнаудови четения – Русе с презентация на тема: „Хърцойската шевица във фокуса на компютърния дизайнер“; 2025

13. Национална научна конференция „Маскарадът – метаморфози и иновации“ – Перник с Искра Тодорова с доклад на тема: „От традиционен обичай към общностен проект: метаморфози на селския маскарад в

14. Мария Георгиева — участие с доклад „Другият, следата и трансгенерационната травма: конструиране на наследство и памет“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 15 май 2026 г.

15. Искра Тодорова — участие с доклад „Дигитални терени на наследството: визуализация и легитимация на носиите във Facebook страниците на читалища от Русенско“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 15 май 2026 г.

16. Антоан Лулчев — участие с доклад „Конструиране на образите на войната в 21 век“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 15 май 2026 г.

17. Георги Иванов — участие с доклад „Антарктически тишини (По данни от „Антарктически дневници“)“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 15 май 2026 г.

18. Здравка Пенкова — участие с доклад „Практиката на женските кръгове като изобретена традиция: примери от терена“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 15 май 2026 г.

19. Милена Драгова — участие с доклад „От местен празник към „изобретена традиция“. Календарът на Националното сдружение на общините в България като инструмент за производство на наследство“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 16 май 2026 г.

20. Захарина Тонева — представяне на фотоесе „„Натуралното“ и „органичното“ в козметичния и рекламния дискурс“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 16 май 2026 г.

21. Алекс-Саби Леви — участие с доклад „Трансформиране на теренната работа: Дигитални следи и политики на уязвимост“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 16 май 2026 г.

22. Елица Капушева — участие с доклад „Етнографизиране на групите за учене от действието като метод за антропологично изследване на общностни практики и динамики в отговор на климатичните промени“ в Националните етноложки и антроположки четения „Изобретени наследства – технологии и терени“, 16 май 2026 г.

23. Георги Иванов, докторант, 17th Conference of the European Sociological Association Strengthening Democracies: Social Action, Solidarity, and Sustainable Futures 25-28 August 2026, Warsaw, Poland.

24. Искра Тодорова, Шеста международна научна конференция „Непознатите“, 2-4.10.2026, Пловдив. Доклад: „Носиите на хърцоите като културно наследство: общностни употреби и териториални идентичности в съвременен контекст“.

25. Елица Капушева , Научна конференция „Бъдеще в капана на цвъглеродното минало“ с доклад на тема „Енергополитика, декарбонизация и справедлив преход — преплитания и трансформации в Маришкия басейн по оста зависимост-независимост“, 2026

26. Елица Капушева дискутант в представянето на книгата „Тогава хората копаели светлина: българската енергетика между фосилния социализъм, зеления преход и хелиосоциализма“ на д-р Жана Цонева, София, КОИ, (2026);

- **Участие в проектна дейност**

1. Участие на студенти във факултетния проект ФП25-ФИФ-002 „Конструиране и употреба на социо-екологичното наследство“, ФНИ към ПУ „Паисий Хилендарски“; научен ръководител Елица Стоилова; 2025-2026

Членове на на екипа :

1. Доктроант Георги Иванов,
2. Докторант Милена Драгова
3. Докторант Алекс-Саби Леви
4. Студент Захарина Тонева
5. Студент Ема Нанакина
6. Студент Цветелина Шашева

2. докторант Елица Капушева: участие в теренно изследване по факултетен проект Д24-ФИФ-002 „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, провеждане на интервюта и фотозаснемане. 2026

- **Публикации на студенти и докторанти**

1. Зангова-Петкова, Анна. 2025. „Съвременни екологични практики в Асеновградското туристическо дружество „Сдружение Устремени““. В: Природа и култура: наративи, практики, идентичности, съставители Добринка Парушева и Светослава Манчева, 33–48. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5. Статут: докторантка по етнология в ПУ.
2. Ангелова, Мария. 2025. „Пътят на хляба – по примера на село Загражден“. В: Природа и култура: наративи, практики, идентичности, съставители Добринка Парушева и Светослава Манчева, 69–89. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5. Статут: студентка, IV курс, бакалавърска специалност „История и културно наследство“ в ПУ.
3. Недевска, Виктория. 2025. „„„Живи старини“: символите от обредните хлябове, запазени в българската народна шевица“. В: Природа и култура: наративи, практики, идентичности, съставители Добринка Парушева и Светослава Манчева, 91–116. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5. Статут: докторантка към катедра „Етнология“ в ПУ.
4. Леви, Алекс-Саби. 2025. „Ритуалът Ташлих – формиращ белег на една градска общност“. В: Природа и култура: наративи, практики, идентичности, съставители Добринка Парушева и Светослава Манчева, 117–132. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5. Статут: докторант в докторска програма „Науки за културата“ в ПУ.
5. Иванов, Георги. 2025. „Заглушавания“. В: Природа и култура: наративи, практики, идентичности, съставители Добринка Парушева и Светослава Манчева, 133–150. Пловдив: Пловдивско университетско издателство. ISBN 978-619-7768-43-5. Статут: докторант в докторска програма „Науки за културата“ в ПУ.
6. Капушева, Е. (2026). Преплитания и трансформации по оста зависимост – независимост в Маришкия въглищен регион. Кайрос, 8/2026. https://doi.org/10.69085/kairos20268133

- **Участие в други събития, организирани от катедрата**

1. Ема Нанкина, 3 курс, специалност КСА, участие в лятната школа по проекта ДУЕКОС „Young People and the Environment - Water and the Future, with a practical focus on research

methods and approaches to environmental issues, under project BG RRP-2.004.0001-C01 (DUEcoS)“, организирана от ПУ „Паисий Хилендарски“ и партньорите от мрежата от изследователски университети Пловдив 3.06 – 4. 07. 2025 г**.**

2. Захарина Тонева, 3 курс, специалност КСА, лятната школа по проекта ДУЕКОС „Young People and the Environment - Water and the Future, with a practical focus on research methods and approaches to environmental issues, under project BG RRP-2.004.0001-C01 (DUEcoS)“, организирана от ПУ „Паисий Хилендарски“ и партньорите от мрежата от изследователски университети Пловдив 3.06 – 4. 07. 2025 г**.**
3. Цветелина Шашева, 3 курс, специалност КСА, лятната школа по проекта ДУЕКОС „Young People and the Environment - Water and the Future, with a practical focus on research methods and approaches to environmental issues, under project BG RRP-2.004.0001-C01 (DUEcoS)“, организирана от ПУ „Паисий Хилендарски“ и партньорите от мрежата от изследователски университети Пловдив 3.06 – 4. 07. 2025 г**.**

VI. Други дейности *(художествено-творчески, честванията, благотворителни инициативи и др.)*

1. **Елица Стоилова** — консултиране и съавторство на рубриката „Бирена култура“ в списание „Майна таун“ в четири сезонни издания през 2025 г. — пролет, лято, есен и зима.
2. **Елица Стоилова** — авторство на статията „Тероарът или българският корен на един бацил. От трънската рукатка до „Пастьор“: пътят на киселото мляко от домашна практика до научен символ“, публикувана в списание „Бакхус“, бр. 173, декември 2025 г., „Корените на вкуса“.
3. **Меглена Златкова** — участие в разработването на концепция и консултиране на **един 30-минутен и 71 кратки филма** по проект „Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми“ (ДУЕКОС), отчетено за периода 2025г.
4. **Меглена Златкова и Елица Стоилова** — участие в разработването на концепция и консултиране на експозиция „Странджа“ към Лаборатория ЛИЗЕ в Университетската учебно-творческа база „Ахтопол“ по проект ДУЕКОС, отчетено за периода 2025 г.
5. **Борислава Костова** — организиране и провеждане на премиерата на книгата на Якуб Микулецки „Между дисидентството, ъндърграунда и сивата зона. Неофициалната българска литература“, **10 юли 2025 г.**, Заседателна зала на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

6. **Бориславa Костова** — публикация „Да не чуе дяволът! Произход и измерения на злото в българския фолклор“, *Вестник на Пловдивския университет*, бр. 9 (552), **26 ноември 2025 г.**, с. 10–11.
7. **Стоян Антонов** — водещ на представянето на книгата на Бехрин Шопова, Зоя Микова и Азиз Шакир „Накратко/Късаджа/Kısaca“, **22 май 2025 г.**, Народна библиотека „Иван Вазов“, Пловдив.
8. **Стоян Антонов** — водещ на представянето на книгата на Евгения Кръстева-Благоева „Реките на времето“, **7 ноември 2025 г.**, Народна библиотека „Иван Вазов“, Пловдив.
9. **Светослава Манчева** — изготвяне на идейна концепция и провеждане на „Световен ден на антропологията“ в Пловдивския университет, **2025 г.**

05.10.2026 г. Изготвил:

Доц. д-р Елица Стоилова

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

Отчет за дейността на катедра „История и археология“
за периода 24.03.2025 г. - 12.10.2026 г.

1. **Образователна дейност** *(акредитационни процедури, промени в учебни планове, утвърждаване на нови учебни програми)*

- Успешна акредитация на докторски програми „Исторически изследвания“ и „Археологически изследвания“ в професионално направление 2.2. История и археология с акредитационни оценки съответно „8.75“ и „8.70“.
- Обезпечаване на учебните занятия в бакалавърските специалности в професионално направление 2.2. „История и археология“: „История – р.о.“, „История – з.о.“, „Археология“, „Документалистика и архивистика“, „История и културно наследство“; както и историческия панел в хибридните специалности от ПН 1.3. „Педагогика на обучението по...“ :„История и чужд език“, „Български език и история – р.о.“, „Български език и история – з.о.“;
- Обезпечаване на обучението в магистърските програми: „История и цивилизации на Стария и Новия свят“, „Българската история в балкански и европейски контекст“, „Археология и археологическо културно наследство“, „Архиви, музеи и публична история“ и „Балканистика“.
- Обучение в докторска програма „Исторически изследвания“. Успешен прием и зачисляване на петима нови докторанти в периода 24.03.2025 – 12.10.2026 г., от които трима в редовна и двама в задочна форма.
- Актуализиран план на специалност „Документалистика и архивистика“, приет с протокол на ФС от 12.05.2025 г. и утвърден с решение на АС от 19.05.2026 г. Актуализиран план на магистърски програми: „Архиви, музеи и публична история (редовно и задочно обучение)“, „Българската история в балкански и европейски контекст (специалисти и неспециалисти)“, приети с протокол на ФС от 12.05.2025 г. и утвърден с решение на АС от 19.05.2026 г; „История и цивилизации на Стария и Новия свят“.

2. **Научноизследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите от катедрата**

- Организиране и провеждане на национална конференция „Преходи и трансформации в историята“, 11 – 12 декември, Пловдив 2025 година, посветена на 30-годишнината от учредяването на катедра „История и археология“;

- Организиране и провеждане на дискусионен форум „Балкани – Кавказ“, 26.03.2026 г., Пловдив.
- Организиране и провеждане на кръгла маса под надслов „Непознатата епопея“, посветена на 150-годишнината от Априлското въстание, 19 май, Пловдив 2026 година.
- проекти с участие на членовете на катедрата:

- ФП25-ФИФ-002 „Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство“, ФНИ-ПУ, 2025-2026, ръководител: доц. Елица Стоилова; финансиран; доц. д-р Русалена Пенджекова-Христева, член на екипа
- Проект „XX национални студентски научни четения: Европейското културно-историческо наследство“, договор № ЧФ25-ФИФ-006, Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“, 2025, р-л: доц. д-р Димитър Димитров;
- Проект „XXI национални студентски научни четения: Европейското културно-историческо наследство“, договор № ЧФ26-ФИФ-005, Фонд „Научни изследвания“ при ПУ „Паисий Хилендарски“, 2026, р-л: доц. д-р Димитър Димитров;
- CEEPUS – Western Balkans, 2025 – 2026, доц. д-р В. Петрусенко международен/координатор.

- публикационна дейност на членовете на катедрата

През отчетния период публикационната дейност на преподавателския състав включва: 17 статии, 2 от които в световните бази данни WoS и Scopus.

- издателска дейност на катедрата (издания към катедрата, издадени книги, сборници, публикации с отворен достъп)

- Издаване на научното списание „Пловдивски исторически форум“ – кн. 1 за 2025 г. (със средства от магистърските програми към катедра „История и археология“).
- Издаване на сборник „XX-ти студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“ Пловдив, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025 ISSN 2367-5160;
- Издаване на албум с фотоисторията на Студентски историко-археологически клуб „Проф. Велизар Велков“ по повод 30-годишнината от създаването му със съставители доц. д-р Георги Митрев и докторант Кристиян Лъсков и с финансовата подкрепа на Поделение Научна и проектна дейност“ при ПУ „Паисий Хилендарски“, проект ЧФ24-ФИФ-005, с ръководител доц. д-р Георги Митрев.

- Членство в редколегии на:

- Пловдивски исторически форум; Thracia, ИБЦТ-БАН; Архивен преглед“; „Общество и здраве“; „Вестник Брянского государственного университета“, „История и современное мировозрение“; „Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS)“, „Ahwaz Journal of Linguistics Studies“, Ahwaz, Khusestan, IRAN, (Peer-Reviewed International Quarterly

Journal), „Studii Europene/European Studies Chisinau/ECSA“ Moldova, „L'Europe unie: History, International Relations“, EU Studies, Security Studies, Law

- участие в програма „Млади учени“ на членове на катедрата
- публични лекции на гост-преподаватели от наши и чужди университети

- Лекции на доц. Ана Тетруашвили European University of Georgia – март и октомври 2025 г.

- проведени лекции от членове на катедрата в Академия Ювентутис

- Доц. д-р Димитър Димитров – „Средновековното рицарство“ – юни 2025 г.

3. Международно сътрудничество

- мобилност на преподаватели от катедрата в: "Тракийски университет Демокрит", гр. Комотини, Гърция, 2025 г., в университета в Прищина (2025) и в университета в Тбилиси (Грузия);
- - 3 външни мобилности на преподаватели от European University of Georgia и Университета в Батуми, Грузия
- меморандум с Националния център за ръкописите на Грузия „Корнелий Кекелидзе“.

4. Академично развитие

- Назначени двама доценти на ½ щат по „История на България“ (с научни специалности в периодите „Средновековие“ и „1878 – 1944“) от 1.10.2025 г.
- Назначен асистент по „История на България“ (Българско Възраждане) от 1 март 2026 г.
- Успешно проведена процедура за придобиване на научно-образователната степен „доктор“ на Николай Карамихов (12.06 2025 г.)

5. Студентска и докторантска научноизследователска дейност

- участие в научни форуми

-участие на докторанти в организираната от катедра „История и археология“ конференция „Преходи и трансформации в историята“, 11 – 12 декември 2025 г.

- участие на студенти и докторанти в организираните от Студентски историко-археологически клуб „Проф. Велизар Велков“ съвместно с катедра „История и археология“ в:

XX-ти студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“. Пловдив, 25 – 26 октомври 2025 г.

- Участие на студенти в национална научна конференция „Васил Левски, българската емиграция и освобождението на България“, Карлово 20 – 21 ноември 2025 г.

- участие в проектна дейност

- 8 студентски публикации в Сборник „XX-ти студентски научни четения „Европейско културно-историческо наследство“. Пловдив, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2026.

➢ участие в други събития, организирани от катедрата

- участие на студенти в кандидатстудентската кампания на катедра „История и археология“ при организацията на ежегодните куизове за ученици и Ден на отворените врати за специалностите с исторически профил.

➢ дейност на студентски клуб „Проф. Велизар Велков“ към катедрата:

- организиране и участие в ежегодните национални студентски четения „Европейско културно-историческо наследство“; организиране на лекции и дискусии, експедиции, представяния на книги, студентски куиз, студентско кино и др.

6. Дейност на научноизследователски центрове към катедрата

- Към катедра „История и археология“ при ФИФ функционира *Център за изследване на историята и археологията на войната*.

7. Други дейности

- Участие на преподаватели от катедра „История и археология“ в редица обучителни семинари, организирани от НАОА, както и относно приложение на изкуствен интелект

- Участие на преподаватели в радио и телевизионни предавания на историческа тематика, както и в други публични изяви за популяризиране на историята и историческото образование сред обществеността;

- Сътрудничество с културни и образователни институции и учреждения в Пловдив като Териториално подразделение на ДА – Пловдив, РИМ – Пловдив, РАМ – Пловдив и др.

Изготвил:

/Д. Димитров/

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

Отчет за дейността на катедра „Социология и науки за човека“
за периода 24.03.2025 г. - 12.10.2026 г.

1. **Образователна дейност** *(акредитационни процедури, промени в учебни планове, утвърждаване на нови учебни програми)*

През пролетта на 2025 г. Катедра „Социология и науки за човека“ започна интензивна подготовка за съдържателно и структурно обновяване на учебните планове и учебните програми на администрираните от нея специалности. Тази дейност беше обвързана както с предстоящата акредитация на направления 3.1. и 1.3., така и с необходимостта от поставяне на нови образователни акценти, свързани с развитието на специфичните за Катедрата научни области, задълбочаващото се профилиране на академичния състав и въвеждането на нови дидактически форми, интегриращи образование, изследване и публично комуникиране на науката. Катедрата стъпи и на резултатите от социологическото проучване на Алумни-мрежата на специалност „Социология и науки за човека“, както и на становища и препоръки на членовете на Експертния съвет. Дейността на **Дидактическия семинар** към Катедрата беше структурирана чрез формиране на **три работни групи**, отговарящи за анализа на различните програмни компоненти в Учебните планове, както и чрез провеждане на **две целодневни сесии** на 3 юли и 16 юли 2025 г., посветени на разработване на дългосрочна образователна стратегия и детайлен преглед на учебната документация. През периода септември – декември 2025 г., в който бяха изготвени докладите по САНК и докладът-самооценка на направление 3.1., Катедрата завърши успешно процеса **по структурно и съдържателно обновяване на учебните планове и учебните програми на БП „Социология и науки за човека“, МП „Социоанализа и междучовешки отношения и ДП Социология (профил „Социология и науки за човека“).** В бакалавърската и магистърската програма беше разширен и обновен модулът, свързан с теренното упражняване на социологическите изследвания и подготовката на стажове в реална работна среда, бяха актуализирани и преформулирани компонентите в учебните програми, които създават „линкове“ между дисциплините и ги интегрират в модули, беше увеличен делът на избираемите дисциплини (съгласно препоръката на САНК) и др. В ДП „Социология“ беше изцяло обновено съдържанието на профил „Социология и науки за човека“. Освен това по инициатива на Катедрата учебният план на ДП беше структурно преработен така, че да гарантира в по-голяма степен успешно и своевременно завършване на докторската програма (чрез въвеждане на кредитна система, на повишени изисквания за участие на докторантите в научни форуми и т.н.). **Всички членове на Катедрата участваха ангажирано,**

инициативно и резултатно в изработването на доклада-самооценка и последващите процедури за акредитацията на направление 3.1., която приключи успешно през месец септември 2026 г. с присъждане на оценка 8,95 за БП и МП. През пролетта на 2026 г. Катедрата се включи активно в изготвянето на доклада-самооценка на направление 1.3., който беше предшестван **от обновяване на учебните програми и съдържанието на социологическия модул в учебния план на БП „Гражданско образование, философия и чужд език“.**

II. Научно-изследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите от катедрата

През периода 2025-2026 г. преподавателите от катедра „Социология и науки за човека“ развиват интензивна научно-изследователска дейност. Катедрата е организирала **две научни събития с национално значение**, юбилейната конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията" и заключителното събитие „Социологията като траектория на живота", както и **пет други събития, насочени към докторантите и студентите на катедрата**. Членовете ѝ имат **73 участия** в международни и национални научни форуми, проведени в България и в дванадесет други държави. Проектната дейност обхваща **пет проекта, два от които са ръководени от членове на катедрата**. За активната публикационна дейност свидетелстват **42 публикации,** сред които статии в списания с квартили Q1 и Q2 и глави в томове на международни издателства. Издателската дейност включва **пет издания, членство в редколегиите на пет научни списания и редактиране на две книжни поредици**. Лекционната дейност е представена от една публична лекция на гост-преподавател от Варшавския университет (д-р Мариана Боднарук), една лекция в Академия Ювентутис (доц. д-р Дарин Тенев) и четири лекции на членове на катедрата: лекционен курс и публична лекция на доц. д-р Дарин Тенев в два университета в Токио и две лекции на Елица Димитрова, в рамките на COST акция „Parental leave & sustainability" и на XVI Национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки. Следват изчерпателните данни за тези дейности.

- <u>проведени конференции, научни сесии, кръгли маси и други събития (име на научния форум, време и място на провеждане)</u>

- **организирани от катедра СНЧ конференции и научни събития**
  1. Национална научна конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет, 21-23 ноември, 2025, Пловдив, концепция на С. Събева

в рамките на която:

1. **Кръгла маса** Личности, поколения, епохи: залозите на социологията в Пловдив, участници: Мария Шнитер, Деян Деянов, Цветозар Томов, Андрей Райчев, Иван Чалъков, Кольо Коев, Модератори: Тихомир Митев, Светлана Събева
2. **Кръгла маса** "Социоанализа на идеологическото страдание (скици към един изследователски проект, с участници: Георги Медаров, Меги Попова, Сава Стефанов, Станимир Панайотов, Камен Каменов, Давид Демиревски, модератор: Радослав Даярски, концепция и организация - С. Събева
3. **Сесия** "Личности, поколения, епохи"
4. **Сесия** "Въобразената общност: „Кой" е възпитаник на Социология и науки за човека?"
5. **Сесия** "Декласации и социални загуби" с участието на членове на катедра Социология към СУ
6. **Алумни-среща** „Личности, поколения, епохи – залозите на социологията", модератори: Нина Николова, Милена Ташева
7. **Пленарен доклад** на Деян Деянов – Биографичната илюзия, биографичното illusio (междинна равносметка)
8. Домакини на „История и смисъл" – Светлана Събева и Паула Ангелова разговарят за феноменологията на късния Хусерл (**епизод от подкаста „КХ говори"**), модератор: Николай Колев

2. Заключително събитие „Социологията като траектория на живота", 21 април 2026 г., гр. Пловдив, вкл. **премиера** на едноименния електронен сборник от работата по проект „Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)" с ръководител доц. д-р Нина Николова, 2021-2026 г..

- **организирани от катедра СНЧ други събития**
    1. **Ден на отворените врати** „Социологията, човекът, гражданинът" на катедра Социология и науки за човека, Пловдив, 25 март 2025 г.
    2. **Семинар по експериментална хуманитаристика,** *Устойчивост и субект*, 8.05.2025, 10.30 ч., зала „Компас"
    3. **Семинар по експериментална хуманитаристика**, лекция на д-р Мариана Боднарук (Варшавски университет), 13.11.2025, 11.30 ч., зала „Компас"
    4. **Семинар по експериментална хуманитаристика,** *Емоциите: реконфигурации (интердисциплинарни подходи),* **20.03.2026, 11.30 ч, зала „Компас"**

5. **Семинар по експериментална хуманитаристика,** Социологически перспективи върху българската идентичност: памет, криза и дигитални трансформации, 18.04.2026, 10.00 ч., зала „Компас“

- **участия в конференции и научни събития на членовете на катедра СНЧ**

2025

1. A. Yoncheva, S. Penkova, M. Tasheva, 2025. SHARED PARENTING AND ITS EFFECT ON BULGARIAN CHILDREN’S ACADEMIC ACHIEVEMENTS - ICERI2025 Proceedings - (ISBN: 978-84-09-78706-7) 18th annual International Conference of Education, Research and Innovation Dates: 10-12 November, 2025 Location: Seville, Spain
2. Alexandrova-Karamanova, A., Dimitrova, E., Yordanova, T., Kotzeva, T., & Paunova-Markova, E. Adolescent emotional responses and coping with the COVID-19 pandemic. 39th Annual Conference of the European Health Psychology Society “Putting Health Psychology to Work: Prevention, Practice and Policy”, August 26-29, 2025, Groningen, the Netherlands
3. Dimitrova, E. “Bulgarian parents’ attitudes towards shared parental leave and work-life balance. Perspectives on the (new) norms in the family and partner relationships”. Conference “From Stability to Fluidity: Contemporary Sociological Perspectives on 'Normality' in 21st Century Societies", organized on the 50th anniversary of the Institute of Sociology, 10–11 September 2025, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia.
4. Dimitrova, E. Labour Market Participation: Parental Leave in Bulgaria and the Specifics of Mothers’ Return to Employment. Joint panel of the Department of Economics and the Department of statistics and econometrics, Faculty of economics and business administration (FEBA) „Macroeconomic modelling: labour market, demographic challenges and growth“, 21.11.2025, Sofia University St. Kliment Ohridski.
5. Dimitrova, E. Tatyana Kotzeva, T., Georgieva, I., Ilieva, I. Post-leave job-related security, orientations, practices and pathways towards parental leave in Bulgaria. International Network on Leave Policies & Research Annual Seminar “Challenges of leave policies and social sustainability”. Vilnius, Lithuania, 12-13.06.2025
6. Kadieva, L., Penkova, S., Tasheva, M. 2025. THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AND ITS INCLUSION IN UNIVERSITY PROGRAMS: APPROACHES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES. IN: ICERI2025 Proceedings (ISBN: 978-84-09-78706-7) 18th annual International Conference of Education, Research and Innovation, Dates: 10-12 November, 2025, Location: Seville, Spain
7. Karamanova, A., Dimitrova, E., Yordanova, T., Kotzeva, T., & Paunova-Markova, E. Life changes due to the COVID-19 pandemic and their impact on adolescents: A qualitative analysis of a nationally representative sample. 19th European Congress of Psychology, July 01-04, 2025, Paphos, Cyprus: Alexandrova

8. Kotzeva, T., Dimitrova, E., Ilieva, I., Georgieva, I. (New) Fathers in Bulgaria: Towards More Equal Participation in Childcare and More Shared Parental Leave. 5th ISA Forum of Sociology (6-11 July 2025), Rabat, Morocco.
9. Angelova, P. 2025. The Stakes of Critical Phenomenology. В: „Съвременни феноменологични перспективи върху социалното“, СУ „Св. Климент Охридски”, 24.10.2025
10. Александрова-Караманова, А. Димитрова, Йорданова, Т. „Какво споделиха юношите за промените в живота си, емоциите си и начините си на справяне: резултати от качествения модул“. Кръгла маса "КОВИД-19 И ЮНОШИТЕ. Ефекти върху психичното здраве, здравното поведение, социалните връзки и академичното справяне"., 11.12.2025 г., ИИНЧ-БАН
11. Димитрова, Е. „Ефекти върху рисковото здравно поведение на юношите: пушене и електронни цигари, употреба на алкохол и канабис:. Кръгла маса "КОВИД-19 И ЮНОШИТЕ. Ефекти върху психичното здраве, здравното поведение, социалните връзки и академичното справяне"., 11.12.2025 г., ИИНЧ-БАН
12. Димитрова, Е. 2025. Платените отпуски за отглеждане на дете в международна сравнителна перспектива - политики и ползваемост. Юбилейна научна конференция „Преосмисляне на политиката в променящия се свят“, посветена на 35-годишнината на катедра „Политология“. УНСС, 26 ноември 2025 г. гр. София
13. Димитрова, Е., Моралийска-Николова, Ст. ДИНАМИКА НА РАЖДАЕМОСТТА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2011-2023 г. Мерки за преодоляване на демографската криза - 7 години по-късно. **Докладът е представен в Парламента на 30.04.2025 г.**
14. Калоян Ганев, Елица Димитрова, Георги Камбуров, Георги Кочарков, Пламен Ненов, Ралица Симеонова-Ганева. Актуални демографски тенденции в България. Презентацията е част от експертен доклад на тема „Демографски предизвикателства пред българската икономика“, подготвен от екип на Съвета за икономически анализи (СИА). 06.03.2025 г. Представяне пред Междуведомствената група за мониторинг на изпълнението на „Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.)“
15. Николова, Н. 2025. Въобразената общност СНЧ, доклад на научна конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет, 21-23 ноември 2025 г., гр. Пловдив
16. Николова, Н. 2026. „Социология и науки за човека за ученици“, научно съобщение на Ден на отворените врати „Социологията, човекът, гражданинът“ на катедра Социология и науки за човека, Пловдив, 25 март 2025 г.

17. Пенкова, С., Ташева. М. 2025. Съдокладчици на доклад „ Антропобиотната общност в контекста на биокултурните наследства: по примера на пчелите и хората“, разработен за участие в Научна конференция КУЛТУРНИ ПЕЙЗАЖИ: ПРИРОДА, ПАМЕТ И НАСЛЕДСТВО, 14 ноември 2025, Заседателна зала, Ректорат,, етаж 1, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, заключително събитие по проект „Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство“ (ФП2025-ФИФ-002)
18. Събева, С. 2025. „Кой и как се страхува от трансцеденталната редукция?“ Научно изказване в рамките на дискусия на тема „Феноменологични пробуждания“, поредица „Философски вечери“. Събитие на Издателска къща КХ – Критика и Хуманизъм и Гьоте-институт, София, 13.03.2025 г.
19. Събева, С. 2025. „Социални фрагментации и рефлексивен хабитус“. Доклад в рамките на научна конференция на тема „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет, 21-23 ноември, 2025, Пловдив
20. Събева, С. 2025. Научно изказване в рамките на дискусия на тема „Хана Арент: философия и страст“ поредица „Философски вечери“. Събитие на Издателска къща КХ – Критика и Хуманизъм и Гьоте-институт, София, 4.12.2025 г.
21. Събева, С. 2025. Участие в научен подкаст: „Игри на истории: Хана Арент“, подкаст „КХ ГОВОРИ“, еп. 30, 4 декември 2025, Гьоте-институт, София,
22. Събева, С. 2025. Участие в научен подкаст: „История и смисъл: феноменология“, подкаст „КХ ГОВОРИ“, еп. 29, 24 ноември 2025, ПУ „П. Хилендарски“, Пловдив
23. Ташева, М. 2025. „Тогава все още не разбирах…“ – доклад в Сесия 1 Въобразената общност: „Кой“ е възпитаник на Социология и науки за човека? в панел СОЦИОАНАЛИЗАТА КАТО КРИТИЧЕСКА НАУКА: АКТУАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ на НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ МЕТАМОРФОЗИТЕ НА СВЕТА, ЗАЛОЗИТЕ НА СОЦИОЛОГИЯТА посветена на 30-годишнината от създаването на специалност „Социология“ в Пловдивски университет зала Компас, ПУ „Паисий Хилендарски“ (Ректорат), 21-23 ноември 2025 г.
24. Ташева, М. 2025. Лишеност и социална уязвимост – доклад в рамките на Научна сесия МОДУСИ НА ПРЕЖИВЯВАНЕ НА СВЕТА И СОЦИАЛНА УЯЗВИМОСТ НА ЖЕРТВИТЕ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ, 4 юли 2025, Ректорат на ПУ, организирана в рамките на Лятна практика НЕРАВЕНСТВА И СОЦИАЛНИ СТРАДАНИЯ, Пловдив, 4 - 11 юли 2025 г.
25. Ташева, М. 2025. Структурната принуда върху хабитуса: анализ на един емпиричен опит за изход от противоречието – доклад в НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ „БЪДЕЩЕ В КАПАНА НА ВЪГЛЕРОДНОТО МИНАЛО“, Пловдив, 24-25.06.2025 г. – заключително събитие за 1 етап по проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало”, финансиран

по Стратегическата научноизследователска и иновативна програма за развитие – Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми (ДУЕкос) - точка 3.4 „Научни изследвания с потенциал за иновации или трансфер на знания/интелектуална собственост“ от МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“

26. Тенев, Д. 2025. Българо-японска конференция „Creation, the World: Ends, Beginnings“. Организирана от Боян Манчев, Дарин Тенев, Юджи Нишияма и Футоши Хошино, проведена в НБУ, 15 март 2025 г., София. Дискутант на доклада на Ханако Такаяма и участник в кръгла маса.
27. Тенев, Д. 2025. Кръгла маса с Дан Захави и Софи Лойдолт на тема „Съвременни феноменологически перспективи за социалното“, организирана от Борис Пантев, катедра „Философия“, ФФ, СУ, Св. Кл. Охридски“, София, 24 октомври 2025 г. Представен доклад: “Doing We – A Phenomenological Question to Social Ontology”
28. Тенев, Д. 2025. Международна конференция „Countering Segmentarity. 1st International Deleuze and Guattari Studies Conference in the Balkans, организирана от Institut za Filozofiju I drustvenu teoriju, Белградски университет, 24-25 април 2025, Белград.Представен доклад: “The Three Concepts of Phantasm in Deleuze’s Philosophy”
29. Тенев, Д. 2025. Международна конференция „Българската японистика в унисон с променящия се свят: 35 години специалност Японистика в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, организирана от катедра „Японистика“, ФКНФ, СУ, Св. Кл. Охридски“, София, 16-17 октомври 2025 г. Представен доклад: “Poetics of Disappearance, or the Cats of Terayama Shuji”
30. Тенев, Д. 2025. Международна конференция „Действие и бездействие в езика, литературата и културата“, организирана от ФСлФ, СУ, 20-22 май 2025 г., София. Представен доклад: „Умора и литература: отново за литературната потенциалност“
31. Тенев, Д. 2025. Международна японистична конференция “Theorizing Japanese Literature: Modality, Adaptation, and Gender”, организирана от Катедра „Теория на литературата“ с проект към Японската фондация, 25-27 август 2025 г., София. Представен доклад:「ストーリーの可能態と主人公の可能態の狭間―川上弘美『某』を読む」
32. Тенев, Д. 2025. Микроконференция „Състоянието на четенето в България“, организирана от Културния център на СУ, 17 март 2025, София. Представен доклад: „Читателят в текста на съвременната българска литература“
33. Тенев, Д. 2025. Национална конференция „Автотекстуалност и цитат“, организирана от катедра „Теория на литературата“, ФСлФ, СУ, и секция „Теория на литературата“, Институт по литература, БАН, 27-28 февруари 2025 г., София. Представен доклад: „Автомоделирането на „Четирите квартета“ на Т. С. Елиът“

34. Тенев, Д. 2025. Национална конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, посветена на 30 годишнината от създаването на специалност „Социология“ в Пловдивския университет, организирана от катедри СНЧ и СПИИ, ФИФ, ПУ, 21-23 ноември 2025, Пловдив. Представен доклад: „Социоаналитичен разговор – наратологични и реторически инструменти за анализ“
35. Тенев, Д. 2025. Национална конференция „Съвременната българска литература и нейните читатели“, организирана от Културния център към СУ, 24-25 ноември 2025 г., София. Представен доклад: „За една тенденция в етнофем жанра. Бележки върху *Нишка* на Виктория Бешлийска“

2026

1. Dimitrova, E. 2026. Attitudes Towards Immigrants in European Societies. Individual Level and Contextual Effects. 17th Conference of the European Sociological Association “Strengthening Democracies: Social Action, Solidarity, and Sustainable Futures”, 25-28 August 2026, Warsaw, Poland
2. Dimitrova, E. 2026. Changing Values and Norms about Childcare and Parental Leave Arrangements in Bulgaria. Insights from a qualitative study. “Population Dynamics in the Global North and the Global South: Age structural transitions, migration, and changing place”. Mid-Term Conference of the International Sociological Association (ISA). Research Committee on Sociology of Population (RC41), Madrid, 10-11 September 2026
3. Dimitrova, E. 2026. Social Inequalities in Parental Leave Arrangements, Flexible Working Time, and Telework in Bulgaria: Insights from a Qualitative Study. 21st International & Interdisciplinary International Conference “Toward an Intelligent Society: Challenges and Opportunities’” , 22-23 May2026 , Gjakova, Kosovo
4. Elitsa Dimitrova, 2026. Parental leave arrangements and social integration of families from diverse backgrounds in recent European societies. Results from multilevel analysis. European Population Conference 2026, 3-6 June 2026, Bologna, Italy (poster presentation)
5. Elitsa Dimitrova, Tatyana Kotzeva, Dr. Dimiter Katsarski, Kalina Ilieva, 2026. Parental Leave Arrangements and Changing Gender Role Models in Childcare, Housework and Parental Employment in Bulgaria: Results from a Qualitative Study
6. Neykova, N., Dimitrova, E. Kirova, A. 2026. Conceptualizing Intimacy: Young People’s Perceptions of Intimate Relationships in Contemporary Bulgarian Context. 17th Conference of the European Sociological Association “Strengthening Democracies: Social Action, Solidarity, and Sustainable Futures”, 25-28 August 2026, Warsaw, Poland
7. Tsoneva, M., Dimitrova, E. Haralampiev, K. 2026. Anxieties of Ageing in Southeastern Europe”, Sofia, September 10-12, 2026, SU St. Kliment Ohridski

8. Ангелова, П. 2026. Участие в кръгла маса с проф. Александър Шнел, Theoretical PhenomenologyToday, СУ „Св. Климент Охридски”, 15.05.2026 г. (национален)
9. Ангелова, П. 2026. Феноменологични бележки върху рефлексивните и афективни залози на проекта - доклад в Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…“ и премиера на „Социологията като траектория на живота“ – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ
10. Димитрова, Е. 2026. „Актуални демографски тенденции в България. Фокус върху развойни тенденции и източници на информация в подкрепа на политиките, основани на научни факти и данни по отношение на платения родителски отпуск в България“. Доклад, представен на заседание на Междуведомствената група за мониторинг на изпълнението на Националната демографска стратегия – 02.04.2026 г., гр. София, Министерство на труда и социалната политика на РБългария.
11. Димитрова, Е. 2026. „Триангулация на перспективи към родителските отпуски в България. Резултати от емпирично изследване чрез качествени методи“. XVII национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки, 11-13 май 2026 г.“ ИИНЧ – БАН.
12. Димитрова, Е. 2026. 1st International Online Conference on Societies, 21 - 23 January 2026 (CET). Poster presentation Dimitrova, E., Equal in Sharing, Unequal in Care: Social Differences in Attitudes toward Shared Parental Leave in European Societies
13. Димитрова, Е. 2026. Кризи на интимността и не/нормативни модели в отношенията между младите хора. Семинар “Култури на интимността на младите хора”, 28.09.2026 г., София, СУ „Св. Климент Охридски“
14. Димитрова, Е. 2026. Рефлексии върху резултати от емпирично изследване: насоки за изграждане на алумни-мрежа и препоръки - доклад в Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…“ и премиера на „Социологията като траектория на живота“ – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ
15. Николова, Н. 2026 – За понятието „възпитаник на Социология/Социология и науки за човека“ - доклад в Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…“ и премиера на „Социологията като траектория на живота“ – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ

16. Ставру Ст., “*Разваляне на договорите поради неизпълнение. Преглед на актуалната практика на ВКС*” – лектор в целодневен лекционен семинар, организатор: Център за обучение на адвокати “Кръстю Цончев”, място на провеждане: гр. София, ул. „Цар Калоян“ № 8, ет. 4 (12 март 2026): програма;
17. Ставру Ст., 2026. “*Болестта в детските приказки: наративни подходи към уязвимостта (лекция)*” – научен доклад в Лятна академия за социална справедливост и приобщаващо лидерство, организатори: Нов български университет и Тръст за социална алтернатива, място на провеждане: гр. София, Нов български университет, корпус 2, зала “111”, 03-05 септември 2026 (03 септември 2026): програма и обява;
18. Ставру Ст., 2026. “*Договорът за дарение. Преглед на актуалната практика на ВКС*” – лектор в целодневен лекционен семинар, организатор: Център за обучение на адвокати “Кръстю Цончев”, място на провеждане: гр. София, ул. „Цар Калоян“ № 8, ет. 4 (23 април 2026);
19. Ставру Ст., 2026. “*Заместващото майчинство: правото между произхода и съдбата*” – лектор в публична академична лекция, организатор: Клуб на юриста “Теодор Пиперков”, СУ “Св. Климент Охридски”, място на провеждане: гр. София, Ректорат, Заседателна зала 2, единадесета публична академична лекция от поредицата “Право и бъдеще”, организирана от Клуб на юриста “Теодор Пиперков” (18 март 2026);
20. Ставру Ст., 2026. “*Климагогика: метеорологичен прочит и в правото*” – предварително подготвено изказване в семинар, посветен на книгата на Маргарита Серафимова “Литературата във властта на метеорологията”, организатор: Институт по литература, БАН, място на провеждане: гр. София, Ректорат на СУ “Св. Климент Охридски”, зала 2 (25 февруари 2026);
19. Ставру Ст., 2026. “*Отказ от наследство. Преглед на актуалната практика на ВКС*” – лектор в целодневен лекционен семинар, организатор: Център за обучение на адвокати “Кръстю Цончев”, място на провеждане: гр. София, ул. „Цар Калоян“ № 8, ет. 4 (19 февруари 2026).
21. Ставру Ст., 2026. “*Невроданни: технологиите, волята и конституирането на правния субект*” – лектор в публична академична лекция, организатор: Клуб на юриста “Теодор Пиперков”, СУ “Св. Климент Охридски”, място на провеждане: гр. София, Ректорат, Заседателна зала 2, единадесета публична академична лекция от поредицата “Право и бъдеще”, организирана от Клуб на юриста “Теодор Пиперков” (23 април 2026);
22. Ставру Ст., 2026. “*От първи курс в ЮФ до първото дело LEXEBRA: експертната правни система за съдебна практика*” – доклад в сесия на Кръжок по информационно право към ЮФ на СУ “Св. Климент Охридски”, място на провеждане: гр. София, Ректорат, Конферентна зала (03 април 2026);

23. Ставру Ст., 2026. "*От толерантност към МИРО-сърдие*" – доклад в XV Научна конференция на Велик Приорат България на тема "От толерантност към милосърдие", организатор: Командерия "Св. Георги Победоносец", място на провеждане: гр. София, Хотел "Витоша", Конферентна зала (18 април 2026);
24. Ставру Ст., 2026. "*Приказка без край: волята на детето между световете на правото и литературата*" – научен доклад в научна конференция "Волята в правото", организатори: катедра "Теория и история на държавата и правото" и катедра "Наказателноправни науки", СУ "Св. Климент Охридски", място на провеждане: гр. София, Ректорат, Конферентна зала (03 април 2026);
25. Ставру Ст., 2026. "*Съдията и ИИ: Рискове и възможности*" – научен доклад в "Използване на Изкуствения интелект (ИИ) в правосъдието" (28.04.2026), организатор: Съюз на съдиите в България, място на провеждане: гр. Велико Търново, Гранд Хотел & Терме Велико Търново (28 април 2026);
10. Ставру Ст., 2026. "*Новото човешко: произход, употреби, бъдеще*" – участник в публична дискусия, съставляваща част от форума "Литературни срещи" (23-25.04.2026), организатор: Фондация "Протечи София", място на провеждане: гр. София, City Stage (24 април 2026);
26. Ставру Ст., 2026. "*Фантастичното в правото*" – научен доклад в научен семинар в рамките на инициативата "Литература и право", организатори: секция "Етически изследвания", Институт по философия и социология при Българска академия на науката и катедра "Теория на литературата", Факултет по славянски филологии при СУ "СВ. Климент Охридски", място на провеждане: гр. София, Ректорат, Нова конферентна зала (29 април 2026);
27. Ставру Ст., 2026."*Климагогиката и случаят „Дороти": естетиката на Изумрудения град и съпротивителният климатичен реализъм*" – научен доклад във Втора национална научна конференция по проект "Бъдеще в капана на въглеродното минало", организатор: ПУ „Паисий Хилендарски", Философско-исторически факултет, място на провеждане: гр. Пловдив, Пловдивски университет "Паисий Хилендарски", Ректорат, зала "Компас", 15-16 май 2026 (16 май 2026);
28. Събева, С. 2026. Социално-рефлексивен хабитус и встъпването в следата на симптома: социоаналитическото интервю - доклад в Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…" и премиера на „Социологията като траектория на живота" – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ

29. Събева, С. 2026. Хусерловата интенционална аналитика и ретроактивната конституция на откритието. Доклад пред Семинар по философска логика, 20.06.2026. Академична ризома „Критика и хуманизъм“, София.
30. Ташева, М. 2026. За уникалните въплъщения на рефлексивния хабитус – доклад в презентация за Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…“ и премиера на „Социологията като траектория на живота“ – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ
31. Ташева, М. 2026. НЕВЪЗМОЖНИ ИЗБОРИ И ПРАКТИЧЕСКА ЛОГИКА НА „НАСЛЕДНИЦИТЕ“ НА КОМПЛЕКС МАРИЦА-ИЗТОК – доклад и презентация на ВТОРА НАЦИОНАЛНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ, проведена на 15-16.05.2026 г., в ПУ, Ректорат, зала Компас по проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало”, финансиран по Стратегическата научноизследователска и иновативна програма за развитие – Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми (ДУЕкос) - точка 3.4 „Научни изследвания с потенциал за иновации или трансфер на знания/интелектуална собственост“ от МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“
32. Тенев, Д. 2026. 18th Deleuze and Guattari Studies International Conference, held at Panteion University, Department of Communication, Media and Culture, Athens, 10-12 July 2026. Представен доклад: “Exhaustion, Possibility, and Literature”
33. Тенев, Д. 2026. 9th Derrida Today International Conference, held at École Normale Supérieure, Paris, 13-17 July 2026. Представен доклад: Jacques Derrida’s *différance* and Kimura Bin’s *aida*: Intermittent Intersections
34. Тенев, Д. 2026. The EAJS Conference, 27-30 August 2026, Poznan, Poland. Представен доклад: The Modal Structure of Quest in Tawada Yoko’s Trilogy
35. Тенев, Д. 2026. Българо-японски научен форум *The extraordinary, the event. Radical Figures in Contemporary Philosophy and Art*, организиран от УПИЗ „Център за теория на изкуствата и съвременни художествени практики“, в партньорство с Източноазиатската академия за нови либерални изкуства (EAA) на Токийския университет, 19-20 март 2026 г., Нов български университет, София. Представен доклад: “Meaning and Event: The Present of Fiction and the Powers of the False”
36. Тенев, Д. 2026. Непредсказаното приключение - доклад в Заключително събитие „Защото утре започва от вчера…“ и премиера на „Социологията като траектория на живота“ – сборник с материали от работата по проект Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай), 21 април 2026, 307 с.з., Ректорат, ПУ

- **<u>проекти с участие на членовете на катедрата (име на проекта, научен ръководител, средства, привлечени за катедрата/факултета от проекта)</u>**

- **проекти, ръководени от членове на катедра СНЧ**

1. „Социология и науки за човека – едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“ с ръководител доц. д-р Нина Николова, 2021-2026 г., 117 726,00 лв. и допълнителни средства в размер на 29872,93 лв. за закупуване на ДМА и ДНМА. - участници са членовете и докторанти на катедра СНЧ
2. „Социоанализа на идеологическото страдание“, изследователски проект на Институт за критически теории на свръхмодерността и Институт по социоанализа, 2025 – 2026, научен ръководител Светлана Събева, участници са докторанти, магистранти и асистенти на катедра СНЧ

- **участия на членове на СНЧ в проекти**

1. Проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало”, финансиран по Стратегическата научноизследователска и иновативна програма за развитие – Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми (ДУЕкос) - точка 3.4 „Научни изследвания с потенциал за иновации или трансфер на знания/интелектуална собственост“ от МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“, ръководител доц. д-р Валентин Аспарухов, 2024-2026 г., 200 000,00 лв., изследователи от катедра СНЧ - Ставру, С., Ташева М.
2. Ташева М., Участие в проект „Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство“ (ФП2025-ФИФ-002), доц. д-р Елица Стоилова, 2025-2026 г., изследовател
3. Ташева, М. 2026. 5. ПРОЕКТ BG05SFPR001-3.002-0001 „ОТ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ КЪМ ЗАЕТОСТ“ на МОН (Студентски практики) (2026-), Академичен наставник от катедра Социология и науки за човека към ФИФ на ПУ

- **<u>публикационна дейност на членовете на катедрата</u>**

2025

1. A. Yoncheva, S. Penkova, M. Tasheva, 2025. SHARED PARENTING AND ITS EFFECT ON BULGARIAN CHILDREN’S ACADEMIC ACHIEVEMENTS - ICERI2025 Proceedings - pages 3395-3404, https://doi.org/10.21125/iceri.2025.1063
2. Angelova, P., 2025. “Paysages affectifs : figures d'une anthropologie phénoménologique de Marc Richir”, in: Mesnil, J., Lang, P., Perrier, J.-F. (eds.), La pensée de Marc Richir : Une phénoménologie du réel. Grenoble : Jerôme Millon, ISBN: 978-2-84137-440-3, pp. 139-152.
3. Angelova, P., 2025. “The Existential Spatiality: From Integration of Spaces to Movements of Life”, in: Niemann, L. & Sitsch, M. (hg.). Phänomenalität Leib Welt. Gedanken über Grundmotive und Ränder der Phänomenologie. Liber amicorum für Karel Novotný. Nordhausen: Traugott Bautz GmbH, ISBN: 978-3-68911-049-9, pp. 116-128.

4. Angelova, P., 2025. « Notes phénoménologiques sur l'animalité de l'humain », в: Philosophiques. Revue de la Société de philosophie du Québec, ISSN: 1492-1391, vol. 52/1, printemps 2025, pp. 197-205.
5. Darin Tenev, "Awai to shite no kouzou, arui wa moumoku no yogensha Tiresias", *Limitrophe*, Vol. 4, 2025, pp. 105-116.
6. Darin Tenev, "Basic Operations of Model Building", In: Robert Matthias Erdbeer, Veit Hagenmeyer, Klaus Stierstorfer (Eds.), *Modelling the Energy Transitions: Cultures, Visions, Narratives*, Palgrave Macmillan, 2025, pp. 99-114.
7. Darin Tenev, "The Concept of Phantasm in the Work of Derrida", *Filosofiya*, Vol. 34, 2/ 2025, pp. 196-208.
8. Dimitrova, E., Kotzeva, T., & Ilieva, K. (2025). Bulgaria country note. In Dobrotić, I., Blum, S., Kaufmann, G., Koslowski, A., Moss, P., & Valentova, M. (Eds.). (2025). 21st International Review of Leave Policies and Research 2025, pp. 113-125. https://doi.org/10.31235/osf.io/5c42d_v1
9. Dimitrova, E.; Zaborskis, A. 2025. Parenting and Child/Adolescent Development: Current Updates and Global Perspectives: Second Edition. Children 2026, 13, 1213. https://doi.org/10.3390/children13091213 (SJR 2025 - 0.748, Q1 – Pediatrics Perinatology and Child Health)
10. Kadieva, L., Penkova, S., Tasheva, M. 2025. THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AND ITS INCLUSION IN UNIVERSITY PROGRAMS: APPROACHES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES. IN: ICERI2025 Proceedings - pages 3370-3377, https://doi.org/10.21125/iceri.2025.1059
11. Penkova, S., Stoilova, E., Tasheva, M. (2025). Specifics of the biocultural approach and its potential for interdisciplinary studies: on the example of anthropobiotic community. In: Ecologia Balkanica, 17/1, 281-290. Scopus (SJR- (Q4))
12. Ангелова, П., 2025. „Невидимите сцени на опита. Бележки върху Пробуждания", в: Социологически проблеми 2/57, стр. 742-751; https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1390748
13. Дарин Тенев „Дяволско. Фрагменти върху „Доктор Фаустус" на Томас Ман", *Литературен вестник*, 28.05-03.06. 2025 г., бр. 22, с. 11-12.
14. Дарин Тенев, „Едип различно и отново и отново по-различно (Потенциите на историята във версията на Дюренмат)", Във: *Фигури на несъзнаваното. Сборник с текстове от академичния семинар „Литература и психоанализа" (2016-2025)*, Съст. Мария Калинова, Богдана Паскалева, Стефан Гончаров, Елица Цигорийна, София: УИ „Св. Св. Климент Охридски", 2025, с.23-39.
15. Дарин Тенев, „Отвръщането на кръга. Бележки върху *Венецианския търговец*", *Литературна мисъл*, 2/ 2025, с. 58-73.

16. Дарин Тенев, „Химеричната библиотека“, *Литературен вестник*, 16-23. 04.2025, бр. 15, с. 9, 1Darin Tenev, “Khimaira-gari, arui wa Derrida no kaibutsutachi”*Limitrophe*, Vol. 6, 2025, pp. 56-65.
17. Николова, Н., Ташева, М., Събева, С., Димитрова, Е.. 2025. „МИНАЛОТО Е ОНОВА, КОЕТО ОЩЕ НЕ Е БИЛО“. ОБЩНОСТ И ОБЩА ИСТОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЦИТЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИОЛОГИЯ/СОЦИОЛОГИЯ И НАУКИ ЗА ЧОВЕКА. В: ХУМАНИТАРНОТО И СОЦИАЛНОТО ПОЗНАНИЕ – РАЗКАЗИ И ХОРИЗОНТИ. В: СБОРНИК С ДОКЛАДИ ОТ НАУЧНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ, ПОСВЕТЕНА НА 20-ГОДИШНИНАТА ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ КЪМ ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“, Пловдив, 15 – 17 май 2024 г. (съставители доц. д-р Георги Митрев,доц. д-р Стоян Антонов, доц. д-р Меглена Златкова), ISBN 978-619-7768-54-1, 2025, Пловдивско университетско издателство, с. 61-84.
18. Пенкова, С., Ташева, М. 2025. АНТРОПОБИОТНАТА ОБЩНОСТ В КОНТЕКСТА НА БИОКУЛТУРНИТЕ НАСЛЕДСТВА: КЪМ ПРЕОСМИСЛЯНЕ НА ПОНЯТИЕТО „ЗЕЛЕН ХАБИТУС“ ПО ПРИМЕРА НА ПЧЕЛИТЕ И ХОРАТА. В: ХУМАНИТАРНОТО И СОЦИАЛНОТО ПОЗНАНИЕ – РАЗКАЗИ И ХОРИЗОНТИ. СБОРНИК С ДОКЛАДИ ОТ НАУЧНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ, ПОСВЕТЕНА НА 20-ГОДИШНИНАТА ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ КЪМ ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“, Пловдив, 15 – 17 май 2024 г. (съставители доц. д-р Георги Митрев,доц. д-р Стоян Антонов, доц. д-р Меглена Златкова), ISBN 978-619-7768-54-1, 2025, Пловдивско университетско издателство, с. 242-278.

2026

1. Darin Tenev, “ ‘Wareware’ no awai – Kimura Bin to Derrida”, *Limitrophe*, Vol. 9, 2026, pp. 121-131.
2. Dimitrova, E., Kotzeva, T., Nenova, G. 2026. “Parental leave policies through the sustainability lens – Bulgarian parents’ perspectives”. In: Koslowski, A., A-Z. Duvander, A. Doucet (Eds.) Care, Leave Policies, and Social Sustainability throughout the Life Course. UCL – Press, accepted for publication (под печат).
3. Elitsa Dimitrova & Apolinaras Zaborskis, 2026. "Immigrant Status, Family Support, and Psychoactive Substance Use Among Adolescents: A Multilevel Analysis of the Cross-National HBSC Study Data," Societies, MDPI, vol. 16(3), pages 1-21, March. (SJR 2025 - 0.535, Q2 – Social Sciences)
4. Kotzeva, T., Dimitrova, E., & Ilieva, K. (2026). Changing Fatherhood: Social Differences in Parental Leave Uptake and Childcare Participation Among Bulgarian Men. Social

Inclusion, 14, Article 10845. https://doi.org/10.17645/si.10845 - IF: 1.2, SJR 2025 - 0.435, Q2 - Sociology and Political Sciences. https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100442094&tip=sid&exact=no 3. (Q2)

5. Ангелова, П., 2026. „Хоризонтите на социоанализата и въпросът за ‚малкото' страдание", в: Николова, Н., Ташева, М., Тенев, Д. (съст.), Социологията като траектория на живота, София: КХ – Критика и Хуманизъм, стр. 41-57.
6. Бунджалова, Б., Ангелова, П. 2026. Социоанализа на нас самите и диагностика на обществото. Хетеродоксия, кн. 5 (под печат).
7. Гозе, Т., Ноден, Ж., Громан, Т., Сермолач, М., Ангелова, П., 2026. „Афективност и шизофрения", в: Социологически проблеми 1/58, стр. 331-347.
8. Дарин Тенев, „За една тенденция в етнофем жанра. Бележки върху *Нишка* на Виктория Бешлийска", 2/ 2026, с. 87-106.
9. Деянов, Д., **Събева, С.**, Петков, Т. 2026. Психопатологията на всекидневния живот като проблем пред социоанализата. *Хетеродоксия*, 3 (под печат).
10. Димитрова, Е. 2026, Мнения и нагласи относно професионалната реализация и изграждането на алумни мрежа на възпитаниците на специалност „Социология/ Социология и науки за човека" в ПУ",. В: Николова, Н., Ташева, М., Тенев. Д. (съст.) 2026. Социологията като траектория на живота. София, ИК „Критика и хуманизъм". стр. 149-186.
11. Димитрова, Е. 2026. От аудиторията към професионалния свят: нагласи към обучението и професионална реализация на завършилите "Пловдивската социология". сп. Хетеродоксия, под печат.
12. Димитрова, Е. 2026. Платените отпуски за отглеждане на дете в международна сравнителна перспектива - политики и ползваемост. В: Сборник с доклади от Юбилейна научна конференция – 35 години катедра „Политология " „Преосмисляне на политиката в променящия се свят". София: Академично издателство УНСС. ISBN 978-619-06-0005-3 (твърда подвързия) ISBN 978-619-06- 0006-0 (pdf) - за електронна книга; ISBN 978-619-06-0007-7 (CD), стр. 298-311.
13. Димитрова, Е. 2026. Триангулация на перспективи към родителските отпуски в България. Резултати от емпирично изследване чрез качествени методи. В: „Сборник с доклади от XVII национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки, 11-13 май 2026 г." София, ИИНЧ – БАН. (под печат)
14. Николова, Н. 2026. Афективната общност. В: Социологията като траектория на живота. Сборник, представящ работата по проект „Социология и науки за човека: едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)". ИК КХ - Критика и хуманизъм. ISBN 978 954 587 279 2

15. Николова, Н. 2026. Въобразяваната общност. Хетеродоксия, кн. 5 (под печат).
16. Николова, Н., Ташева, М. 2026. Към едно разширено разбиране за професията „социолог“. В: Николова, Н., Ташева, М., Тенев, Д. (съст.). 2026. Социологията като траектория на живота. Сборник, представящ работата по проект „Социология и науки за човека: едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“. ИК КХ Критика и хуманизъм, (електронен сборник) ISBN 978 954 587 279 2
17. Николова, Н., Ташева, М. 2026. Трябва ли да ни тревожи това, че 63% от дипломираните социолози заявяват, че изобщо не са работили по специалността? Отвъд числата: как да разбираме професията социолог. В: Хетеродоксия, кн. 5/2026 г., (под печат)
18. Ставру, Ст., 2026. „*Алумни на неуспелите: възпитаниците и двете ядра на университета*” – В: Николова, Н., М. Ташева, Д. Тенев (съст.) Социологията като траектория на живота (сборник), София: ИК “Критика и хуманизъм”, ISBN 978 954 587 279 2, 2026, с. 59-78;
19. Събева, С. 2026. „Социология и науки за човека“ и битките за рефлексивността. В: Николова, Н., Ташева, М., Тенев, Д. (съст.). *Социологията като траектория на живота*. София, ИК „Критика и хуманизъм“.
20. Събева, С. 2026. „Чувствах се изгубен“: изпускането на следата на симптома. В: Николова, Н., Ташева, М., Тенев, Д. (съст.). *Социологията като траектория на живота*. София, ИК „Критика и хуманизъм“.
21. Събева, С. 2026. Социално-рефлексивен хабитус: изграждане на едно отворено понятие. *Хетеродоксия*, 3 (под печат).
22. Ташева, М. 2026. .„Тогава все още не разбирах…“. В: Николова, Н., Ташева, М., Тенев, Д. (съст.). 2026. Социологията като траектория на живота. Сборник, представящ работата по проект „Социология и науки за човека: едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“. ИК КХ Критика и хуманизъм, (електронен сборник) ISBN 978 954 587 279 2
23. Ташева, М. 2026. Отрицанието като лишеност: практико-логическо проблематизиране на социално породеното страдание. В: Хетеродоксия, кн. 5/2026 г., (под печат)

- **<u>издателска дейност на катедрата (издания към катедрата, издадени книги, сборници, публикации с отворен достъп)</u>**

1. Dimitrova, E. (Guest editor). Child and Family Welfare Regimes and Policies in the Context of Migration, Multiculturalism, and Cultural Diversity, https://www.mdpi.com/journal/societies/special_issues/NS9VAJF5YY

2. Dimitrova, E. Zaborskis, A. (Guest editors). Parenting and Child/Adolescent Development: Current Updates and Global Perspectives: Second Edition. https://www.mdpi.com/2227-9067/13/9/1213
3. Анна Александрова-Караманова, Елица Димитрова, Татяна Йорданова, Татяна Коцева, Красимира Минева и Емануела Паунова-Маркова. „Ковид-19 и юношите: порастване по време на пандемия" с автори. Издател: Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов", ISBN 978-619-245-643-6 (print) и ISBN 978-619-245-644-3 (e-book).
4. Бунджулова, Б., Ангелова, П. 2026 (съст.) 2026. Социоанализа на самите нас и диагностика на обществото. Тематичен брой на списание *Хетеродоксия,* 3 (под печат)
5. Николова, Н., Ташева, М., Тенев. Д. (съст.) 2026. Социологията като траектория на живота. Сборник, представящ работата по проект „Социология и науки за човека: едно възможно реасемблиране на социалното познание в началото на 21 век (изследване на случай)“. ИК КХ - Критика и хуманизъм. ISBN 978 954 587 279 2

- **<u>членство в редколегии</u>**

1. Събева, С. Член на редколегия на сп. Социологически проблеми
2. Събева, С. Член на редколегия на сп. Хетеродоксия.
3. Николова, Н. Отговорен редактор на две поредици в ИК КХ – Критика и Хуманизъм:

3.1. „Зигмунт Фройд – случаи“

3. 2. Теоретични пространства

4. Димитрова, Е. Член на редколегия на сп. Население
5. Ангелова, П., DIVINATIO: ISSN: 1310-9456
6. Ангелова, П., AUC INTERPRETATIONES: ISSN: 1804-624X, E-ISSN: 2464-6504
7. Ангелова, П. Член на редколегия на сп. Хетеродоксия.

- участие в програма „Млади учени“ на членове на катедрата

- **<u>публични лекции на гост-преподаватели от наши и чужди университети</u>**

1. д-р Мариана Боднарук (Варшавски университет): Transing Late Antique Lives: Intersectionality, Trans and Feminist Methodologies; 13.11.2025, 11.30 ч., зала „Компас“. Организатори: Паула Ангелова, Станимир Панайотов; Модератор: д-р Станимир Панайотов

- **<u>проведени лекции от членове на катедрата в Академия Ювентутис</u>**

1. Методика на извършване на научното изследване, изследователски методи и модели - доц. д-р Дарин Тенев, 2026 г.

- **<u>проведени лекции от членове на катедрата и др. дейности и изяви</u>**

1. Лекция в чужбина на доц. д-р Дарин Тенев - 19-23 януари 2026 г., Tokyo University, Tokyo (лекционен курс: 猫の比較文学 (Japanese Cats in the Garden of World Literature)
2. Лекция в чужбина на доц. д-р Дарин Тенев - 28 януари 2026 г., Tokyo Metropolitan University, Tokyo (Публична лекция на тема 「「われわれ」のあわい—木村敏とデリダ」 („Междината на „ние“ – Кимура Бин и Жак Дерида“)
3. Лекция на Dimitrova, E. - Parenting Leave Policies in Bulgaria and Inequalities. OOC – COST Action “Parental leave & sustainability”, 19.12.2025, online.
4. Лекция на Димитрова, Е. - „Социални различия в здравната самооценка на населението в България. Възможности за приложение на ЕСС“. Уъркшоп към XVI Национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки „Многообразните общности: индивидуални, социални, културни, политически и икономически различия“, 12.06.2025 г.
5. Николова, Н. 2026. Как срещнах Фуко? *Литературен вестник*, бр. 27.
6. Николова, Н. Участие в подкаст на тема „Моята сингуларност, нашата сингуларност“ (по повод новоизлязлата книга на Андреас Реквиц „Общество на сингуларностите“) - епизод на видео-подкаста КХ ГОВОРИ, ноември 2025, София, ИК КХ – Критика и хуманизъм.
7. Николова, Н. Участие в подкаст на тема „Алумни: университетът и неговите възпитаници“ (представящ резултатите от проекта „Социология и науки за човека: едно възможно реасамблиране на социалното познание в началото на 21-ви век (изследване на случай)“) - съвместна инициатива на Ratio BG, Предизвикай правото! и катедра „Социология и науки за човека“ към ПУ „Паисий Хилендарски“, март 2025, София.
8. **<u>Научни преводи:</u>** Жак Дерида, *Животното, което следователно съм*, прев. Дарин Тенев, София: СОНМ, 2026.

III. Международно сътрудничество

През периода 2025-2026 г. международното сътрудничество на катедра „Социология и науки за човека" се осъществява преди всичко чрез създаване и поддържане на международни научни мрежи и други форми на сътрудничество. Отчетени са пет такива форми с участието на двама преподаватели. В областта на феноменологията и нейните клинични приложения Паула Ангелова се включва в три международни обучителни формата: лятното училище Phenomenology in Mental Health (2025 г.) и обучителния курс Clinical Phenomenology (2026–2027 г.) на Theoretical Laboratory in Phenomenology and Mental Health, както и Лятното феноменологично училище на Association Internationale de Phénoménologie във Франция (2026

г.). Сътрудничеството с японски академични институции е представено от лекционния курс на проф. д-р Дарин Тенев в Токийския университет и публичната му лекция в Токийския столичен университет (януари 2026 г.). Тези форми се допълват от трайни партньорства, отразени в останалите раздели на отчета: участие в COST акция „Parental leave & sustainability" и в International Network on Leave Policies and Research, съвместни публикации с чуждестранни автори, гост-редакторство на два специални броя на международни списания, членство в редколегии на издания с международен профил (Divinatio, AUC Interpretationes), българо-японски научни форуми с партньори от Токийския университет и гостуване на лектор от Варшавския университет.

- мобилност на преподаватели от катедрата
- външна мобилност
- **създадени международни научни мрежи и други форми на сътрудничество**

2025

1. Phenomenology in mental health. Transdisciplinary approaches and qualitative research, лятно училище организирано от Theoretical Laboratory in Phenomenology and Mental Health, 9-13.06.2025 г. - Ангелова, П. - участник

2026

1. Ангелова, П. Участие в обучителен курс Clinical Phenomenology, организиран от Theoretical Laboratory in Phenomenology and Mental Health, 12.09.2026-27.03.2027, (онлайн).
2. Ангелова, П. Участие в Лятно феноменологично училище, организирано от Association Internationale de Phénoménologie, 21-24.07.2026, Димон, Франция.
3. Тенев, Д. Лекционен курс: 猫の比較文学 (Japanese Cats in the Garden of World Literature), 19-23 януари 2026 г., Tokyo University, Tokyo.
4. Тенев, Д. Публична лекция на тема われわれ」のあわい—木村敏とデリダ」(„Междината на „ние“ – Кимура Бин и Жак Дерида“), 28 януари 2026 г., Tokyo Metropolitan University, Tokyo.

IV. Академично развитие

През отчетния период не са проведени процедури за израстване и разширяване на академичния състав. Това обаче е наложително да се случи в следващата конкурса сесия на ПУ, тъй като през 2027 г. година съставът на Катедрата ще включва двама нехабилитирани преподаватели, двама преподаватели в пенсионна възраст и трима колеги на половин щат, т.е.

състав, който е на границата на институционалната стабилност. Катедрата заявява потребността от провеждане на конкурс за редовен „доцент“ по базисни социологически дисциплини в първата конкурсна сесия през 2027 г.

V. Студентска и докторантска научно-изследователска дейност

През периода 2025-2026 г. студентите, магистрантите и докторантите на катедра “Социология и науки за човека” развиват активна **научно-изследователска дейност**. *Десет студенти* от различни курсове на БП Социология и науки за човека, *двамата магистранти* и *четиримата редовни докторанти*, както и докторант, отчислен с право на защита са се включили в *дванадесет научни форума*, сред които международни и национални конференции; докторантски конференции; кръгли маси изцяло с участие на магистранти, докторанти, млади учени и изследователи; студентски научни сесии и др. **Семинарът по експериментална хуманитаристика** - форумът за изява на младите изследователи към катедрата - е организирал *една публична лекция* на чуждестранен гост-лектор и *три сесии* с участие на магистрантите и докторантите, представили чрез *седем доклада* своята изследователска работа. Младите изследователи са неразделна част и от **проектната дейност** на катедрата, включвайки се в *двата й проекта* („*Социология и науки за човека: едно възможно реасамблиране на социалното познание в началото на 21-ви век (изследване на случай)*“, изследователски проект на Катедра „Социология и науки за човека“ към ПУ „П. Хилендарски“ с научен ръководител: Нина Николова, финансиран от Фонд Научни изследвания, МОН, 2021 – 2026 и „*Социоанализа на идеологическото страдание*“, изследователски проект на Институт за критически теории на свръхмодерността и Институт по социоанализа, 2025 – 2026 с научен ръководител Светлана Събева), като изследователският екип на втория проект е съставен изцяло от магистранти, докторанти, млади учени и изследователи. *Петте публикации* на редовните докторанти в рецензирани и реферирани издания, в сборници и периодични издания свидетелстват за активната им **публикационна дейност**.

- **<u>участие на студенти и докторанти в научни форуми</u>**

1. „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, Научна конференция, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет, 21-23 ноември 2025, Пловдив. Участвали студенти и докторанти: Деница Цветанова, Камен Каменов, Сава Стефанов и Ася Захариева
2. Кръгла маса “Социоанализа на идеологическото страдание (скици към един изследователски проект, с участници: Георги Медаров, Меги Попова, Сава Стефанов, Станимир Панайотов, Камен Каменов, Давид Демиревски, модератор: Радослав Даярски, проведена в рамките на „Метаморфозите на света, залозите на социологията“,

Научна конференция, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет, 21-23 ноември, Пловдив

3. Ежегодна СТУДЕНТСКА НАУЧНА СЕСИЯ “НЕРАВЕНСТВА И СОЦИАЛНИ СТРАДАНИЯ”, тема за 2025 г.: МОДУСИ НА ПРЕЖИВЯВАНЕ НА СВЕТА И СОЦИАЛНА УЯЗВИМОСТ НА ЖЕРТВИТЕ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ, Пловдив, 26 септември 2025 г., 306 к.з., участвали студенти от БП СНЧ Джани Маджиров, Рени Кузмова, Мия Димитрова, Беатрис Великова, Валерия Сотирова, Ема Николова, Мартина Сотирова
4. Ежегодна СТУДЕНТСКА НАУЧНА СЕСИЯ “НЕРАВЕНСТВА И СОЦИАЛНИ СТРАДАНИЯ”, тема за 2026 г.: “МОДУСИ НА ПРЕЖИВЯВАНЕ НА СВЕТА И СОЦИАЛНА УЯЗВИМОСТ НА ЖЕРТВИТЕ НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ”, Пловдив, 18 септември 2026 г., 307 с.з., участвали студенти от БП СНЧ - Кристиян Гечев, София Цонева
5. Мария Георгиева, 30.05. 2025 г. Докторантски дебюти 2025 г. – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Участие с доклад на тема: „Влиянието на Другия в екзистенциалната психоанализа на Жан-Пол Сартр“.
6. Мария Георгиева, 27-28.09. 2025г. Конференция ДЕСО 2025 – Медицински университет Пловдив. Участие с доклад „Симптомът в полето на психиатрията и екзистенциалната психоанализа“.
7. Мария Георгиева, 23-24. 10. 2025 г. Юбилейна международна конференция на Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Участие с доклад на тема: „Погледът срещу неавтентичността: от философия към психоанализа“.
8. Мария Георгиева, 20-21. 10. 2025 г. Международна конференция „Философия, наука, ценности 2“ на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Участие с доклад на тема: „Емоцията като проблем пред психоанализата“.
9. Мария Георгиева, 11.05. 2026 г. Участие с доклад на XVII Национална школа за докторанти и млади изследователи в социалните науки. Тема: Емоцията като проблем пред екзистенциалната психоанализа.
10. Мария Георгиева, 15.05. 2026г. Конференция „Изобретени наследства – Технологии и терени. Тема: Другият, следата и трансгенерационната травма: конструиране на наследство и памет.
11. Мария Георгиева, 22.05. 2026 г. Национална научна конференция „На острова на думите: история и модерност“. Тема: Екзистенциалният островитянин и ролята на Другия в *При закрити врата*“.
12. Мария Георгиева, 26.09. 2026г. Трета национална научна конференция „Език и наука“. Тема на доклад: Езикът на Липсата: от психоанализа към епигенетика. МУ-Пловдив .

- **участие на студенти, магистранти и докторанти в проектна дейност**

1. „Социология и науки за човека: едно възможно реасамблиране на социалното познание в началото на 21-ви век (изследване на случай)“, изследователски проект на Катедра „Социология и науки за човека“ към ПУ „П. Хилендарски“, научен ръководител: Нина Николова, финансиран от Фонд Научни изследвания, МОН, 2021 – 2026 - Ася Захариева, редовен докторант, изследовател
2. „Социоанализа на идеологическото страдание“, изследователски проект на Институт за критически теории на свръхмодерността и Институт по социоанализа, 2025 – 2026, научен ръководител Светлана Събева - Сава Стефанов - редовен докторант, Камен Каменов магистрант и настоящ редовен докторант, Давид Демиревски - магистрант, Радослав Даярски - докторант, отчислен с право на защита

- **публикации на студенти и докторанти**

1. Захариева, А., „Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти“ в сборник „Социологията като траектория на живота“ в съставителство на Нина Николова, Милена Ташева и Дарин Тенев, ИК Критика и Хуманизъм, 2026;
2. Захариева, А., “Метаморфозите на света, залозите на социологията: тридневна юбилейна научна конференция по случай 30 години от основаването на специалност „Социология“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски““ в сборник „Социологията като траектория на живота“ в съставителство на Нина Николова, Милена Ташева и Дарин Тенев, ИК Критика и Хуманизъм, 2026.
3. Георгиева, М., *Влиянието на Другия в екзистенциалната психоанализа на Жан-Пол Сартр*, В: Докторантски дебюти 2025., Пловдив: Пловдивско университетско издателство.
4. Георгиева, М., *Симптомът в полето на психиатрията и екзистенциалната психоанализа*, В: Сборник доклади „Език и наука“, Пловдив: Медицински университет – Пловдив, 2026.
5. Георгиева, М., *Епигенетичният код на психичното заболяване: от ген към феномен*, Кайрос, Пловдив: Пловдивско университетско издателство, 2026.

- участие в други събития, организирани от катедрата
- **дейност на студентски клуб към катедрата:**

Семинар по експериментална хуманитаристика

1. **Дейности на *Семинара по експериментална хуманитаристика* към катедра Социология и науки за човека, ръководител Паула Ангелова за 2025 г.:**

1.1. Устойчивост и субект, 8.05.2025, 10.30 ч., зала „Компас”

Радослав Даярски - доклад “Върху понятието за субект”

Сава Стефанов - доклад “Устойчивостта: новата стратегия за сигурност”

1.2. Публична лекция на д-р Мариана Боднарук (Варшавски университет): Transing Late Antique Lives: Intersectionality, Trans and Feminist Methodologies. Организатори: Паула Ангелова, Станимир Панайотов; Модератор: д-р Станимир Панайотов, 13.11.2025, 11.30 ч., зала „Компас“

2. **Дейности на Семинара по експериментална хуманитаристика към катедра Социология и науки за човека, ръководител Паула Ангелова, за 2026 г.:**

2.1. Емоциите: реконфигурации (интердисциплинарни подходи) 20.03.2026, 11.30 ч, зала „Компас“

Мария Георгиева - доклад „Емоцията като проблем пред психоанализата и психиатрията“

Ася Захариева - доклад „Емоцията между човека и технологията: психоаналитични и социологически перспективи“

Организатор: Паула Ангелова; Модератор: Паула Ангелова

2.2. Социологически перспективи върху българската идентичност: памет, криза и дигитални трансформации, 18.04.2026, 10.00 ч., зала „Компас“

Давид Демиревски - доклад “Българската идентичност през медийния дебат за Паметника на съветската армия”

Тодор Кръстев - доклад “Социологически поглед върху политическата криза в България след 2020 година”

Камен Каменов - доклад „Технологии на себе си и предприемаческо Аз при адаптацията на публичната дигитална идентичност“

Организатори: Паула Ангелова, Камен Каменов; Модератор: Паула Ангелова

VI. Дейност на научно-изследователски центрове към катедрата

Дейността на Катедра „Социология и науки за човека“ е тясно обвързана с изследователските и издателските програми на **Института по социоанализа** (към ПУ и Фондация „Критика и хуманизъм“), както и с тези на другите институции от Академична ризома „Критика и хуманизъм“ (Институт за критически теории на свръхмодерността, Катедра „Философия“, Сектор по философска логика, списание *Хетеродоксия* и др.). През юли 2025 г. и юли 2026 г. Катедрата продължи традицията за провеждане на летните практики по „Социоанализа и психоанализа“ за бакалаври и магистри съвместно с Института, като интегрира темите на летните практики с актуалните проекти на Института, посветени на

социоанализата на идеологическото страдание и социоанализата на самонаследяването. Сътрудничеството между Института, Катедрата и изследователски екип от Катедра „Социология“ на СУ, който работи в областта на социологията на социалните загуби, намери израз в две значими академични прояви: подготовката и провеждането на панела „Социоанализата като критическа наука: актуални изследвания“ в рамките на юбилейната конференция „Метаморфозите на света, залозите на социологията“, посветена на 30-годишнината от създаването на специалност Социология в Пловдивски университет (21-23 ноември 2025, Пловдив), както и реализацията на тематичния брой на списание *Хетеродоксия* „Социоанализа на самите нас и диагностика на обществото“, под съставителството на д-р Боряна Бунджулова (СУ) и д-р Паула Ангелова (ПУ), който предстои да излезе от печат през ноември 2026 г. През 2025 г. Катедра „Социология и науки за човека“ създаде **Лаборатория за визуални изследвания** (с действащ youtube канал), в рамките на която се съхранява и непрекъснато се обогатява визуален архив – на разположение за анализ на преподаватели и студенти от целия факултет. В рамките на лабораторията се разработва и визуалната идентичност на катедрата (лого, слоган, арт-дизайни на плакати, брошура, корица за сборник, рекламни материали и др.), както и уебсайта, в който е вградена дигитална Мрежа „Алумни“ и онлайн анкета.

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

Отчет за дейността на катедра „Приложна и институционална социология“

за периода 24.03.2025 г. - 12.10.2026 г.

През отчетния период катедра “Приложна и институционална социология” продължи работата по реализация на визията за развитието ѝ. В началото на 2025 г. бе приета Стратегия за развитие на катедрата, която през ноември 2025 г. бе актуализирана и съгласувана с новата Стратегия за развитие на ПН 3.1. В настоящия отчет за работата на катедрата ще бъдат отбелязани основни дейности, резултати и постижения на звеното и неговия състав в няколко направления: 1) Образователна дейност; 2) Научно-изследователска дейност; 3) Международно сътрудничество; 4) Академично развитие; 5) Студентска и докторантска научно-изследователска дейност; 6) Дейност на научно-изследователски центрове към катедрата; 7) Други дейности *(*художествено-творчески, чествания, благотворителни инициативи и др.*)*

1. **Образователна дейност** *(акредитационни процедури, промени в учебни планове, утвърждаване на нови учебни програми)*

През отчетния период катедра Приложна и институционална социология администрира образователни програми в трите образователни степени – 3 бакалавърски програми, 1 магистърска и 1 докторска (в партньорство с катедра „Социология и науки за човека“). Това са бакалавърските програми „Социология на правото, икономиката и иновациите“ и „Европейски изследвания, програми и проекти“ в ПН 3.1. и „География, технологии и предприемачество“ в ПН 1.3., магистърска програма „Европейски изследвания (Социология на ЕС)“ в ПН 3.1. и докторска програма „Социология“ (профил „Приложна и институционална социология“, в ПН 3.1.). Подаден е за акредитация проект за нова магистърска програма – „Комуникация на науката и изследователската дейност“.

През 2025 г. и 2026 г. катедрата участва в подготовка на процедури по външен и вътрешен одит (26.11.2025 г. и 15.05.2026 г.) и в процедури по програмна акредитация (10.2025-06.2026 г.) на ПН 1.3. и ПН 3.1.

С цел издигането на качеството на обучение и образователните продукти, през отчетния период са актуализирани учебните планове (вкл. близо 90% от учебните програми) на всички специалности, администрирани от катедра „Приложна и институционална социология“. (протоколи на ФС на ФИФ: Протокол №214/23.03.2026 г. и АС на ПУ: Протокол №34/27.04.2026 г.; протоколи на ФС на ФИФ: Протокол №211/28.11.2025 г. и АС на ПУ)

2. **Научно-изследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите от катедрата.**

През отчетния период съставът на катедра „Приложна и институционална социология“ реализира разнообразна изследователска дейност в различни направления.

Катедра „Приложна и институционална социология“ участва в **организацията на научни конференции и форуми**.

1. Юбилейната конференция на специалност Социология - “Метаморфозите на света, залозите на социологията”, 21-23 ноември 2025 г., съорганизатор, заедно с катедра „Социология и науки за човека“.

2. „Двадесет и пет години студентски изследователски практики „Наука, технологии, иновации“ (Конференция, посветена на тридесетгодишния юбилей на специалност Социология в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и юбилея на студентската практика „Наука, технологии, иновации“) – 10.06.2025 г., зала Компас, ПУ. В конференцията участваха студенти, докторанти и млади учени от катедрата, както и утвърдени учени от ПУ и други образователни и научни институции от страната.

Съставът на катедрата е публикувал 1 монография, 1 сборник (учебно помагало), 5 статии с импакт фактор, 7 статии в реферирани списания.

Монографии:

1. Пенкова, С. 2025. *Фигури на дистинктивността. Фигури на афективността.* Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“.

2. Митев, Т, (съставител) 2025. Социални изследвания на науката и технологиите. Антология, Том II. Университетско издателство «Паисий Хилендарски». ISBN 978-619-7768-33-6.

Публикации:

1. А. Дончева, Предговор, Fallor ergo sum. В чест на Георги Каприев, съст. Антоанета Дончева, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2025, ISBN 978-954-07-6055-1, 9-11 стр.
2. Hristozova , D., & Kovacheva, S. (2025). The Role of Learning Experiences for the School-to-Work Transitions of Young People in Vulnerable Situations in Bulgaria. Postmodernism Problems, 15(2), 139-163.
3. Kadieva, L., Penkova, S., Tasheva, M. 2025. THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AND ITS INCLUSION IN UNIVERSITY PROGRAMS: APPROACHES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES. *ICERI2025 Proceedings*, pp. 3370-3377.
4. Markova, E. (2026). Social Change in the Covid-19 Era: A Retrospective. Sociologica, 20(2), 247–264. https://doi.org/10.60923/issn. – (Scopus и WoS)
5. Mitev, Tchalakov et al. 2025. Air quality control in Plovdiv, Bulgaria: the citizens’ awareness. Results from a pilot quantitative study. ECOLOGIA BALKANICA, 2025, Vol. 17, Issue 1. https://eb.bio.uni-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2025/08/eb20251225.pdf - (Scopus)

6. Nanov, Plamen. 2025. The Demodernization of Turkey under Recep Tayyip Erdogan. Études balkaniques (Sofia) 2025, N 2, pp. 544 – 566. https://doi.org/10.62761/645.EB.LXI2.09 - (Scopus)
7. Penkova, S., Stoilova, E., Tasheva, M. 2025. Specifics of the biocultural approach and its potential for interdisciplinary studies: on the example of anthropobiotic community. In: *Ecologia Balkanica*, Vol. 17, Issue 1, pp. 281-290. (WoS).
8. Yoncheva, A., Penkova, S., Tasheva, M. (2025) SHARED PARENTING AND ITS EFFECT ON BULGARIAN CHILDREN'S ACADEMIC ACHIEVEMENTS, *ICERI2025 Proceedings*, pp. 3395-3404.
9. Антоанета Дончева & Георги Каприев, Всеобхватното и тайната: Карл Ясперс и Рене Магрит, Списание „Философия", ISSN: 0861–6302 (Print), 1314–8559 (Online), декември, 2025 - (Scopus)
10. Нанов, П. 2025. Демодернизация на Турция при управлението на Реджеп Тайип Ердоган. В: *Турската модерност – политически, социални и културни измерения (XIX-XX век)*, съст. и ред. К. Пеева, София: Институт за Балканистика с център по Тракология, БАН, стр. 420-445.
11. Пенкова, С. 2025. Жизнените преходи в контекста на перформативността: взаимното проникване на тела, пространства и неща при „вършенето" на преходи. В: Антонов, С., Митрев, Г. (съст.). *Хуманитарното и социалното познание - разкази и хоризонти.* Сборник от юбилейна конференция на ФИФ
12. Пенкова, С., Ташева, М. 2025. Антропобиотната общност в контекста на биокултурните наследства: към преосмисляне на понятието „зелен хабитус" по примера на пчелите и хората. В: Антонов, С., Митрев, Г. (съст.). *Хуманитарното и социалното познание - разкази и хоризонти.* Сборник от юбилейна конференция на ФИФ.

Съставът на катедрата взе участие в **научни конференции, сесии и кръгли маси**. Броят на **участията с доклади на конференции е 10. От тях 5 на международни форуми и 5 на национални.**

Международни:

1. Kadieva, L., Penkova, S., Tasheva, M. 2025. THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AND ITS INCLUSION IN UNIVERSITY PROGRAMS: APPROACHES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES. 18th annual International Conference of Education, Research and Innovation, 10-12 November, 2025, Seville, Spain.
2. Yoncheva, A., Penkova, S., Tasheva, M. (2025) SHARED PARENTING AND ITS EFFECT ON BULGARIAN CHILDREN'S ACADEMIC ACHIEVEMENTS. 18th annual

International Conference of Education, Research and Innovation, 10-12 November, 2025, Seville, Spain.

3. Дончева А., 2025, октомври – участие в международната конференция „75 Jahre Thomas Institut und Kölner Mediaevistentagung“ (10-11 октомври, Кьолн)

4. Дончева А; 2026, септември – участие в международната 45 Kölner Mediaevistentagung “Wahrheitspraktiken” (7-11 септември 2026, Кьолн)
5. Христов И; Геополитически щрихи - Китай в 21 век, XII International Academic Conference on "Diplomatic, Economic and Cultural Relations between China and Countries in Central and Eastern Europe", 10-11.10.2025 г.

Национални:

1. Пенкова, С. 2025. Всекидневното „вършене“ на социални различавания: проблемът за метода или как конструкциите на полово базираната социална уязвимост „правят неща“. Доклад на научна сесия Модуси на преживяване на света и социална уязвимост на жертвите на домашно насилие, 4 юли, Пловдивски университет.
2. Пенкова, С. 2025. Модуси на преживяване на света и форми на социално страдание и уязвимост. Доклад на научна сесия Модуси на преживяване на света и социална уязвимост на жертвите на домашно насилие, 4 юли, Пловдивски университет.
3. Пенкова, С., Стоилова, Е. Биокултурният подход и потенциалът му за интердисциплинарни изследвания. Доклад на конференеция Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистемите - ДУЕкоС, 3 юли 2025 г., хотел „Рамада“ (Пловдив).

4. Пенкова, С., Ташева, М. 2025. Антропобиотната общност в контекста на биокултурните наследства: по примера на пчелите и хората. Доклад на научна конференция Културни пейзажи: природа, памет и наследство, проведена на 14.11.2025 г. по проект „Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство“, ФП2025-ФИФ-002, финансирана от НПД към ПУ.
5. Христов И; Между глобалните трансформации и локалните предизвикателства: възможна ли е въобще социологията?; 21-23.11.2025 г., ПУ, Конференция, посветена на 30-години специалност Социология в ПУ.

Екипи и изследователи от катедра „Приложна и институционална социология“ участват в реализацията на **научно-изследователски проекти**. През отчетния период броят **международни проекти е 2, а националните - 4**.

Списък на проектите:

Международни:

1. Beating Cancer Inequalities through Literacy in Europe (CURTAIN). EU4Health Programme. Activity: EU4H-2024-PJ-02-2. Project: 101219448 — CURTAIN (Проф. д-р Иван Чалъков – ръководител на БГ екип. Членове: доц. д-р Тихомир Митев, ас. д-р Венелин Петров) - 80 604,06 €

2. Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation – 4P-CAN по конкурс HORIZON-MISS-2022-CANCER-01 (Research and Innovation actions supporting the implementation of the Mission on Cancer), програма Horizon Europe. Proposal number: 101104432 - 337 000,00 €

Национални:

1. Проект BG05SFPR001-3.002-0001 „От висше образование към заетост“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.

2. Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми (ДУЕкоС) по Програма „Стратегическа научно-изследователска и иновационна програма за развитие“ по процедура „Създаване на мрежа от висши изследователски университети“ - 30 626, 38 €

3. Проект „Конструиране и употреби на социо-екологичното наследство“, ФП2025-ФИФ-002,

Проекти за млади учени, докторанти и постдокторанти:

1. „Ролята на социологията в корпоративния свят“, Фонд Научни изследвания към Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, конкурс „Млади учени и постдокторанти 2025–2026 г.“ (доц. д-р Тихомир Митев – ръководител, членове на екипа: ас. д-р Дарена Христозова, ас. д-р Венелин Петров, докторант Севгин Хамидинска, магистър Петър Парапанов) - 14 776,34 €

В допълнение на това през отчетния период екипи и изследователи от катедра „Приложна и институционална социология“ **са подали 3 проектни предложения** (2 по международни конкурси, 1 по национални конкурси). Това са проектните предложения:

1. Citizen Science and Science Communication for European Policy Awareness (CiSciCo-EU) – ERASMUS-JMO-2026-HEI-TCH-RSCH-MODULE – нефинансиран. (доц. д-р Тихомир Митев –

ръководител; доц. д-р Габриела Йорданова, ас. д-р Венелин Петров, докторант Севгин Хамидинска – членове).

2. „Генеративният изкуствен интелект и трансформацията на механизмите за производство и валидиране на социалнонаучното познание. Към концептуален модел на AI-медиираните изследователски практики и възникващите методологически компетентности“. Фонд научни изследвания — Процедура BNSF-1.011 (2026) – очаква се класиране. (доц. д-р Екатерина Маркова – ръководител; доц. д-р Габриела Йорданова, доц. д-р Тихомир Митев, ас. д-р Венелин Петров, докторант Севгин Хамидинска, докторант Станислава Златарева-Квестаж – членове).

3. Инфраструктури на екстремни среди: Земя и открит космос. Конкурс за проекти по програми за двустранно сътрудничество – България–Австрия – 2026 г. на Фонд “Научни изследвания – очаква се класиране. (доц. д-р Тихомир Митев – ръководител; проф. д-р Иван Чалъков, д-р Ирина Поравко – членове).

- Членства в редакционни колегии:

1. Антоанета Дончева - член на редакционния съвет на https://philosophia-bg.com/ ...он – лайн списание по философия.

2. Стойка Пенкова – член на редакционния съвет на Списание „Caucasian Science Bridge“, Института социологии и регионоведения Южного федерального университета (Россия, г. Ростов-на-Дону) (ПИ No ФС77-72672 от 16 април 2018 г.)

През отчетния период гостува доц. д-р Андрей Кузнецов, който изнесе 2 лекции пред студенти и докторанти, обучаващи се в програмите, администрирани от катедрата.

29.04.2026 г. – проведена беше лекция на тема: „Невидимата архитектура на изкуствения интелект: Основи, фундаментални истини и етнография на алгоритмите“, с участието на студенти, докторанти и преподаватели. Лекцията бе организирана съвместно с Academia Iuventutis.

30.04.2026 г. – проведена беше лекция на тема: „Изчисления и експерименти: Как практически да въведем изкуствения интелект в лабораторните науки“ пред студенти и докторанти

3. **Международно сътрудничество**

- мобилност на преподаватели от катедрата

гл. ас. д-р Пламен Нанов – 15.09.2025 г. – 19.05.2025 г. – до гр. Лисабон, Португалия;

проф. д-р Иван Чалъков - 13.05.2026 г. - 16.05.2026 г. - до гр. Будва, Черна гора;

проф. д-р Иван Чалъков - 19.05.2026 г. - 27.05.2026 г. - до гр. Ереван, Армения;

проф. д-р Иван Чалъков - 23.06.2026 г. - 26.06.2026 г. - до гр. Париж, Франция.

- външна мобилност
- създадени международни научни мрежи и други форми на сътрудничество

4. **Академично развитие**

През отчетния период беше обявена една процедура за академично израстване за заемане на академичната длъжност „професор“, която приключи успешно с избора на проф. д-р Стойка Пенкова. Заключителното заседание се проведе на 20.03.2026 г.

5. Студентска и докторантска научно-изследователска дейност

Студентите и докторантите, обучаващи се в програмите, администрирани от катедра „Приложна и институционална социология“ развиват активна научно-изследователска дейност. През отчетния период тя се изразява в участия в конференции и научни форуми, изследователски проекти и публикации.

Те са реализирали **8 участия в научни форуми**.

1. Анелия Йончева, Онлайн включване в ICERI 2025. (м. ноември 2025 г.)
2. Анелия Йончева, участие в докторантски и постдокторантски четения по актуални проблеми на културното наследство под надслов „Многоликата наука - Disciplina variabilis“ (м. април 2026 г.). Тази година четенията ще се проведат на 19 - 20.11.2026 г. в УниБИТ.
3. Любомира Кадиева, Онлайн включване в ICERI 2025. (м. ноември 2025 г.)
4. Росица Антонова, Конференция на ФИФ по повод „30 години СОЦИОЛОГИЯ в ПУ“ : 21 - 23 ноември 2025 г. Метаморфозите на света, залозите на социологията“ „30 години СОЦИОЛОГИЯ в ПУ “- „Социология и науки за човека“ и „Приложна и институционална социология“;
5. Севгин Хамидинска, Конференция на ФИФ по повод „30 години СОЦИОЛОГИЯ в ПУ“ : 21 - 23 ноември 2025 г. Метаморфозите на света, залозите на социологията“ „30 години СОЦИОЛОГИЯ в ПУ “- „Социология и науки за човека“ и „Приложна и институционална социология“;
6. Севгин Хамидинска, Конференция “Заедно за въздуха, който дишаме”, 11 юни 2026 г., Поморие.

7. Стефка Златарева, конференция "Революции и Еволюции" на Студентски съвет към ПУ „Паисий Хилендарски“ на тема „Украинската „Революция на достойнството“ с доклад и постер.;
8. Стефка Златарева, доклад на тема: „Иновативни педагогически подходи“ в педагогическа конференция „Силата на образованието“, по НП „Без агресия за сигурна образователна среда“, проведена в ОУ "П.Р.Славейков"- В. Търново.

Те участват в **3 проекти**:

1. Севгин Хамидинска, „Ролята на социологията в корпоративния свят“ ;
2. Севгин Хамидинска, Дигитални устойчиви екосистеми – технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистеми (ДУЕкоС)
3. Севгин Хамидинска, Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation – 4P-CAN по конкурс HORIZON-MISS-2022-CANCER-01 (Research and Innovation actions supporting the implementation of the Mission on Cancer), програма Horizon Europe. Proposal number: 101104432

Студентите и докторантите имат **6 публикации**.

1. Kadieva, L., Penkova, S., Tasheva, M. 2025. THE PROBLEM OF DOMESTIC VIOLENCE AND ITS INCLUSION IN UNIVERSITY PROGRAMS: APPROACHES, CHALLENGES AND PERSPECTIVES. *ICERI2025 Proceedings,* pp. 3370-3377.
2. Yoncheva, A., Penkova, S., Tasheva, M. (2025) SHARED PARENTING AND ITS EFFECT ON BULGARIAN CHILDREN’S ACADEMIC ACHIEVEMENTS, *ICERI2025 Proceedings,* pp. 3395-3404.
3. Росица Антонова, Доклад на тема: Училищната институция като приложно поле на социологическа експертиза (перспективата на учителя-социолог) по повод 30 години социология в ПУ (предстои публикуване на доклада в юбилейния сборник)
4. Росица Антонова, Доклад от международна научна конференция „Революции и еволюции“. Тема на доклада: Дигитализация, компетентностно ориентирано училищно образование и проектно-базирано обучение: Между революцията и еволюцията - анализ на политики и практики. Прилагам: Потвърждение за прием на статия за публикация, издадено от организационния екип на международния научен форум “ РЕВОЛЮЦИИ И ЕВОЛЮЦИИ” от 29.06.2026 г. (предстои публикуване на доклада).
5. Росица Антонова, Публикация на научна статия по темата на дисертацията в юбилейния сборник 20 години философско-исторически факултет „Хуманитарното и социалното познание – разкази и хоризонти“, Пловдив 15 – 17 май 2024 г., Пловдивско университетско издателство. Доклад на тема: Нови дигитални технологии и неравенства в българското училищно образование

6. Станислава Квестаж, Innovations: Technological and Socio-Ethical Aspects of the Physical Integration between Humans and Artificial Intelligence January 2026 Sociological Problems Journal 58 (Issue 1):229-245 DOI: 10.66384/12844373.

В допълнение към това активно действа и кръжокът по Социология „Sancta simplicitas“, като форум и платформа, в която студентите и докторантите към катедрата се изявяват. Последните събития на кръжока са:

1. 10.04.2025 г. - публична лекция на тема "Образи, комуникации и социални процеси. Визуални измерения на социалното и социални измерения на публичното." Гост-лектори: докт. Севгин Хамидинска и Мартина Костелянчик от Нов български университет (режисьор, сценарист, продуцент);

2. 10.06.2025 г. - 25 години Студентската изследователска практика „Наука, технологии, иновации“;

3. м. октомври 2025 г. – представяне на текст по дисертацията на докторант Росица Антонова;

4. 06.11.2025 г. - Публична лекция на Елена Дариева: “Социология в действие: от проучването до реалните обществени промени”;

5. 7.05.2026 г. Публична лекция на Юлияна Горанова: „Зад кулисите на "тайните" данни: как агенция превръща въпроси в измерими решения“.

6. **Дейност на научно-изследователски центрове към катедрата**

През отчетния период преподаватели и докторанти работиха активно и към университетския център за високи постижения „Жан Моне“. Наред с научно-изследователската дейност по проектите, те се включиха и в полиси-активности и работа с местните общности при изпълнение на задачите по проекта Personalized CANcer Primary Prevention research through Citizen Participation and digitally enabled social innovation (4P-CAN). (проф. д-р Иван Чалъков (ръководител), доц. д-р Тихомир Митев, докторант Севгин Хамидинска, докторант Петко Калайджиев, студентите Петър Парапанов, Северина Калудова, Десислава Букова и Станислава Пирова)

1. На 25 октомври 2025 г. в заседателната зала на кметството в село Брягово, община Първомай, област Пловдив, се проведе първото събитие от „Фестивал на здравето“, организиран от Центъра за високи постижения „Жан Моне“ към Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Инициативата е част от дейностите по

международния проект 4P-CAN, насочен към повишаване на обществената информираност относно рисковите фактори и превенцията на онкологични заболявания.

2. На 30 октомври 2025 г. в читалището на с. Искра се проведе второто събитие от инициативата „Фестивал на здравето“, организирана от Центъра за високи постижения „Жан Моне“ към Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Събитието е част от дейностите по международния проект 4P-CAN, насочен към повишаване на обществената информираност относно рисковите фактори и превенцията на онкологични заболявания.

3. На 17 май 2026 г. в село Брягово се проведе второто издание на „Фестивал на здравето“ – инициатива по проект 4P-CAN на Центъра за върхови постижения „Жан Моне“ към Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, която събра учени, лекари, експерти и жители на селото в разговор за профилактиката, здравословния начин на живот и личната отговорност към здравето.

4. Две нови срещи, посветени на връзката между психичното и физическото здраве, превенцията и личната отговорност към начина на живот. Събитията се проведоха на 13 юни 2026 г. в село Брягово и на 2 юли в село Искра и събраха жители от двете населени места в открит разговор с експерти от различни области.

5. На 4 юли 2026 г. се проведе футболен турнир с деца между 12 г. и 14 г. от с. Брягово и с. Искра, част от инициативите за здраве по проект 4P CAN.

7. Други дейности *(художествено-творчески, честванията, благотворителни инициативи и др.)*

1. Дончева. А; Fallor ergo sum. В чест на Георги Каприев, съст. Антоанета Дончева, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2025, 615 стр. ISBN 978-954-07-6055-1
2. Дончева А., Гола, роман, Изток - Запад, 2026

ПРИЛОЖЕНИЕ 8

Отчет за дейността на катедра „Теология“ за периода 24.03.2025 г. - 12.10.2026 г.

8. **Образователна дейност** *(акредитационни процедури, промени в учебни планове, утвърждаване на нови учебни програми)*

Провежда се обучение в ПН 2.4. Религия и теология, както следва:

- бакалавърска програма „Теология“;
- магистърска програма „Православие – традиция и съвременност“, включително и с бройки държавна поръчка;
- докторска програма „Медицина, психология и вяра“, като в посочения период се обучават 11 докторанти, от които 5-ма в самостоятелна форма на обучение, 1 по ПМС 103/1993 и 5-ма в редовна форма. Веселина Ботева е отчислена през м. юни 2026 с право на защита и на 21 октомври ще бъде публичната такава.

В посочения период са предложени актуализации в учебните планове, основно в хорариума на дисциплините на БП и МП, за да се отговори на съотношението от 70% хабилитиран състав, извеждащ обучение, както и са правени единични постоянни промени и допълнение на списъците за ИД и ФД.

В периода 22-24 април 2026 година имаше посещение на ЕГ на НАОА за ПА на ПН 2.4. Оценката се очаква.

9. **Научно-изследователска, публикационна и проектна дейност на преподавателите от катедрата**

- проведени конференции, научни сесии, кръгли маси и други събития (име на научния форум, време и място на провеждане)
- проекти с участие на членовете на катедрата (име на проекта, научен ръководител, средства, привлечени за катедрата/факултета от проекта)
- публикационна дейност на членовете на катедрата
- издателска дейност на катедрата (издания към катедрата, издадени книги, сборници, публикации с отворен достъп)
- членство в редколегии
- участие в програма „Млади учени“ на членове на катедрата
- публични лекции на гост-преподаватели от наши и чужди университети
- проведени лекции от членове на катедрата в Академия Ювентутис

<u>Проекти, в които доц. д-р Адриана Любенова участва</u>

1. Международна конференция „Изкуствен интелект в образованието: Пътят към иновативно преподаване и учене“ на 31.10 и 01.11. 2025 г, Атина, Гърция
2. „История без граници: Съхраняване на българската памет в чужбина“, Дъблин, Ирландия - през 2025 и през м. март 2026

<u>Проекти, на които доц. д-р Адриана Любенова е ръководител</u>

1. Театрално-интерпретативни подходи при преподаване на литература и роден език в чуждоезикова среда – апробиране и създаване на образователни ресурси, Грузия

2. НП „Роден език и култура зад граница“ 2025-2026
3. Минало и бъдеще на българското-слово - ролята на майчиния език за българчета в чужбина“, Атиену, Кипър 2025-2026
4. STEM/STEAM/STREAM обучението - подготовка за бъдещето, Цариброд, Сърбия

Участие в научни семинари, конференции и други научни форуми*:

– като докладчик в международни/национални форуми;

1. Любенова Адриана. Визуальная когнитивность визобразительных искусствах: теория, методы, контексты. В Международная научная конференция «Строгановская школа в истории мировой и российской культуры. 200-летие РГХПУ им. С.Г.Строганова. (1825-2025)». 13-15 ноября 2025 г.
2. Любенова, Адриана, Магия и мозаики в византии: символика, практики и конфликты в II Международной научно-практической конференции «Святитель тихон задонский и современный мир: духовное наследие, культура, образование». 20 – 21 ноября 2025
3. Любенова, Адриана. Езикът като фактор в изграждането на идентичност сред българските общности в чужбина XXXI ЕПИСКОП-КОНСТАНТИНОВИ ЧЕТЕНИЯ, ШУМЕН, 15-16 май 2025 г.
4. Любенова, Адриана. Внедряването на ИИ в образователния процес, Международна конференция „Изкуствен интелект в образованието: Пътят към иновативно преподаване и учене“, 31.10-1.11 2025 г. Атина
5. Любенова, Адриана. Ползите и недостатъците на изкуствения интелект в учебната програма, Международна конференция „Пътят към иновативно преподаване и учене - с фокус преподаване на български език, история и география на България в чужбина", Гринуич, Великобритания, 04 до 06 април, 2025г.,
6. International Eurasian Symposium on Social science and art. ESSA VII: 4th INTERNATIONAL JURIED “MANAS” SOLO EXHIBITION, 10 – 11 October 2025, Bishkek / Kyrgyzstan
7. Ковачева, Ева. XII Международна научна конференция „Съвременният свят – постижения, рискове, иновации“, проведена на 09-11 април 2025 г. в РБ „Л. Каравелов“ - Русе. Участие с доклад на тема: *„Разкриване смисъла на ‚светлината‘ и ‚тъмнината‘ при обръщането на св. ап. Павел по пътя за Дамаск“.*

   https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/74324488

8. Ковачева, Ева. *XXXI-те „Епископ-Константинови четения“*, проведени на 15-16 май 2025 г. в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ във Факултета по хуманитарни науки. Участие с доклад на тема: *„За разликата между Рая и Царството Божие в мисловната система на св. Максим Изповедник, учението на св. Григорий Палама и Първо*

послание на св. ап. Павел до Коринтяни (1 Кор. 15:45)“. https://www.shu.bg/faculties-fhn/publications-2/godishnik/

9. Ковачева, Ева. Национална конференция с международно участие „100 години богословска наука в България, 15 години Теология (Пловдив)“, проведена на 9-11 май 2025 г. в Пампорово. Участие с доклад на тема: *„Изкачването на Синайската планина от Моисей (Изх. 3; 19-20; 24; 31-34; Втор. 4-7) като предобраз за единението на душата с Бога“;* http://hdl.handle.net/20.500.12641/103474

10. Христов, Климент. Международна научна конференция „Съвременният свят – постижения, рискове, иновации“ – Регионална библиотека „Любен Каравелов“ – Русе – 09-11. Април 2025 г. – „Обществени нагласи в Р България към предмет Религия в училище към началото на 2025 г.“, Международната интердисциплинарна конференция „Заедно можем“ под надслов „Борба срещу трафика на хора, сексуалната и трудовата експлоатация“ – Юридически факултет, Педагогически факултет, Факултет по икономически и социални науки на ПУ, Пловдив, 18 октомври 2025 г. „Един пример за добри практики за настоящето от Социалната дейност на Българската православна църква в междувоенния период“;

11. Христов, Климент. Кръгла маса „Българското академично богословие в последната четвърт на XX в.“, посветена на 25 години от кончината на проф. д-р Христо Стоянов Христов, катедра „Историческо богословие“, Богословски факултет на СУ „Св.Климент Охридски“, София1 15. Май 2025 г. – „Проф. Христо Стоянов Христов и немските му богословски изследвания“;

12. Христов, Климент. Научно-приложна конференция, организирана от екип от учени от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей, Българска академия на науките, под надслов „Религия, образование, общество“, БАН, София, 17-19. Октомври 2025 г., „Подкрепа и съпротива за предмет Религия в българското училище според проучванията на общественото мнение в страната“;

Публикации на преподаватели и студенти, както и участие на преподаватели от катедрата в редколегията на електронно списание *Мисъл, слово, текст*.

От том 21 (26) до 33(38) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net,
http://hdl.handle.net/20.500.12641/131938

28 научни публикации на студенти и докторанти.

Публикувани научни статии:

1. **Ковачева, Е.** „За разликата между Рая и Царството Божие в мисловната система на св. Максим Изповедник, учението на св. Григорий Палама и Първо послание на св. ап. Павел до Коринтяни (1 Кор. 15:45)“. – В: Иванова, Д., Клобуков, Е., Вежбински, Я.,

Краузе, В. и др. (ред. кол.). *Годишник на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Факултет по Хуманитарни науки*, Том XXXVI А/2, Шумен: „Асеновци“, 2025, 329–340. ISSN 1311-7300 (печатно издание), ISSN 2603-512X (онлайн издание) ***CEEOL***, DOI: https://doi.org/10.46687/JLMN5232, https://www.shu.bg/faculties-fhn/publications-2/godishnik/

2. **Ковачева, Е.** „Разкриване смисъла на ‚светлината‘ и ‚тъмнината‘ при обръщането на св. ап. Павел по пътя за Дамаск“. – В: Евтимова, Т., Илиева, К., Йорданова, В. и др. (ред. кол.). *Съвременният свят – постижения, рискове, иновации.* Сборник с доклади от Международна научна конференция проведена на 09-11 април 2025 г. в РБ „Л. Каравелов“ - Русе, Том 2. Русе: Академично издателство на Русенски университет „Ангел Кънчев“, 2025, 370–382. ISBN 978-619-7404-72-2, https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/74324488
3. **Ковачева, Е**. „1 Кор. 3:17; 6:19; Евр. 3:6 във връзка с употребата на названието ‚богоносци‘ през първите векове на християнството“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 24 (29) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 63–67. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103473
4. **Ковачева, Е**. „Жената от Апокалипсиса, облечена в слънце (Откр. 12:1), като символ на преобразяването на душата“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 24 (29) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 38–42. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103473
5. **Ковачева, Е**. „Възнесението на Иисус Христос през небесата според старозаветния апокриф ‚Видение, което видя свети Исая пророк, син Амосов‘, новозаветния апокриф ‚Евангелие на Спасителя‘ и Посланията на св. ап. Павел до Ефесяни и Евреите (Еф. 4:8-10; Евр. 4:14, 16)“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 23 (28) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 63–73. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103472
6. **Ковачева, Е**. „Явяването на пророците Моисей и Илия при Преображение Господне (старозаветни и новозаветни аспекти)“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 23 (28) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 74–84. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103472
7. **Ковачева, Е**. „За някои аспекти на описанието на небесата и Божия трон в каноничната и апокрифна литература“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 25 (30) нова серия. Пловдив: Университетско

издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 11–19. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103574

8. **Ковачева, Е**. „Изкачването на Синайската планина от Моисей (Изх. 3; 19-20; 24; 31-34; Втор. 4-7) като предобраз за единението на душата с Бога“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 26 (31) нова серия. Сборник с доклади от Национална конференция с международно участие „100 години богословска наука в България, 15 години Теология (Пловдив)“ (проведена на 9-11 май 2025 г. в Пампорово). Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 11–18. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103474
9. **Ковачева, Е**. „„Небесно видение на учениците‘ според Papyrus Berolinensis 22220“. – В: Николова, И., Делипапазов, Авксентий, Кожухаров, В. и др. (състав.). *Мисъл, слово, текст*. Том 22 (27) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, 61–69. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net/20.500.12641/103471
10. Николова, Ивелина. ОРИГИНАЛНИЯТ ПОДХОД НА ИВАН ПАНЧОВСКИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ВЪЗГЛЕДА ЗА ЛИЧНОСТТА НА ИИСУС ХРИСТОС. НОВ ПОГЛЕД ВЪРХУ ХРИСТОЛОГИЧНАТА ТЕМА (110 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРСКИЯ БОГОСЛОВ-ЕТИК). – В: Мисъл, слово, текст. Том 21 (26), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 158-177.

2.2. Николова, И. ПРИМЕРНА ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РЕЛИГИЯ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА (ПЪРВИЧНИ МАРКЕРИ). – В: Мисъл, слово, текст. Том 22 (27), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 131-143.

11. Николова, И. ПРИМЕРНА МЕТОДИЧЕСКА РАЗРАБОТКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКА СИТУАЦИЯ ПО РЕЛИГИЯ (ИНТЕРАКТИВЕН ВАРИАНТ ЗА МЕТОДИЧЕСКО РЕШЕНИЕ НА ТЕМА - 1). – В: Мисъл, слово, текст. Том 23 (28), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 183-191.
12. Николова, И. АПОЛОГИЯ НА ХРИСТИЯНСТВОТО В ОСНОВАТА НА ДОГМАТИЧЕСКОТО И НРАВСТВЕНО БОГОСЛОВИЕ. – В: Мисъл, слово, текст. Том 24 (29), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 166-171.
13. Николова, И. ПРИМЕРНИ МЕТОДИЧЕСКИ РАЗРАБОТКИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ПО РЕЛИГИЯ (ИНТЕРАКТИВЕН ВАРИАНТ ЗА МЕТОДИЧЕСКО РЕШЕНИЕ НА ТЕМИ - 3). – В: Мисъл, слово, текст. Том 25 (30), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 50-66.
14. Николова, И. ПРИМЕРНИ МЕТОДИЧЕСКИ РАЗРАБОТКИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ ПО РЕЛИГИЯ (ИНТЕРАКТИВЕН ВАРИАНТ ЗА МЕТОДИЧЕСКО РЕШЕНИЕ НА ТЕМИ - 4). – В: Мисъл, слово, текст. Том 26 (31), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 76-92.

15. Николова, И. ПРИМЕРНИ МЕТОДИЧЕСКИ РАЗРАБОТКИ НА ПЕДАГОГИ- ЧЕСКИ СИТУАЦИИ ПО РЕЛИГИЯ (ИНТЕРАКТИВЕН ВАРИАНТ ЗА МЕТОДИЧЕСКО РЕШЕНИЕ НА ТЕМИ - 5). – В: Мисъл, слово, текст. Том 31 (36), нова серия, 2025 г., ISSN 2815-2816, с. 129-148.
16. Чиликов, Ст. Алексиев, Д. Учебно помагало по догматика за 11 клас на Духовните семинарии. София: изд**.** Фатум ООД, 2025. ISBN: 9786199356623
17. Чиликов, Ст. Учебно помагало по догматика за 12 клас на Духовните семинарии. София: изд**.** Фатум ООД, 2025. ISBN: 9786199356630

МОНОГРАФИИ

1. Ковачева, Е. „ПЛЪТСКИТЕ“, „ДУШЕВНИТЕ“ И „ДУХОВНИТЕ“ ХРИСТИЯНИ СПОРЕД ПОСЛАНИЯТА НА СВЕТИТЕ АПОСТОЛИ В КОНТЕКСТА НА ТЕМАТА ЗА ЕДИНЕНИЕТО НА ДУШАТА С БОГА. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025, - 370 стр. ISBN 978-619-281-063-4, https://press.uni-plovdiv.net/index.php?route=product/product&product_id=311, монография

2. Чиликов, Ст. Евхаристия и аскеза в традицията на Църквата. София: изд. Омофор, 2025 ISBN 978-619-7802-01-6, монография

Катедрата е организирала и провела два национални научни форуми:

1. **Националната научна конференция с международно участие:** *100 години Теология в България, 15 години Теология в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Пловдив*, проведена на 9-11 май 2025 г. в хотел „Елица“ – Пампорово.

2. **Отворената кръгла маса:** *100 години Теология в България, 15 години Теология в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Пловдив,* проведена на 19-21 ноември 2025 г. в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и изнесени доклади в гр. Сапарева баня.

10. Международно сътрудничество

- мобилност на преподаватели от катедрата
- външна мобилност
- създадени международни научни мрежи и други форми на сътрудничество

Доц. д-р Адриана Любенова има осъществени 6 мобилности по програма Еразъм+ и 4 международни командировки. През м. юли 2026 година беше сключен договор между Философско-историческия факултет, катедра Теология и Университет Лусака, Замбия.

11. Академично развитие

- академични израствания
- назначени нови асистенти
- проведени процедури за придобиване на научно-образователната степен „доктор“
- проведени процедури за придобиване на научната степен „доктор на науките“

2 главни асистенти, 1 доцент и 1 професор

1. Гл. ас. д-р Юлиян Одажиян, решение на Факултетния съвет на Философско-историческия факултет, протокол № 206/07.07.2025 г;

2. Гл. ас. д-р Климен Христов, решение на Факултетния съвет на Философско-историческия факултет, протокол № 213/16.02.2026 г.;

3. Доц. д-р Ева Ковачева, решение на Факултетния съвет на *Философско-историческия факултет*, протокол № 215/06.04.2026;
4. Проф. д.т.н. Стоян Чиликов, решение на Факултетния съвет на Философско-историческия факултет, протокол № 215/06.04.2026;
5. **Текуща процедура за ОНС доктор,** публична защита 21 октомври 2026 година – докторант в самостоятелна форма на обучение Веселина Ботева

12. Студентска и докторантска научно-изследователска дейност

- участие в научни форуми
- участие в проектна дейност
- публикации на студенти и докторанти
- участие в други събития, организирани от катедрата
- дейност на студентски клуб към катедрата

28 научни публикации на студенти и докторанти в електронно списание *Мисъл, слово, текст*. От том 21 (26) до 33(38) нова серия. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2025. ISSN 2815-2816, http://hdl.handle.net, **http://hdl.handle.net/20.500.12641/131938**

13. Дейност на научно-изследователски центрове към катедрата

14. **Други дейности** *(художествено-творчески, честванията, благотворителни инициативи и др.)*

1. Чиликов, Ст. Етнофилитизъм, патриотизъм и национализъм. Участие в Стълба към небето. 28.02.2025. https://www.youtube.com/watch?v=qxocmJwccRk

2. Любенова, А. Terrain and Towers digital exhibition held in Budapest, Vienna and New York

3. Любенова, А. AI в академичната работа: инструменти за преподаване и изследване

ПРИЛОЖЕНИЕ 9

ОТЧЕТ

катедра „Философия“; период април 2025 – октомври 2026 г.

Учебна дейност:

- Получена акредитационна оценка от НАОА (9.28) по програмна акредитация на ПН 2.3 (април 2026).
- Очакваме заседание на ЕГ във връзка с подадена документация за ДП "Философия".
- В изпълнение на препоръка на НАОА предстои процедура по вътрешен одит на катедрата (октомври 2026).
- Частични промени в учебния план на специалност „Философия“ и актуализации на учебните програми.

Научна дейност:

- Организиране и провеждане на две национални научни конференции, в рамките на проект „Бъдеще в капана на въглеродното минало“, финансиран от Европейския съюз – NextGenerationEU, чрез Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, проект ДУЕКОС BG-RRP-2.004-0001-C01. (Пловдив, 24-25 юни 2025 и 15-16 май 2026)
- Подготовка и публикуване на броеве 7 и 8 на електронното списание на Студентския философски семинар „Кайрос“, 2025-2026 г.
- През периода членове на Катедрата участваха в организацията и изпълнението на проекти и конференции на Академична ризома „Критика и хуманизъм“.
- Налице са множество индивидуални участия в научно-изследователски проекти (в т.ч. и международни), научни форуми, конференции, медии, както и множество публикации и преводи.
- Катедрата има 824 приносни точки по НИД за 2025 г.

Академично развитие:

Хабилитация на доц. д-р Мартина Минева (март 2026);

Конкурс за главен асистент на д-р Деница Желязкова (юли 2026);

Мобилност:

Една студентска мобилност по програма Еразъм+ – Флоренция;

Пет обучителни мобилности по програма Еразъм+: Ирландия, Гърция, Полша, Хърватска, Португалия;